

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

**ΤΕΙ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

ΤΑΛΑΝΤΖΗ Ν. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ Δ.Υ.ΠΕ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ
ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ**

Διπλωματική Εργασία για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης
στη «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»

Πειραιάς, 2010

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ**

**ΤΕΙ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

ΤΑΛΑΝΤΖΗ Ν. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ Δ.Υ.ΠΕ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ
ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ**

*Εποπτεύουσα Καθηγήτρια: Κα Ειρήνη Κυριλλοπούλου – Φαφαλιού
Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πειραιώς*

Μέλη:

**Διπλωματική Εργασία για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης
στη «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»**

Πειραιάς, 2010

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

GRADUATE DEGREE

MSc in HEALTH MANAGEMENT

**ΤΕΙ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

TALANTZI N. EUAGGELIA

EXPLORING THE POTENTIAL OF CORPORATE SOCIAL
RESPONSIBILITY FOR HEALTH CARE UNITS' FUNDING
(OPERATING IN THE CENTRAL REGION OF GREECE)

Supervisor Professor: Dr. Irene Kyriilopoulou - Fafaliou

Graduate Thesis Submitted for the Degree
“Master of Science in Health Management”

Piraeus, 2010

ΔΗΛΩΣΗ

Η παρούσα εργασία με τον τίτλο «*Διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης Μονάδων Υγείας της Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας από πηγές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης*» είναι πρωτότυπη και εκπονήθηκε αποκλειστικά και μόνο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου στο πρόγραμμα *Διοίκηση της Υγείας*, του τμήματος *Οικονομικής Επιστήμης* του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Υποβάλεται για τη μερική κάλυψη των απαιτήσεων με στόχο την απόκτηση του διπλώματος από το παραπάνω μεταπτυχιακό πρόγραμμα για τα ακαδημαϊκά έτη 2006-2008. Οποιαδήποτε λάθη ή παραλείψεις βαρύνουν εξ ολοκλήρου τη συγγραφέα της συγκεκριμένης μελέτης.

Ευαγγελία Ταλάντζη
Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Πανεπιστημίου Πειραιώς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να δώσω στην επιβλέπουσα καθηγήτρια της διπλωματικής μου εργασίας, Επίκουρο Καθηγήτρια του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, κυρία Ειρήνη Κυριλλοπούλου - Φαφαλιού. Η συμβολή της – με ουσιαστικές επισημάνσεις, διορθώσεις και κατευθύνσεις - και η διαρκής ενθάρρυνσή της υπήρξαν αναγκαία και κρίσιμα στοιχεία για την ολοκλήρωση του παρόντος πονήματος.

Επιπρόσθετα θα ήθελα να ευχαριστήσω τα παρακάτω άτομα που με προθυμία και ενδιαφέρον μου παρείχαν τα αναγκαία στοιχεία για τη μελέτη: τον κ. Βλάχο Αθανάσιο, πρώην Διοικητή της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.ΠΕ) Στερεάς Ελλάδας, τον κ. Κόκκινο Κωνσταντίνο, πρώην Ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και πρώην Διοικητή της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.ΠΕ) Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας, τον κ. Κατσικονούρη Δημήτριο, Υποδιοικητή της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.ΠΕ) Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας και την κυρία Σκιαδοπούλου Παρασκευή, Υποδιοικήτρια της 5^{ης} Υ.ΠΕ.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Αφιερώνεται στην οικογένειά μου

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

«..Ας επιλέξουμε λοιπόν να ενώσουμε τις δυνάμεις της αγοράς με την εξουσία των Οικουμενικών Αρχών, κληροδοτώντας έτσι στις μελλοντικές γενιές μια ενομούμενη, μεταεθνική κοινωνική Δημοκρατία» (Κ. Annan).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης μονάδων υγείας της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.ΠΕ) Στερεάς Ελλάδας από πηγές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ).

Η μελέτη χωρίζεται συνολικά σε 5 Κεφάλαια:

Στο **1^ο Κεφάλαιο** γίνεται παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου της ΕΚΕ. Αναλύονται οι εννοιολογικές προσεγγίσεις και οι πολιτικές που σχετίζονται με την ΕΚΕ και περιγράφονται οι τομείς ενσωμάτωσης της ΕΚΕ στην στρατηγική των επιχειρήσεων.

Στο **2^ο Κεφάλαιο** γίνεται αναλυτική αναφορά στα δίκτυα και τους αντίστοιχους φορείς που εμπλέκονται στις δραστηριότητες της ΕΚΕ τόσο σε διεθνές όσο και σε ελληνικό επίπεδο. Παρουσιάζονται επίσης οι καλές πρακτικές των επιχειρήσεων για την προώθηση της ΕΚΕ, στους τομείς της υγείας, του περιβάλλοντος και των ανθρωπίνων πόρων.

Στο **3^ο Κεφάλαιο** γίνεται παρουσίαση του υφιστάμενου Ελληνικού νομικού πλαισίου χρηματοδότησης από πηγές της ΕΚΕ. Γίνεται διάκριση μεταξύ δωρεάς και χορηγίας και συνοπτική αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την διαδικασία των δωρεών, τόσο από πλευράς επιχειρήσεων, όσο και από πλευράς Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ).

Στο **4^ο Κεφάλαιο** γίνεται παρουσίαση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας και συγκεκριμένα αναλύονται θέματα που αφορούν τις δημογραφικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις, τις διαθέσιμες υποδομές (μεταφορές, ενέργεια, εκπαίδευση, υγεία), με ιδιαίτερη έμφαση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ παράλληλα γίνεται αναφορά στις επιχειρήσεις που προωθούν την ΕΚΕ.

Τέλος, στο **5^ο Κεφάλαιο** διερευνάται η δυνατότητα διασύνδεσης των αναγκών των μονάδων της Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας με εταιρικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από επιχειρήσεις της περιοχής, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Προς επίτευξη αυτού του στόχου λαμβάνονται υπόψη οι προτεραιότητες που τίθενται από τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές πολιτικές στο χώρο της υγείας, του αρμόδιου Υπουργείου, καθώς και της Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας.

Λέξεις-κλειδιά: Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Δίκτυα για την ΕΚΕ, δωρεά, χορηγία, χρηματοδότηση μονάδων υγείας, Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

EXPLORING THE POTENTIAL OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY FOR
HEALTH CARE UNITS' FUNDING (OPERATING IN THE CENTRAL REGION OF
GREECE)

TALANTZI N. EYAGGELIA

Graduate Thesis Submitted for the Degree
“Master of Science in Health Management”
University of Piraeus-TEI of Piraeus, Greece
Supervisor: Dr. Irene Kyrillopoulou - Fafaliou

ABSTRACT

The aim of the study is to explore the potential of Corporate Social Responsibility (CSR) for funding health care units which operate in the Central region of Greece, i.e. units operating under the auspices of the Healthcare Management Department of CENTRAL GREECE.

The study is structured into five chapters:

Chapter 1 presents the theoretical background of Corporate Social Responsibility. CSR concepts and related policies are discussed and CSR dimensions included in corporate strategies are described.

Chapter 2 analyses related Greek and international networks. Further, CSR best practices associated with the environmental health and human resources are presented.

Chapter 3 discusses the Greek institutional framework for funding public initiatives through CSR resources. Also, a distinction is made between granting and sponsoring.

Chapter 4 presents the main characteristics of the Central region of Greece and discusses certain issues concerning demographic, social and economic evolution (transportation, energy, health and education). Special emphasis is given to organizations that employ CSR initiatives.

Finally, Chapter 5 explores the potential of matching the needs of Healthcare Management Department of CENTRAL GREECE units with the corporate initiatives undertaken by firms in the region, in the context of CSR. In order to achieve this goal, we take into account the priorities set by respective derived European policies in the health care area, as well as, those from the HealthCare Ministry and the Healthcare Management Department of CENTRAL GREECE.

Keywords: Corporate Social Responsibility, CSR Networks, granting, sponsoring, funding of health care units, region of central Greece.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.....	4
1.1 ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ.....	4
1.2 ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΕ	7
1.3 Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΕ ΣΤΗΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	11
1.3.1 Ευθύνη απέναντι στον κοινωνικό περίγυρο.....	11
1.3.2 Ευθύνη απέναντι στις συναλλαγές με το κράτος.....	12
1.3.3 Ευθύνη απέναντι στις συναλλαγές με τα νοικοκυριά (καταναλωτές).....	13
1.3.4 Ευθύνη απέναντι στις συναλλαγές με άλλες επιχειρήσεις	13
1.3.5 Ευθύνη απέναντι στους εργαζόμενους της επιχείρησης.....	13
1.3.6 Ευθύνη απέναντι στους μετόχους της επιχείρησης	14
1.3.7 Ευθύνη απέναντι στο φυσικό περιβάλλον – Η αειφόρος ανάπτυξη	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΚΕ	19
2.1 Το Διεθνές Δίκτυο για την ΕΚΕ	19
2.1.1 Το Οικουμενικό Σύμφωνο (Global Compact)	19
2.1.2 Επιχειρήσεις που προωθούν την ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο.....	21
2.1.3 Παραδείγματα καλών πρακτικών της ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο.....	26
2.2 Το Ελληνικό Δίκτυο για την ΕΚΕ	44
2.2.1 Σκοποί - Δραστηριότητες	44
2.2.2 Μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την ΕΚΕ	45
2.2.3 Παραδείγματα καλών πρακτικών της ΕΚΕ στην Ελλάδα.....	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΚΕ. 54	54
3.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	54
3.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	55
3.2.1 Διαχωρισμός δωρεάς - χορηγίας.....	55
3.2.2 Νοσοκομεία – Νοσηλευτικά ιδρύματα ως νομικά πρόσωπα – Δικαίωμα χορηγίας και δωρεάς.....	55
3.2.3 Ιδιώτης και επιχείρηση στην πράξη δωρεάς - χορηγίας	56
3.2.4 Κοινοφελή – Προνοιακά Ιδρύματα.....	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	58
4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	58
4.2 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ	58
4.2.1 Γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά.....	59
4.2.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά.....	60
4.2.3 Κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά.....	61
4.2.4 Υφιστάμενες υποδομές (μεταφορές – ενέργεια - εκπαίδευση).....	65
4.3 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	66
4.3.1 Οικονομική δραστηριότητα : Οι επιχειρήσεις της περιφέρειας (ΑΕ & ΕΠΕ)	66
4.3.2 Ενδεικτική παρουσίαση δράσεων ΕΚΕ από επιχειρήσεις που συνδέονται με την Περιφέρεια Στ. Ελλάδας	70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΑΝΑΓΚΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΥΠΕ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	78
5.1 ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΥΠΕ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ.....	78
5.1.1 Παρουσίαση μονάδων και υπηρεσιών.....	78
5.1.2 Προτεραιότητες ΔΥΠΕ Στ. Ελλάδας.....	80
5.2 Η ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΔΥΠΕ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	83
5.2.1 Εισαγωγή.....	83
5.2.2 Παρουσίαση προτάσεων για εκδήλωση της κοινωνικής ευθύνης εταιρειών στο χώρο της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας.....	83
5.2.3 Μεθοδολογία υλοποίησης για την προώθηση της ΕΚΕ.....	94
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	99
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ.....	102

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	Σελ.
1	Σημαντικότεροι σταθμοί εξέλιξης της ΕΚΕ σε διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο	9
2	Τομείς εφαρμογής προγραμμάτων ΕΚΕ	16
3	Επιχειρήσεις που προωθούν την ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο	21
4	Υπηρεσίες του Ελληνικού Δικτύου για την ΕΚΕ προς τα μέλη του	45
5	Μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την ΕΚΕ	46
6	Εταιρικές πρακτικές της ΑΕΕ Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνης στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης	49
7	Δημογραφικά χαρακτηριστικά Στερεάς Ελλάδας	60
8	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε σταθερές τιμές 2002 (€ εκ)	62
9	Τομεακή Διάρθρωση Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) Στ. Ελλάδα-μέσος όρος 2001-2003	62

10	Κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε σταθερές τιμές 2002 (€)	63
11	Μεταφορές, επικοινωνίες και εκπαίδευση στην περιφέρεια Στ. Ελλάδας και την Ελλάδα	66
12	Ομαδοποιημένος ισολογισμός και λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως των επιχειρήσεων της Στ. Ελλάδας (ΑΕ και ΕΠΕ) (€ χιλιάδες)	69
13	Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες των επιχειρήσεων της Στ. Ελλάδας (ΑΕ και ΕΠΕ)	69
14	Επιχειρήσεις που έχουν αναπτύξει ή δύναται να αναπτύξουν δράσεις της ΕΚΕ στη ΔΥΠΕ Στ. Ελλάδας (ενδεικτικά)	71
15	Βασικοί άξονες και δράσεις προώθησης της ΕΚΕ	84

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	Σελ.
1	Διαγραμματική απεικόνιση της έννοιας της ΕΚΕ	6
2	Γεωγραφική απεικόνιση επιχειρήσεων που προωθούν την ΕΚΕ διεθνώς	24
3	Χαρτογραφική απεικόνιση Περιφέρειας Στ. Ελλάδας	59

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	Σελ.
1	Δαπάνες για ασφαλιστικές παροχές και υπηρεσίες υγείας – Alpha Bank	47
2	Εξέλιξη δείκτη συχνότητας ατυχημάτων στην Α.Ε. Τσιμέντων TITAN (1970-2001)	48
3	Κατανομή προσλήψεων κατά φύλο- Alpha Bank	51
4	Εξέλιξη της μέσης παραγωγικότητας των 4 εργοστασίων Ελλάδας Α.Ε. Τσιμέντων TITAN	51
5	Γεωγραφική κατανομή πληθυσμού Στ. Ελλάδας (Υπολογιζόμενος Πληθυσμός 2002)	61
6	Κατά κεφαλή ΑΕΠ ως % συνόλου Στ. Ελλάδας (μέσος όρος 2000-2002)	64

7	Ποσοστό ανέργων στο σύνολο του εργατικού δυναμικού στη Στ. Ελλάδα και την Ελλάδα	64
8	Τομεακή κατανομή των επιχειρήσεων της Στ. Ελλάδας με βάση τον αριθμό των επιχειρήσεων, το σύνολο του ενεργητικού και τον κύκλο εργασιών (2003)	67
9	Γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων της Στ. Ελλάδας, με βάση τον αριθμό των επιχειρήσεων, το σύνολο του ενεργητικού και τον κύκλο εργασιών (2003)	68

Πανεπιστήμιο Περραιφών

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ

Α.Ε.Π: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Α.Ε: Ανώνυμη Εταιρία

Α.ΜΕ.Α: Άτομα με ειδικές ανάγκες

Α.Π.Α: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία

Δ.Ο.Ε.: Διεθνής Οργάνωση Εργασίας

Δ.Σ: Διοικητικό Συμβούλιο

Δ.Υ.ΠΕ.: Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας

Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση

Ε.Κ.Ε.: Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Ε.Π.Ε: Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης

Ε.Σ.Υ.Ε: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας

Η.Ε: Ηνωμένα Έθνη

Κ.Υ: Κέντρο Υγείας

Κ.Φ.Ε: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος

Μ.Α.Φ: Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας

Μ.Ε.Θ: Μονάδα Εντατικής Θεραπείας

Μ.Κ.Ο.: Μη Κυβερνητική Οργάνωση

Μ.Κ.Φ: Μονάδα Κοινωνικής Φροντίδας

Μ.Μ.Ε: Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Ν.Π.Δ.Δ: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

Ν.Π.Ι.Δ.: Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου

Ν.Π: Νομικό Πρόσωπο

Ο.Η.Ε.: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

Ο.Ο.Σ.Α.: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης

ΠΕΣΥΠ: Περιφερειακό Σύστημα Υγείας & Πρόνοιας

Π.Ι: Περιφερειακό Ιατρείο

Π.Π.Ι: Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο

Π/Υ: Προϋπολογισμός

Φ.Υ.Υ.Κ.Α: Φορείς Υπηρεσιών Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

B. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ

APAPF: Asia-Pacific Alcohol Forum

CSR: Corporate Social Responsibility

EEEI: European Eco Efficiency

GSK: GlaxoSmithKline

HP: Hewlett Packard

LS: Levis Strauss

SMR: Standardized Mortality Rates

UTC: United Technologies Corporation

WHO: World Health Organisation

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η διερεύνηση των δυνατοτήτων που υπάρχουν, ώστε να χρηματοδοτηθούν «επενδυτικά σχέδια» μονάδων υγείας της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.ΠΕ) Στερεάς Ελλάδας από πηγές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ). Στόχος δεν είναι να καταρτιστεί ένα πλήρες και ολοκληρωμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων, αυτό άλλωστε δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας μελέτης. Επιδίωξη μας είναι να καταστήσουμε περισσότερο ορατές τις δυνατότητες που έχει η ΔΥΠΕ για να αναπτύξει μια στρατηγική σε συνεργασία με επιχειρηματικούς φορείς για την προώθηση της ΕΚΕ, όπως αυτή καθορίζεται από τις προτεραιότητες των ευρωπαϊκών πολιτικών στο χώρο της υγείας, του αρμόδιου υπουργείου, καθώς και της Δ.Υ.ΠΕ Στ. Ελλάδας.

Συγκεκριμένα, η μελέτη εστιάζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Κεντρική Στερεά Ελλάδα, σημαντικό μέρος των οποίων είναι μέλη του Ελληνικού Δικτύου της ΕΚΕ και δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για την προώθηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην περιοχή.

Επισημαίνεται ότι η έννοια της «επένδυσης», όπως χρησιμοποιείται στην παρούσα διπλωματική εργασία, δεν αναφέρεται μόνο στις υποδομές των μονάδων υγείας της ΔΥΠΕ (π.χ. βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων, αναβάθμιση εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας κ.ά.), αλλά ενέχει και μια ευρύτερη διάσταση, που περιλαμβάνει θέματα όπως: προαγωγή υγείας, πρόνοια, ειδικές ομάδες πληθυσμού, ανάπτυξη προσωπικού κ.ά.

Η μεθοδολογία που υιοθετείται στην παρούσα διπλωματική είναι διττή. Αφενός, το θέμα της ΕΚΕ και οι επιχειρήσεις που χρηματοδοτούν δράσεις κοινωνικής ωφέλειας, όχι απαραίτητα του κλάδου υγείας, εξετάζονται από θεωρητικής πλευράς με επισκόπηση της αντίστοιχης ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας. Αφετέρου διενεργείται έρευνα πεδίου, προκειμένου να διαπιστωθούν οι δράσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν, μέσω της ΕΚΕ, από μέλη-επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή.

Έτσι, αρχικά παρατίθενται εισαγωγικές πληροφορίες για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, αναφέρονται οι παράγοντες που επηρεάζουν την τάση των εταιριών προς ανάληψη πρωτοβουλιών ΕΚΕ, αναλύονται οι όροι και οι πολιτικές που σχετίζονται με την ΕΚΕ και παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη αυτής σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στη συνέχεια γίνεται σύντομη αναφορά στη θεμελιώδη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα

στην επιδίωξη του κέρδους από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και στην ΕΚΕ. Σύμφωνα με την ιδιωτική επιχειρηματική φιλοσοφία, η επιχείρηση που ενδιαφέρεται μονάχα για το κέρδος αναγνωρίζει ως κρίσιμο παράγοντα λειτουργίας και επιτυχίας της μόνο τους μετόχους της (shareholders). Από την άλλη, η κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση αναγνωρίζει ως σημαντικούς παράγοντες λειτουργίας της όλους όσους εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στην επιχειρηματική της δραστηριότητα (μέτοχοι, εργαζόμενοι, πελάτες, προμηθευτές, τοπική κοινότητα). Οι τελευταίοι ονομάζονται συμμετέχοντες (stakeholders). Στη βάση αυτής της υπόθεσης περιγράφονται οι τομείς ενσωμάτωσης της ΕΚΕ στη στρατηγική των επιχειρήσεων. Παράλληλα παρουσιάζονται μερικά άμεσα και έμμεσα οφέλη των επιχειρήσεων από την υιοθέτηση της ΕΚΕ.

Στη συνέχεια γίνεται αναλυτική αναφορά στα δίκτυα και τα αντίστοιχα μέλη της ΕΚΕ τόσο σε διεθνές όσο και σε ελληνικό επίπεδο. Παρουσιάζονται επίσης οι καλές πρακτικές των επιχειρήσεων που εκδηλώνουν την κοινωνική τους ευαισθησία και ευθύνη στους τομείς: α) της υγείας (αγορά εξοπλισμού, υποστήριξη ιατρικών ερευνών-μελετών, δράσεις ενημέρωσης, πρόληψης, φροντίδας υγείας και βελτίωσης της υγειονομικής περίθαλψης της τοπικής κοινότητας) β) του περιβάλλοντος (προστασία και διατήρηση), γ) της εκπαίδευσης δ) των ανθρωπίνων πόρων και ε) ειδικών ομάδων πληθυσμού.

Στην επόμενη ενότητα γίνεται παρουσίαση του υφιστάμενου Ελληνικού νομικού πλαισίου χρηματοδότησης από πηγές της ΕΚΕ. Γίνεται διάκριση μεταξύ δωρεάς και χορηγίας και σύντομη αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία των δωρεών, τόσο από πλευράς επιχειρήσεων, όσο και από πλευράς Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ).

Ακολουθεί παρουσίαση του εξωτερικού περιβάλλοντος της Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας και των βασικών χαρακτηριστικών της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, αναδεικνύονται τα ιδιαίτερα δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας και οι διαθέσιμες υποδομές (μεταφορές, ενέργεια, εκπαίδευση, υγεία). Παράλληλα γίνεται εκτενής αναφορά στην επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη, καταλαμβάνοντας μια από τις υψηλότερες θέσεις στη χώρα. Από την οικονομική ανάλυση της προηγούμενης ενότητας προκύπτει ότι η περιφέρεια της Στερεάς Ελλάδας κυριαρχείται από εταιρίες οι οποίες δραστηριοποιούνται στο βιομηχανικό τομέα, με μερικές εξαιρέσεις στον τομέα παροχής υπηρεσιών. Ένας σημαντικός αριθμός από τις επιχειρήσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν και ηγέτη στο χώρο τους, είναι μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την εταιρική κοινωνική ευθύνη και έχουν

αναπτύξει σημαντική δραστηριότητα σε σχέση με την προαγωγή υγείας, την προστασία του περιβάλλοντος κ. ά.

Στην τελευταία ενότητα διερευνάται η δυνατότητα διασύνδεσης των αναγκών των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΠΥΥΚΑ) της Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας με εταιρικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από επιχειρήσεις της περιοχής, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Προς επίτευξη αυτού του στόχου λαμβάνονται υπόψη οι προτεραιότητες που τίθενται από τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές πολιτικές στο χώρο της υγείας, του αρμόδιου Υπουργείου, καθώς και της Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας.

Σύμφωνα με τα ευρήματά μας, υπάρχουν δυσκολίες στην προσέγγιση των επιχειρήσεων για χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων μονάδων υγείας της Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας, δεδομένης και της δύσκολης δημοσιονομικής και οικονομικής συγκυρίας. Με τη συστηματική οργάνωση όμως ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ενεργειών από πλευράς ΔΥΠΕ, όπως αυτές περιγράφονται στο τελευταίο κεφάλαιο της παρούσας διπλωματικής εργασίας, θα μπορούσαν επιτυχώς και αποτελεσματικά να γεφυρωθούν οι ανάγκες του συστήματος υγείας και πρόνοιας με τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΚΕ. Στο πλαίσιο αυτό θα ήταν εφικτό να χρηματοδοτηθούν σημαντικά αναπτυξιακά έργα και δράσεις στους τομείς: της Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, της Δημόσιας Υγείας και τέλος της Πρόνοιας στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, καλύπτοντας σε μεγάλο βαθμό τις ελλείψεις και τα κενά των δημόσιων χρηματοδοτήσεων, που προέρχονται είτε από εθνικούς πόρους είτε από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

1.1 Θεωρητικές προσεγγίσεις

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, είναι επιτακτική ανάγκη η επίδειξη «καλής» κοινωνικής συμπεριφοράς εκ μέρους των επιχειρήσεων. Η παγκοσμιοποίηση και οι τεχνολογικές εξελίξεις προκαλούν ραγδαίες και ριζικές αλλαγές στην οικονομία και στην κοινωνία παγκοσμίως. Πληθώρα προβλημάτων ανακύπτουν (επιβάρυνση περιβάλλοντος και δημόσιας υγείας, προβλήματα φτώχειας και κοινωνικής συνοχής, ζητήματα δημοκρατίας και διαφάνειας κ. ά.).

Η αποδυνάμωση του παραδοσιακού ρόλου του κράτους καθώς και η κρίση εμπιστοσύνης απέναντι στις επιχειρήσεις, συνθέτουν ένα πλέγμα καταστάσεων που απαιτεί σύγχρονες προσεγγίσεις και πρακτικές. Αυτό οδηγεί τον μεν «κράτος» να αναζητήσει νέους τρόπους συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, τον δε ιδιωτικό τομέα στην υιοθέτηση πρακτικών που αποβλέπουν στην ικανοποίηση αναγκών που παραδοσιακά ανήκαν στην σφαίρα του «δημόσιου» τομέα.

Παράλληλα οι πολίτες αναζητούν ένα νέο ρόλο μέσω της ενδυνάμωσης της «κοινωνίας των πολιτών¹» και της «κοινωνίας της πληροφορίας²», σε συνδυασμό με την αύξηση του ρόλου και της δύναμης των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ).

Ειδικότερα με τον όρο Κοινωνία των Πολιτών εννοούμε την γενικότερη στάση, οργάνωση και δράση των πολιτών να συμμετέχουν στα κοινά, όχι για προσωπικό όφελος αλλά για να προωθήσουν τα συμφέροντα της Κοινότητας στο σύνολό της και με τον όρο Κοινωνία της Πληροφορίας εννοούμε την κοινωνία, τα μέλη της οποίας έχουν απρόσκοπτη και συνεχή πρόσβαση στην πληροφόρηση.

Σύμφωνα με το βασικό μήνυμα της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη που εγκρίθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2001, η οικονομική ανάπτυξη, η κοινωνική συνοχή και η περιβαλλοντική προστασία συμβαδίζουν μακροπρόθεσμα.

Μέσα από αυτές τις ζυμώσεις προέκυψε η έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ), της μεγαλύτερης ίσως πρόκλησης για κάθε εταιρεία που θέλει να εισέλθει ή να παραμείνει ανταγωνιστική στο σύνθετο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον που αναπτύσσεται.

¹ Μουζέλης, Ν. (1997)

² Κάλλας, Ι. (2006)

Τη δυνατότητα αυτή αξιοποιούν σε συνεργασία με Διεθνείς Οργανισμούς, κεντρικές και τοπικές αρχές, αλλά και με φορείς των πολιτών.

Σύμφωνα με τις κυριαρχούσες απόψεις κοινωνικά υπεύθυνη είναι η επιχείρηση εκείνη που πέρα από την επιχειρηματική δράση της, πραγματοποιεί ενέργειες που δεν έχουν ως άμεσο στόχο το κέρδος, αλλά συμβάλλουν στην επίλυση σημαντικών κοινωνικών θεμάτων, επιστρέφοντας στην κοινωνία μέρος των κερδών της.

Ο ορισμός αυτός προσεγγίζει τον ορισμό της εταιρικής ευθύνης που έχει αποδεχτεί το Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη³.

Ποιοι είναι όμως οι παράγοντες που επηρεάζουν αυτή την τάση των εταιρειών προς την εταιρική κοινωνική ευθύνη:

- ⊗ οι νέες ανησυχίες και οι προσδοκίες των πολιτών, των καταναλωτών, των δημόσιων αρχών και των επενδυτών στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης και της βιομηχανικής αλλαγής σε μεγάλη κλίμακα,
- ⊗ τα κοινωνικά κριτήρια που επηρεάζουν όλο και περισσότερο τις επενδυτικές αποφάσεις των ατόμων και των φορέων, τόσο ως καταναλωτών όσο και ως επενδυτών
- ⊗ η αυξανόμενη ανησυχία για τις ζημιές που προκαλεί η οικονομική δραστηριότητα στο περιβάλλον
- ⊗ η διαφάνεια στις επιχειρηματικές δραστηριότητες που επήλθε με την επανάσταση στις επικοινωνίες και τις σύγχρονες τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών

αποτελούν τα κύρια σημεία που κινητοποιούν μια επιχείρηση στο να σχεδιάσει δράσεις που εντάσσονται στο πλαίσιο της ΕΚΕ (COM, 2001)⁴.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η έγκριση του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, οδήγησε πολλές ευρωπαϊκές εταιρίες στο να αναγνωρίσουν την κοινωνική τους ευθύνη με τρόπο όλο και πιο σαφή, θεωρώντας την ως μέρος της ταυτότητάς τους.

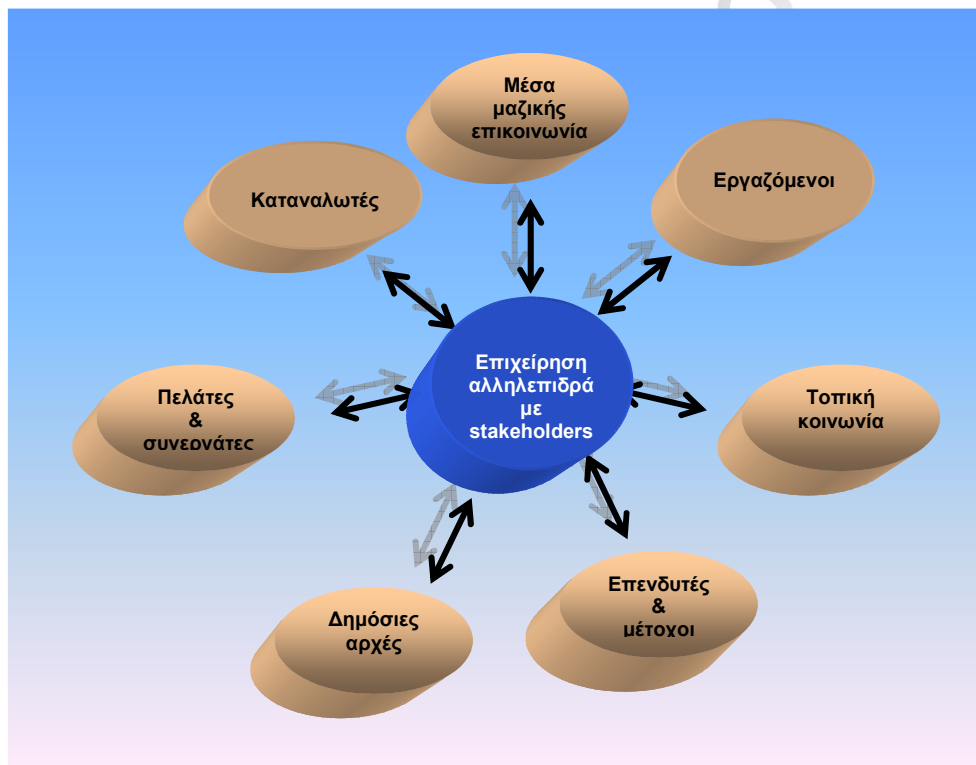
³< <http://www.eurocharity.gr/company/3456/1b6d1/244/>>.

⁴ < http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/el/com/2001/com2001_0366el01.pdf>.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ορίζεται η :
« Έννοια κατά την οποία οι εταιρίες ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη » (COM,2001).

Λέγοντας ενδιαφερόμενα μέρη εννοούμε μετόχους, εργαζόμενους, επιχειρηματικούς εταίρους, πελάτες, προμηθευτές, δημόσιες αρχές, ΜΚΟ (που εκπροσωπούν τις τοπικές κοινωνίες ή ασχολούνται με το περιβάλλον – stakeholders) (Leme, 2008).

ΣΧΗΜΑ 1
Διαγραμματική απεικόνιση της έννοιας της ΕΚΕ

ΠΗΓΗ: Επεξεργασμένα στοιχεία συγγραφέα

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η συμμετοχή των εταιρειών είναι οικειοθελής και προσδιορίζεται από την ευαισθησία τους, τη διορατικότητα τους και τη διάθεση τους να προσαρμοστούν στις σύγχρονες αντιλήψεις και πρακτικές, για τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της αειφόρου ανάπτυξης.

1.2 Εξέλιξη πολιτικών για την προώθηση της ΕΚΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναγνωρίζοντας τη μεγάλη σημασία της Ε.Κ.Ε., με απόφαση του Συμβουλίου Κορυφής της Λισσαβόνας (23-24.03.2000) « έθεσε ως νέο στρατηγικό της στόχο να γίνει, μέχρι το 2010, η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία, που θα στηρίζεται ωστόσο στη γνώση και θα είναι ικανή για βιώσιμη (αειφόρο) οικονομική ανάπτυξη, προσφέροντας περισσότερες θέσεις απασχόλησης, καλύτερες συνθήκες εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή » (Rondinelli & Berry, 1999).

Σε ευρωπαϊκό επομένως επίπεδο, η πρόκληση συνίσταται στον τρόπο με τον οποίο η ΕΚΕ μπορεί να συμβάλλει στον στόχο της Λισσαβόνας να οικοδομηθεί μια δυναμική, ανταγωνιστική και συνεκτική οικονομία με βάση τη γνώση. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας απηύθυνε ιδιαίτερη έκκληση στο αίσθημα κοινωνικής ευθύνης των εταιριών όσον αφορά στις βέλτιστες πρακτικές για τη διαβίωση μάθηση, την οργάνωση της εργασίας, τις ίσες ευκαιρίες, την κοινωνική ένταξη και τη βιώσιμη ανάπτυξη (COM, 2001).

Στην Ευρωπαϊκή Κοινωνική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που υποστηρίχτηκε στη συνέχεια σε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας, τονίστηκε ο ρόλος της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για την αντιμετώπιση των συνεπειών που μπορεί να έχει η ολοκλήρωση της οικονομίας και της αγοράς στην απασχόληση και την κοινωνία, και για την προσαρμογή των συνθηκών εργασίας στην νέα οικονομία.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Σύνοδος Κορυφής της Νίκαιας κάλεσε την Επιτροπή να διαμορφώσει εταιρικές σχέσεις στις οποίες οι εταιρίες να συμπράττουν με τους κοινωνικούς εταίρους, τις ΜΚΟ, τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και τους φορείς που διαχειρίζονται τις κοινωνικές υπηρεσίες, έτσι ώστε να ενισχυθεί η κοινωνική ευθύνη τους.

Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βιώσιμη ανάπτυξη που υποστηρίχτηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Göteborg⁵ το 2001, τόνισε τη σημασία του ρόλου της ΕΚΕ. «Η δημόσια πολιτική παίζει επίσης καθοριστικό ρόλο στην προώθηση ενός ισχυρότερου αισθήματος κοινωνικής ευθύνης του επιχειρηματικού κόσμου και στη δημιουργία πλαισίου ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις ενσωματώνουν τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές παραμέτρους στις δραστηριότητές

⁵ Communication from the Commission: A sustainable Europe for a better World: A European Union Strategy for Sustainable Development, ανάκτηση στις 8/8/2009 από:
http://www.europa.eu/eurlex/en/com/cnc/2001/com2001_0264en01.pdf

τους. Οι επιχειρήσεις πρέπει να ενθαρρύνονται να ακολουθούν προβλεπτική προσέγγιση στα θέματα της αειφόρου ανάπτυξης κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων τους, τόσο εντός όσο και εκτός Ένωσης» (COM, 2001).

Η συζήτηση αυτή συνδέεται με τον προβληματισμό που διατύπωσε η Επιτροπή στη Λευκή Βίβλο για τη διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεδομένου ότι η ΕΚΕ συμβάλλει σημαντικά σε ένα ευνοϊκό κλίμα για το επιχειρηματικό πνεύμα, συνδέεται ακόμα με τον στόχο της Επιτροπής για να δημιουργήσει μια επιχειρηματική, καινοτόμο και ανοικτή Ευρώπη – «Ευρώπη των επιχειρήσεων». Αποτέλεσμα των παραπάνω ενεργειών, ήταν η έκδοση της Πράσινης Βίβλου αλλά και η ανάληψη μιας σειράς δράσεων γύρω από την Ε.Κ.Ε. που αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε εξέλιξη.

Η ευρωπαϊκή προσέγγιση της ΕΚΕ πρέπει να αντικατοπτρίζει το ευρύτερο πλαίσιο των διαφόρων διεθνών πρωτοβουλιών και να εντάσσεται σε αυτό. Πρόκειται για πρωτοβουλίες όπως η Global Compact των Ηνωμένων Εθνών (2000), η Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy (3ημερής δήλωση για τις πολυεθνικές εταιρίες και την κοινωνική πολιτική) της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (1977/2000), οι Guidelines for Multinational Enterprises (Κατευθυντήριες γραμμές για τις πολυεθνικές εταιρίες) του ΟΟΣΑ (2000). Παρ' ότι αυτές οι πρωτοβουλίες δεν είναι νομικά δεσμευτικές, στην περίπτωση των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΑΣΑ επωφελούνται από την δέσμευση των κυβερνήσεων που τις έχουν υιοθετήσει να προωθήσουν την ουσιαστική τήρησή τους από τις εταιρίες.

Στις άμεσες προσεγγίσεις και προτεραιότητες των ευρωπαϊκών πολιτικών συμπεριλαμβάνεται η προστιθέμενη αξία και η συμπλήρωση των υπάρχουσών δραστηριοτήτων με τα εξής:

- ⊗ Παροχή συνολικού ευρωπαϊκού πλαισίου, που να αποσκοπεί στην προώθηση της ποιότητας και της σύγκλισης των πρακτικών σε θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, μέσω της ανάπτυξης ευρέων αρχών, προσεγγίσεων και εργαλείων και της προώθησης των ορθών πρακτικών και των καινοτόμων ιδεών
- ⊗ Υποστήριξη των προσεγγίσεων βέλτιστης πρακτικής όσον αφορά την αξιολόγηση και την ανεξάρτητη επαλήθευση των πρακτικών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία τους.

Οι σημαντικότεροι σταθμοί εξέλιξης της ΕΚΕ σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, παρουσιάζονται συνοπτικά στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Σημαντικότεροι σταθμοί εξέλιξης της ΕΚΕ σε διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο

<p>ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ΟΗΕ (2000): με πρωτοβουλία του Γ. Γ. Κόφι Ανάν συντάχξε το Οικουμενικό Σύμφωνο (Global Compact), έναν κώδικα συμπεριφοράς για μεγάλες εταιρίες. Ο κώδικας αυτός συμπεριλαμβάνει εννέα αρχές των ΗΕ για πολυεθνικές επιχειρήσεις που αναγνωρίζουν ποικίλες μορφές των δικαιωμάτων του ανθρώπου, καθώς επίσης των εργατικών και περιβαλλοντικών δικαιωμάτων (Global Compact, 2000). • ΟΟΣΑ: σε έκθεσή του παρουσιάζει τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις (ΟΟΣΑ, 2000) • ΔΟΕ (2000) : τριμερής δήλωση για τις πολυεθνικές εταιρίες και την κοινωνική πολιτική
<p>ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • συνέδριο του Λονδίνου (1995): επί προεδρίας J. Delors, το οποίο κατέληξε στην ευρωπαϊκή διακήρυξη του επιχειρηματικού κόσμου κατά του κοινωνικού αποκλεισμού (Carrol, 2008). • ιδρύθηκε το Copenhagen Center (1998), μια αυτόνομη οργάνωση που ίδρυσε η κυβέρνηση της Δανίας για να ενθαρρύνει εθελοντικές συμπράξεις μεταξύ κυβερνήσεων και επιχειρήσεων για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής. • Σύνοδος Κορυφής της Λισσαβόνας (2000): η Ε.Ε. έθεσε ως στρατηγικό στόχο να γίνει ως το 2010 «η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή» (COM, 2001). • συστάθηκε υπουργείο για την ΕΚΕ στη Βρετανία το 2000 (Kotler, Ph. & Lee, N., 2004) • η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει το «πράσινο βιβλίο» για την προώθηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την ΕΚΕ (Ιούλιος του 2001). • Συνοδος Κορυφής στο Γκέτεμποργκ (2001). Στρατηγική για βιώσιμη ανάπτυξη. Συμπόρευση οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής και περιβαλλοντικής προστασίας. • δημοσιεύεται η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ΕΚΕ, όπου αναφέρονται τα αποτελέσματα του δημόσιου διαλόγου, αιτία έναρξης του οποίου αποτέλεσε το «πράσινο βιβλίο» τον Ιούλιο του 2002 (COM, 2002)
<p>ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • δημιουργία του ευρωπαϊκού δικτύου CSR Europe (1996) με έδρα τις Βρυξέλλες. • έρευνα καταναλωτών από την MORI.

ΠΗΓΗ: Επεξεργασμένα στοιχεία συγγραφέα

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την αειφόρο ή αλλιώς βιώσιμη ανάπτυξη που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στη σύνοδο κορυφής του Γκέτεμποργκ τον Ιούνιο του 2001 και το Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ που διακηρύχθηκε στη Νίκαια το Δεκέμβριο του 2000, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύτηκε να ενσωματώσει πλήρως τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα συμπεριλαμβανομένων των βασικών κανόνων εργασίας και της ισότητας των φύλων στις πολιτικές και τις ενέργειές της (COM, 2002). Οι αρχές της ΕΚΕ έχουν μεγάλη σημασία στις ακόλουθες πολιτικές της ΕΕ:

✓ **Πολιτική για την απασχόληση και τις κοινωνικές υποθέσεις**

Εντός των επιχειρήσεων η ΕΚΕ συνδέεται με την ποιοτική απασχόληση, τη διαβίου μάθηση, την πληροφόρηση, τη γνωμοδότηση και τη συμμετοχή των εργαζομένων, την ισότητα των ευκαιριών, την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες, την πρόβλεψη της βιομηχανικής αλλαγής και την αναδιάρθρωση.

Στη στρατηγική της ΕΕ προωθείται η ισότητα και ο πλουραλισμός, η υγεία και η ασφάλεια καθώς και η ενσωμάτωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στο χώρο εργασίας.

✓ **Επιχειρηματική Πολιτική**

Ο ρόλος της επιχειρηματικής πολιτικής είναι να συμβάλλει στη δημιουργία ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος που υποστηρίζει το στόχο της Λισσαβόνας να γίνει η ΕΕ η δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο καθώς και την επιχειρηματικότητα και τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη.

✓ **Περιβαλλοντική Πολιτική**

Ο ρόλος των επιχειρήσεων στην προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας είναι ένα από τα σπουδαιότερα ζητήματα. Το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) προωθεί συνεχείς βελτιώσεις στην περιβαλλοντική επίδοση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων, δεσμεύοντας τις επιχειρήσεις να αξιολογούν και να βελτιώνουν την περιβαλλοντική τους επίδοση. Η Επιτροπή επίσης υποστηρίζει ενεργά την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την οικολογική αποδοτικότητα (European Eco Efficiency EEEI), που στοχεύει στην ένταξη της οικολογικής αποδοτικότητας σε όλες τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και στη βιομηχανική και οικονομική πολιτική της ΕΕ.

1.3 Η ενσωμάτωση της ΕΚΕ στην στρατηγική των επιχειρήσεων

Η αξία της επωνυμίας (brand value) και η φήμη ολοένα και περισσότερο αναγνωρίζονται ως τα πολυτιμότερα στοιχεία του ενεργητικού μιας επιχείρησης. Και ακριβώς επειδή είναι τόσο πολύτιμα, πρέπει να τα διαφυλάξει, να τα προστατέψει και να τα διατηρήσει. Η ΕΚΕ, ενσωματωμένη στο brand management, μπορεί να κτίσει την μακροχρόνια εμπιστοσύνη του καταναλωτή στην επιχείρηση και να εξασφαλίσει αφενός την κερδοφορία της, αφετέρου την ευημερία της κοινωνίας. Αυτή είναι και η επιχειρηματική προσέγγιση (business case) της ΕΚΕ (Salazar & Husted, 2007).

Για τους Vitaliano και Siegel, τα κέρδη των οργανισμών που δεσμεύονται πάνω σε κοινωνικές δράσεις προκύπτουν α) μέσω του μηχανισμού της φήμης β) μέσω της δυνατότητας επιβολής πρόσθετης τιμής στο προϊόν και γ) από το ότι ο οργανισμός θα έχει περισσότερες ευκαιρίες για πρόσληψη και διατήρηση υψηλής ποιότητας εργατικού δυναμικού (Siegel & Vitaliano, 2005).

Η σύγκρουση ανάμεσα στην επιδίωξη του κέρδους και στην ΕΚΕ, οφείλεται σε μία θεμελιώδη διαφορά: η επιχείρηση που ενδιαφέρεται μονάχα για το κέρδος αναγνωρίζει ως κρίσιμο παράγοντα μόνο τους μετόχους της (shareholders), ενώ η κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση αναγνωρίζει ως σημαντικούς παράγοντες για τη λειτουργία της όλους όσους συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη δραστηριότητά της (μέτοχοι, εργαζόμενοι, πελάτες, προμηθευτές, τοπική κοινότητα) και τους ονομάζει συμμετόχους (stakeholders) (Freeman, 1984).

Στη βάση αυτής της υπόθεσης περιγράφονται οι τομείς ενσωμάτωσης της ΕΚΕ στη στρατηγική των επιχειρήσεων. Παράλληλα παρουσιάζονται μερικά άμεσα και έμμεσα οφέλη των επιχειρήσεων από την υιοθέτηση της ΕΚΕ (Willmot, 2001).

1.3.1 Ευθύνη απέναντι στον κοινωνικό περίγυρο

Κάθε επιχείρηση είναι εξίσου οικονομική και κοινωνική οντότητα. Η επιχείρηση λειτουργεί μέσα σε έναν κοινωνικό περίγυρο στον οποίο απευθύνεται και από τον οποίο εξαρτάται και είναι σημαντικό να χαίρει εκτίμησης και καλής φήμης συμμετέχοντας στη ζωή της κοινωνίας και στην επίλυση των προβλημάτων της.

Ένα πρόβλημα που είναι σε θέση άμεσα να επιλύσει μια επιχείρηση είναι το εντεινόμενο πρόβλημα της ανεργίας. Είναι σημαντικό, στο πλαίσιο της αναπτυξιακής της πορείας, να δημιουργούνται θέσεις εργασίας. Αντίστροφα, σε περιπτώσεις περικοπών οι

απολύσεις να είναι οι ελάχιστες δυνατές και να αναζητούνται άλλες λύσεις, ώστε να μην διαταράσσεται η κοινωνική αρμονία της τοπικής κοινωνίας.

Η συμμετοχή στην κοινωνική ζωή μπορεί *inter alia* να είναι χορηγία πολιτιστικών, αθλητικών ή ψυχαγωγικών εκδηλώσεων (sponsorship), χρηματοδότηση ακαδημαϊκής έρευνας (R&D), οικονομική ενίσχυση σε φιλανθρωπικές οργανώσεις και σκοπούς (strategic philanthropy), δωρεάν παροχή προϊόντων και υπηρεσιών, επιλογή σημείων λιανικού δικτύου και σε αραιοκατοικημένες περιοχές και συμμετοχή στη διάπλαση του αστικού περιβάλλοντος.

Άλλη πρακτική είναι η εθελοντική εργασία των υπαλλήλων για την κοινότητα σε ώρες εργασίας της επιχείρησης (corporate volunteering). Η έρευνα καταδεικνύει ότι τέτοια προγράμματα βελτιώνουν το ηθικό των υπαλλήλων και προσφέρουν σε χαμηλότερο κόστος τα οφέλη που υπόσχονται οι οργανωτές εργαστηρίων για team-building και skill-building.

Η συμμετοχή της επιχείρησης στην κοινωνία των πολιτών δια μέσου επιμελητηρίων, συλλόγων και άλλων μη κυβερνητικών οργανώσεων είναι σημαντική. Με τη συμμετοχή της αντλεί διαπραγματευτική δύναμη και αντιπροσωπεύεται. Σε αυτές μπορεί να μεταφέρει τεχνογνωσία (know-how) σε θέματα οργάνωσης.

1.3.2 Ευθύνη απέναντι στις συναλλαγές με το κράτος

Οι ευθύνες της επιχείρησης επεκτείνονται και στην αυτονόητη τήρηση της νομοθεσίας. Η επιχείρηση «καλός πολίτης» είναι συνεπής στις υποχρεώσεις της, ανάμεσα στις οποίες είναι και η καταβολή των αναλογούντων φόρων. Η φοροδιαφυγή των επιχειρήσεων μειώνει σημαντικά τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και συνεπώς τα κοινωνικά οφέλη που θα προέκυπταν από τη διάθεσή τους (Μανέττα, 2008).

Στις συναλλαγές με το κράτος περιλαμβάνεται και η ανάληψη δημοσίων έργων. Η ευθύνη της επιχείρησης έγκειται στο να μην αποπειραθεί με παράνομα μέσα –όπως η δωροδοκία– να εξασφαλίσει τα έργα αυτά. Σύμφωνα με την Transparency International στις πλούσιες χώρες, παρά τους νόμους και τις συμβάσεις, εταιρίες από την Ιταλία, τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία προσφεύγουν στη δωροδοκία σε μεγάλη κλίμακα. Η έννομη λειτουργία της επιχείρησης εναρμονίζεται με την επιδίωξη του κέρδους, γιατί αποφεύγει διάφορα πρόστιμα που ενδέχεται να επιβάλλει το κράτος (Moon, 2008).

1.3.3 Ευθύνη απέναντι στις συναλλαγές με τα νοικοκυριά (καταναλωτές)

Η αξιοπιστία, η σταθερή ποιότητα, η καλή εξυπηρέτηση και οι ανταγωνιστικές τιμές στα διάφορα προϊόντα/υπηρεσίες που προσφέρουν οι επιχειρήσεις αποτελούν την *conditio sine qua non* για την ανάπτυξη μακροχρόνιας σχέσης μεταξύ καταναλωτή και επιχείρησης (consumer loyalty). Κάθε προσπάθεια διαφημιστικής ή άλλης εξαπάτησης καταδικάζει το προϊόν σε εμπορική αποτυχία (Smith, 2008).

Αντίθετα, επιχειρήσεις που χαίρουν μιας καλής φήμης απολαμβάνουν τα οφέλη από τη διαφήμισή τους «από στόμα σε στόμα» (word-of-mouth communication). Η ανταπόκριση στις ανάγκες των καταναλωτών με γραμμές παραπόνων δείχνει το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για τους πελάτες τους. Αν η επιχείρηση δεν είναι υπεύθυνη απέναντί τους, κινδυνεύει να αντιμετωπίσει μηνύσεις για αποζημιώσεις και μποϊκοτάζ των προϊόντων της (Schrader, Hansen, Halbes, 2006).

1.3.4 Ευθύνη απέναντι στις συναλλαγές με άλλες επιχειρήσεις

Οι επιχειρήσεις έχουν και συναλλαγές με άλλες επιχειρήσεις (business to business) είτε προμηθευτές, είτε πελάτες, είτε συνεταιίρους. Ανεξαρτήτως της ιδιότητάς τους χρειάζεται να υπάρχει «καλή πίστη» μεταξύ τους. Από τη συνεργασία τους εξαρτώνται οι πωλήσεις τους, η κερδοφορία τους και η ανάπτυξή τους. Η απουσία «καλής πίστης» οδηγεί σε διακοπές συνεργασιών και μηνύσεις ιδιαίτερα ζημιογόνες για την επιχείρηση. Στην περίπτωση συγχώνευσης, η συνεργασία μεταξύ των στελεχών τους ενισχύεται μέσα από κοινή εργασία τους για την κοινότητα. Στον μεταξύ τους ανταγωνισμό θα πρέπει οι επιχειρήσεις να σέβονται την επιχειρηματική ηθική και να μην υπάρχει αθέμιτος ανταγωνισμός (Θανόπουλος, 2003).

1.3.5 Ευθύνη απέναντι στους εργαζόμενους της επιχείρησης

Ο ανθρώπινος παράγοντας της επιχείρησης (human resource) είναι ίσως ο σημαντικότερος πόρος της. Ως εκ τούτου, είναι ιδιαίζουσας σημασίας να υπάρχουν καλές σχέσεις μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων, οι οποίες εξασφαλίζονται με θεσμούς πληροφόρησης και διαβούλευσης και γενικώς με την προώθηση της εργατικής συμμετοχής (Willmott, 2001).

Σε επίπεδο ατομικών εργασιακών σχέσεων, η διασφάλιση μακροχρόνιας απασχόλησης, οι ίσες ευκαιρίες σε όλους τους εν ενεργεία και στους εν δυνάμει

εργαζομένους, οι ίσες ευκαιρίες και η ίση αμοιβή στις γυναίκες, στις μειονότητες και στα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι επιπλέον παροχές, η πλήρης ασφαλιστική κάλυψη, ο σεβασμός του ελεύθερου χρόνου και γενικά ο σεβασμός των εργασιακών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, είναι χαρακτηριστικά που συναντώνται σε μια κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση. Η συνέπεια μιας τέτοιας στάσης της επιχείρησης απέναντι στους εργαζομένους θα έχει αναμφίβολα θετικές επιδράσεις στην παραγωγικότητα των εργαζομένων και στην προσωπική τους δέσμευση (commitment) στην εταιρεία.

Στο επίπεδο των συλλογικών εργασιακών σχέσεων οι κοινωνικοί εταίροι οφείλουν να δείχνουν αμοιβαία εμπιστοσύνη και υποχωρητικότητα για την επίτευξη της κοινωνικής συναίνεσης με την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου. Τα εργατικά σωματεία θα πρέπει να ξεφύγουν από την κουλτούρα αντιπαράθεσης, αλλά και οι επιχειρήσεις να επιβραβεύσουν την άνοδο της παραγωγικότητας της εργασίας. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας θα πρέπει να αναζητηθεί όχι σε μειώσεις αμοιβών, αλλά σε ποιοτικές ευελιξίες (εισαγωγή νέας τεχνολογίας, εξειδίκευση προσωπικού κ. ά.).

Η σύγχρονη τάση στην αξιολόγηση των επιχειρήσεων περιλαμβάνει την ανάδειξη των καλύτερων χώρων εργασίας (best workplaces). Οι επιχειρήσεις αυτές ελκύουν το πιο εκλεκτό κομμάτι του εργατικού δυναμικού, που αποτελεί εγγύηση παραγωγικότητας και κερδοφορίας. Τέλος, η λειτουργία των επιχειρήσεων σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία εξυπηρετεί και τα συμφέροντα των μετόχων με την αποφυγή νομικών κυρώσεων και προστίμων.

1.3.6 Ευθύνη απέναντι στους μετόχους της επιχείρησης

Σε έρευνα σε δηλώσεις αποστολής (mission statements) 61 επιχειρήσεων από το Fortune500, το 90% αναφέρουν ως αρχές τους την υγιή χρηματοοικονομική κατάσταση, την κερδοφορία και την ανάπτυξη της επιχείρησης. Τέτοιοι στόχοι ενδεχομένως να θεωρούνται αυτονόητοι για μια επιχείρηση, αλλά τα πρόσφατα λογιστικά σκάνδαλα στις ΗΠΑ αποδεικνύουν ότι ουδόλως αυτονόητοι είναι. Κατά τον νομπελίστα οικονομολόγο Joseph Stiglitz, οι επικεφαλής των εταιρειών αντί να προωθήσουν τη διαφάνεια και τη σωστή εταιρική διακυβέρνηση (corporate governance), υπονόμευσαν οι ίδιοι το καπιταλιστικό σύστημα από το οποίο κέρδιζαν (Joseph E. S, 2001).

Η ευθύνη της επιχείρησης απέναντι στους μετόχους έγκειται αφενός, στην προώθηση της διαφάνειας (π.χ. με υιοθέτηση αυστηρών λογιστικών προτύπων όπως τα Διεθνή), αφετέρου στην αποδοτικότητά της, που αντανάκλαται σε μακροχρόνια βελτίωση της

αξίας της μετοχής και στη διανομή μερισμάτων. Τόσο η ΕΚΕ όσο και η εταιρική διακυβέρνηση διαφυλάσσουν την αξία της μετοχής (European Corporate Governance Institute, 2009).

1.3.7 Ευθύνη απέναντι στο φυσικό περιβάλλον – Η αειφόρος ανάπτυξη

Το φαινόμενο της ευρείας μόλυνσης του περιβάλλοντος και εξάντλησης των φυσικών πόρων, που προήλθε από την εντατική βιομηχανοποίηση των τελευταίων δεκαετιών, προβλημάτισε τη διεθνή κοινότητα. Έτσι, το 1987 η «Επιτροπή Brundtland» του ΟΗΕ όρισε την αειφόρο ανάπτυξη (sustainable development) ως την ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να αποδυναμώνει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους (Bossel, 1999).

Η μόλυνση του περιβάλλοντος, που προέρχεται από την επιχειρηματική δραστηριότητα, καλείται εξωτερική αντιοικονομία ή επιβάρυνση. Στην προσπάθειά της η επιχείρηση να ελαχιστοποιήσει το κόστος παραγωγής, μεταφέρει ένα μέρος του στην κοινωνία. Όμως η μόλυνση του περιβάλλοντος δεν αντιστοιχεί σε παίγνιο μηδενικού αθροίσματος. Το κόστος που μεταφέρει η επιχείρηση στην κοινωνία για να μειώσει βραχυπρόθεσμα το δικό της, μακροπρόθεσμα επιβαρύνει τη φήμη της και τελικά ζημιώνεται πολλαπλάσια τόσο η επιχείρηση όσο και η κοινωνία.

Αντιθέτως, προϊόντα που είναι φιλικά προς το περιβάλλον αποτελούν συγκριτικό και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Προς επίρρωση του ισχυρισμού αυτού, ευρωπαϊκή έρευνα έδειξε ότι 1 στους 5 καταναλωτές θα πλήρωνε ευχαρίστως περισσότερα για προϊόντα που σέβονται το περιβάλλον. Αυτό αιτιολογείται από την αφανή ζήτηση των καταναλωτών για καλύτερη ποιότητα ζωής και προστασία του περιβάλλοντος. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται προϊόντα στα οποία θα ενσωματώνεται η προστασία του περιβάλλοντος (green product design) όπως π.χ. αυτά της αλυσίδας Body Shop. Οι βιολογικές καλλιέργειες συνδυάζουν επίσης την επιχειρηματικότητα με τον σεβασμό στο περιβάλλον (Rondinelli & Berry, 1999).

Άλλη πλευρά της αειφόρου ανάπτυξης είναι η σχέση των επιχειρήσεων με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η σχέση είναι διττή: αφορά πρώτον τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον ενεργειακό τομέα και προωθούν τις επενδύσεις και την έρευνα για την αξιοποίησή τους, και δεύτερον τις επιχειρήσεις εν γένει που για τις ενεργειακές τους ανάγκες είναι σημαντικό να δημιουργήσουν ζήτηση για καθαρές μορφές ενέργειας. Στη χώρα μας η κρατική γραφειοκρατία είναι υπαίτια για καθυστερήσεις και

αποθάρρυνση των επενδυτών. Πάντως, η ανάγκη για σεβασμό και προστασία του περιβάλλοντος, που εκφράστηκε από το οικολογικό κίνημα, παραμένει και γίνεται επιτακτικότερη. Τέλος, με το σεβασμό της περιβαλλοντικής νομοθεσίας αποφεύγονται τα πρόστιμα που περιορίζουν την κερδοφορία.

Συμπερασματικά, με βάση τα παραπάνω, οι τομείς εφαρμογής προγραμμάτων ΕΚΕ, μπορούν να διακριθούν σε εκείνους που αφορούν στο εσωτερικό της επιχείρησης και σε εκείνους που αφορούν στο εξωτερικό της περιβάλλον. Οι τομείς αυτοί παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Τομείς εφαρμογής προγραμμάτων ΕΚΕ

Αποστολή, Αξίες και Όραμα	☒ Αποστολή ☒ Όραμα ☒ Αξίες	<p>Η θεμελίωση της αποστολής και η υποστήριξη των εταιρικών αξιών χαρακτηρίζουν μια επιχείρηση. Πολλοί διευθύνοντες πιστεύουν ότι δεν μπορούν να ηγηθούν μιας οργάνωσης αν οι σκοποί και οι αξίες της δεν εκφράζονται με σαφή και εμπνευσμένο τρόπο. Οι κοινωνικά υπεύθυνες εταιρίες σχεδιάζουν τις αξίες και τα οράματά τους μαζί με εκείνους που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζονται από τις δραστηριότητές τους και τις ενσωματώνουν στις καθημερινές διαχειριστικές πρακτικές (Swanson,2008).</p>
Εργασιακό κλίμα	☒ Εργασιακές συνθήκες ☒ Ίσες ευκαιρίες ☒ Κατάρτιση & επαγγελματική εξέλιξη ☒ Αμοιβές & παροχές	<p>Δεδομένου ότι ο όρος "χώρος εργασίας" είναι γενικός, χρησιμοποιούνται τέσσερις συγκεκριμένες περιοχές για την περιγραφή της Ε.Κ.Ε. στο χώρο αυτό: εργασιακό περιβάλλον, αμοιβές και παροχές, ίσες ευκαιρίες και θέματα απασχολησιμότητας.</p> <p>Το εργασιακό περιβάλλον καλύπτει παραδοσιακούς προβληματισμούς σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια, τα προγράμματα ευημερίας, την ισορροπία μεταξύ εργασιακής και οικογενειακής ζωής, τους τραυματισμούς στους χώρους εργασίας, τη βία και την παρενόχληση. Η κατάρτιση και επαγγελματική εξέλιξη αναφέρεται σε δράσεις διατήρησης του επιπέδου των δεξιοτήτων των εργαζομένων όπως: κατάρτιση, ανάπτυξη επαγγελματικής καριέρας, ενδυνάμωση και προγράμματα υποστήριξης τεχνολογικών και οργανωτικών αλλαγών, που συμβάλλουν στη βελτίωση της συνολικής επαγγελματικής εξέλιξης και τη συμμετοχή των εργαζομένων στη δια βίου κατάρτιση.</p> <p>Με τον όρο "αμοιβές και παροχές" εννοούνται οι διαδικασίες στελέχωσης, τα πακέτα αμοιβών, τα συστήματα επιβραβεύσεων, οι υπηρεσίες και διευκολύνσεις προς το προσωπικό και τις οικογένειές τους, που προσφέρονται πέραν των προβλεπομένων από το νόμο και συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των εργαζομένων (Willmot, 2001).</p>
Κοινωνικός διάλογος	☒ Σχέσεις με τους εκπροσώπους των εργαζομένων ☒ Διαχείριση αλλαγών στην επιχείρηση	<p>Με την έννοια "Κοινωνικός Διάλογος" δηλώνεται ο βαθμός αναγνώρισης και πρακτικής εφαρμογής των εργασιακών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων σε συλλογικό επίπεδο. Η συμμόρφωση με τους νόμους αλλά και οικειοθελείς δράσεις ενεργοποιούν τον κοινωνικό διάλογο σε κάθε επίπεδο, ο οποίος μπορεί να εκφράζεται μέσω της λειτουργίας Εργασιακών Συμβουλίων, διαβουλεύσεων με τους Κοινωνικούς Εταίρους κ. ά (Wallen & Wasserfall, 2008).</p>

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 (Συνέχεια)

Τομείς εφαρμογής προγραμμάτων ΕΚΕ

Ανθρώπινα δικαιώματα	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Στο χώρο εργασίας ☒ Έξω από το χώρο εργασίας ☒ Παιδική εργασία - Καταναγκαστική εργασία 	<p>Ο καθορισμός αυτού του όρου αντικατοπτρίζεται στη Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, η οποία είναι ευρέως γνωστή και έχει υιοθετηθεί παγκόσμια.</p> <p>Η έννοια περιλαμβάνει τα ανθρώπινα δικαιώματα τόσο "μέσα" στο χώρο εργασίας όσο και "έξω" από αυτόν. Το πρώτο αναφέρεται στο σεβασμό των διεθνώς συμφωνηθέντων συνθηκών εργασίας όπως η απαγόρευση κάθε μορφής διάκρισης και η ανάληψη θετικής δράσης για το σκοπό αυτό, καθώς και η ελευθερία του συνδικαλιζέσθαι. Το δεύτερο αναφέρεται στον ευρύτερο αντίκτυπο των επιχειρήσεων στην κοινωνία και ασχολείται με τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη φτώχεια, το δικαίωμα στην εκπαίδευση, στη διατροφή, στην ελευθερία και γενικότερα στο δικαίωμα της ζωής και όχι απλώς της επιβίωσης (Global Compact, 2000).</p> <p>Η "Παιδική εργασία / Καταναγκαστική εργασία" αφορά την εφαρμογή μέτρων για την καταπολέμηση της παιδικής ή και της καταναγκαστικής εργασίας.</p>
Ενασχόληση με τις τοπικές κοινότητες	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Συνεργασία με την κοινότητα ☒ Παροχές και χορηγίες προς την κοινότητα ☒ Συμμετοχή εργαζομένων 	<p>Ο όρος "Συνεργασία με τις κοινότητες" αναφέρεται σε δράσεις και πρωτοβουλίες που αναπτύσσει η επιχείρηση στην τοπική κοινότητα, σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς για ένα σκοπό. Η επιχείρηση συνεργάζεται με την κοινότητα και επενδύει πόρους στην υποστήριξη θεμάτων που την ενδιαφέρουν.</p> <p>Ο όρος "Παροχές και χορηγίες προς τις κοινότητες" αναφέρεται στις δωρεές σε χρήμα ή σε είδος και στις χορηγίες συγκεκριμένων δράσεων. Η τελευταία κατηγορία, η "συμμετοχή Εργαζομένων", αναφέρεται είτε στη συνεισφορά των εργαζομένων στην υποστήριξη νέων κατά την περίοδο της εκπαίδευσής τους ή την υποστήριξη και παρότρυνση των εργαζομένων προς τον εθελοντισμό.</p>
Ανάπτυξη τοπικών οικονομιών	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Δημιουργία θέσεων εργασίας & επιχειρηματικότητα ☒ Απασχολησιμότητα ☒ Προγράμματα για νέους 	<p>Ο όρος "Δημιουργία θέσεων εργασίας και επιχειρηματικότητα" αναφέρεται στις πρωτοβουλίες της επιχείρησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη βοήθεια για ανάπτυξη μικρών επιχειρήσεων.</p> <p>Ο όρος "Απασχολησιμότητα" αναφέρεται σε δράσεις και πρωτοβουλίες για αύξηση της απασχολησιμότητας, μέσω της βελτίωσης των δεξιοτήτων και της δια βίου κατάρτισης.</p> <p>Η τελευταία κατηγορία αναφέρεται στην υποστήριξη των νεότερων γενεών μέσα από εκπαιδευτικές δράσεις.</p>
Περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Βιώσιμη ανάπτυξη ☒ Πράσινες δράσεις ☒ Διαχείριση αποβλήτων ☒ Πρόληψη από ρύπανση 	<p>Ο όρος "Βιώσιμη ανάπτυξη" εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1987 στο Brundland Report. Καλύπτει τον τρόπο με τον οποίο οι οργανισμοί επιδιώκουν σήμερα οικονομική ανάπτυξη με την ταυτόχρονη προστασία των πόρων για την ανάπτυξη του αύριο (Willmot, 2001). Αυτό είναι ένα θέμα αυξανόμενης σημασίας και προβληματισμού για τους υπεύθυνους οργανισμούς. Σήμερα οι επιχειρήσεις λαμβάνουν υπόψη την επίδρασή τους στο περιβάλλον σε όλους τους επιχειρηματικούς τους σχεδιασμούς, διαχειρίσεις και μετρήσεις αποτελεσματικότητας.</p> <p>Η "βιωσιμότητα" αναφέρεται στις δράσεις μιας εταιρίας για μείωση της αρνητικής επίδρασής της. Για παράδειγμα, η ύπαρξη διαχειριστικών συστημάτων μείωσης των εκπεμπόμενων ρύπων και η αποτελεσματική χρήση των φυσικών πόρων.</p> <p>Οι πράσινες δράσεις αφορούν δράσεις που αναπτύσσει η επιχείρηση μέσα και έξω από την οργάνωσή της για αύξηση της γνώσης των περιβαλλοντικών θεμάτων.</p>

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 (Συνέχεια)

Τομείς εφαρμογής προγραμμάτων ΕΚΕ

Αγορά	☒ Σχέσεις αλυσίδας εφοδιασμού Διαχείριση προϊόντων ☒ Έρευνα ανάπτυξη ☒ Marketing ☒ Υπεύθυνες επενδύσεις	της και Οι "σχέσεις της αλυσίδας εφοδιασμού" και η "διαχείριση των προϊόντων" είναι ο πυρήνας του τρόπου με τον οποίο η Ε.Κ.Ε. επηρεάζει την αγορά. Το πρώτο απαιτεί υπεύθυνες δεσμεύσεις από και προς τους προμηθευτές και τους υπερβολάβους και τον καθορισμό προτύπων ποιότητας στον εφοδιασμό και την παραγωγή. Μεταξύ άλλων, ο δεύτερος όρος αναφέρεται σε θέματα όπως οι σχέσεις με τους πελάτες, οι έλεγχοι υγιεινής και ασφάλειας στις διαδικασίες παραγωγής, συσκευασίας και διανομής, κ.λ.π. "Έρευνα και ανάπτυξη": έρευνα για ευκαιρίες δημιουργίας νέων προϊόντων και υπηρεσιών που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες. Το "Marketing" περιλαμβάνει το σωστό και ηθικό marketing και τη διαφήμιση.
Ηθική	☒ Δωροδοκία διαφθορά ☒ Σύγκρουση συμφερόντων ☒ Έντιμη εμπορία ☒ Κώδικας δεοντολογίας	και Η συμμόρφωση με τους νόμους είναι απαραίτητη αλλά δεν είναι πλέον αρκετή. Οι δράσεις πέρα από τη συμμόρφωση με τους νόμους είναι σήμερα ο δρόμος για απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Η "ηθική" περιλαμβάνει εταιρικές αρχές και δράσεις που υποστηρίζουν τις δημοκρατικές αρχές, την καταβολή φόρων, την έντιμη εμπορία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, με την ταυτόχρονη αποφυγή κάθε μορφής δωροδοκίας, ζεπλώματος χρήματος και συνεργασίας με καταπιεστικά καθεστώτα (Irving, Harrison, Rayner 2002).

Οφέλη των επιχειρήσεων από την υιοθέτηση της ΕΚΕ

Μερικά άμεσα οφέλη από την υιοθέτηση της ΕΚΕ είναι

- ✓ καλύτερο εργασιακό περιβάλλον
- ✓ μεγαλύτερη παραγωγικότητα του προσωπικού
- ✓ εμπλοκή των εργαζομένων σε θέματα που αφορούν τις τοπικές κοινότητες
- ✓ πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών

Μερικά έμμεσα οφέλη είναι

- ✓ αύξηση του ενδιαφέροντος πελατών και επενδυτών (Willmot, 2001)
- ✓ αύξηση των επιχειρηματικών τους ευκαιριών
- ✓ επαύξηση της καλής τους φήμης (Bronn & Vrioni, 2001)
- ✓ θετική ανταπόκριση του καταναλωτικού κοινού στο σήμα τους
- ✓ ένταξη σε ειδικούς τραπεζικούς και χρηματιστηριακούς δείκτες αξιολόγησης βάση της ΕΚΕ αποφυγή του κινδύνου

Η εταιρική εικόνα και οι πωλήσεις κινδυνεύουν αν οι πελάτες θεωρούν μια εταιρεία κοινωνικά ανεύθυνη (Smith, 2008). Σύμφωνα με έρευνα της Environics International Ltd, που διεξήχθη το 1999 ανάμεσα σε 25.000 πολίτες σε 23 χώρες σε έξι ηπείρους, το 40% των πολιτών παγκοσμίως έχουν σκεφτεί να τιμωρήσουν (17%) ή τιμώρησαν (23%) συγκεκριμένες εταιρίες, οι οποίες δεν συμπεριφέρθηκαν, κατά τη γνώμη τους, κοινωνικά υπεύθυνα τον προηγούμενο χρόνο. Επιπλέον, εξετάζοντας και συγκρίνοντας τις απαντήσεις των διαμορφωτών της κοινής γνώμης (opinion leaders) με αυτές του κοινού, φάνηκε ότι οι διαμορφωτές κοινής γνώμης είναι δύο φορές πιο πιθανό να μιλήσουν για την συμπεριφορά εταιρειών και να τιμωρήσουν μια κοινωνικά ανεύθυνη εταιρεία. (The Millennium Poll on Corporate Social Responsibility by Environics International Ltd)

ΠΗΓΗ: EU's Multi Stakeholder Forum on CSR, προσπελάστηκε στις 5/2/2010 από: <<http://www.managementlogs.com/2004/07/12-critical-success-factors-for-csr.html>>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΚΕ

2.1 Το Διεθνές Δίκτυο για την ΕΚΕ

2.1.1 Το Οικουμενικό Σύμφωνο (*Global Compact*)

Στις 31 Ιανουαρίου του 1999, κατά τη διάρκεια του Διεθνούς Οικονομικού Φόρουμ ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ, κ. Κόφι Αννάν έθεσε την εξής πρόκληση στους ηγέτες των επιχειρήσεων: να συσπειρωθούν για την πραγμάτωση μίας διεθνούς πρωτοβουλίας - το Global Compact (Οικουμενικό Σύμφωνο)- που θα έφερνε σε συνεργασία τις επιχειρήσεις με τις αντιπροσωπείες των Η.Ε., τον εργασιακό κλάδο και τους πολίτες προκειμένου να υποστηρίξουν τις καθολικά αποδεκτές περιβαλλοντικές και κοινωνικές αρχές. Μέσω της δύναμης της συλλογικής δράσης, το Οικουμενικό Σύμφωνο επιδιώκει να προωθήσει την αρμόδια εταιρική υπηκοότητα, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να αποτελούν μέρος της λύσης των προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης. Κατ' αυτό τον τρόπο, ο ιδιωτικός τομέας - σε συνεργασία με άλλους κοινωνικούς συμμετέχοντες - μπορεί να συμβάλλει στη πραγματοποίηση του οράματος του Γενικού Γραμματέα: μια περισσότερο βιώσιμη και περιεκτική παγκόσμια οικονομία.

Το **Οικουμενικό Σύμφωνο** είναι μια αμιγώς εθελοντική πρωτοβουλία με δύο στόχους: 1) Τη διάδοση & επικράτηση των δέκα αρχών του στην παγκόσμια επιχειρησιακή δραστηριότητα & 2) Να λειτουργήσει καταλυτικά για την επίτευξη ενεργειών υπέρ των στόχων που έχουν τεθεί. Το Οικουμενικό Σύμφωνο δεν είναι ένα ρυθμιστικό όργανο – «δεν αστυνομεύει», δεν επιβάλλει, ούτε μετρά τη συμπεριφορά ή τις ενέργειες των επιχειρήσεων. Στηρίζεται στη λεγόμενη δημόσια υπευθυνότητα, τη διαφάνεια και το διαφωτισμένο συμφέρον των επιχειρήσεων, της εργασίας και της κοινωνίας των πολιτών για να αρχίσει να μοιράζεται την ουσιαστική δράση στη συνέχιση και διάδοση των αρχών στις οποίες είναι βασισμένο. Με αφετηρία & προϋπόθεση το Οικουμενικό Σύμφωνο έχουν δημιουργηθεί όλα τα διεθνή δίκτυα ΕΚΕ στο πλαίσιο της λεγόμενης συμμετοχικής δημοκρατίας.

Οι δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου αφορούν:

⊗ Ανθρώπινα δικαιώματα

Αρχή 1: Οι επιχειρήσεις πρέπει να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς πιστοποιημένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αρχή 2: Οι επιχειρήσεις πρέπει να βεβαιωθούν ότι δεν συμβάλλουν στην καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

⊗ **Πρότυπα εργασίας**

Αρχή 3: Οι επιχειρήσεις πρέπει να υποστηρίζουν την ελευθερία του “συνδικαλιζέσθαι” και την αποτελεσματική αναγνώριση του δικαιώματος στις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Αρχή 4: Η αποβολή όλων των μορφών καταναγκαστικής και υποχρεωτικής εργασίας.

Αρχή 5: Η αποτελεσματική κατάργηση της παιδικής εργασίας.

Αρχή 6: Η αποβολή της διάκρισης για την εργασία & απασχόληση.

⊗ **Περιβάλλον**

Αρχή 7: Οι επιχειρήσεις πρέπει να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν προληπτική προσέγγιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Αρχή 8: Ανάλυση πρωτοβουλιών για την προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής ευθύνης.

Αρχή 9: Ενθάρρυνση για την ανάπτυξη και τη διάχυση των φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών.

⊗ **Διαφάνεια**

Αρχή 10: Οι επιχειρήσεις πρέπει να λειτουργούν ενάντια σε όλες τις μορφές διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας.

2.1.2 Επιχειρήσεις που προωθούν την ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο

Τα μέλη του διεθνούς δικτύου για την ΕΚΕ, παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν. Όπως αναμενόταν η πλειοψηφία των εταιριών που δραστηριοποιείται στον τομέα της ΕΚΕ, είναι γεωγραφικά χωροθετημένες στις 3 πλουσιότερες και ανεπτυγμένες ηπείρους, την Αμερική, την Ασία και την Ευρώπη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Επιχειρήσεις που προωθούν την ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο

ΑΜΕΡΙΚΗ	ΑΜΕΡΙΚΗ		
		<ul style="list-style-type: none"> • Hewlett-Packard Company (HP) • Johnson & Johnson • Kimberly-Clark Corporation • MeadWestvaco • Newmont Mining • The New York Times Co. • Oracle • PepsiCo • Pfizer • PricewaterhouseCoopers • Praxair Inc. • Procter & Gamble • Rohm and Haas Company • S.C. Johnson & Son • Time Warner • United Technologies Corporation (UTC) • Unocal • UOP LLC • Viseon Corporation • Weyerhaeuser • Interface 	<ul style="list-style-type: none"> • 3M • AES Corporation • Air Products and Chemicals, Inc. • Alcoa • The Boston Consulting Group • Cargill • Caterpillar • CH2M HILL • ChevronTexaco • The Coca-Cola Company • ConocoPhillips • Dell • Dow Chemical • DuPont • Eastman Kodak • Entergy Corporation • Exelon • Ford Motor Company • General Electric • General Motors • International Paper
	ΚΑΝΑΔΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Alcan • BC Hydro • Petro-Canada 	<ul style="list-style-type: none"> • Suncor Energy • Transalta

ΠΗΓΗ: CSR360 Global Partner Network 2010, προσπελάστηκε στις 2/2/2010 από: <<http://www.csr360gpn.org/>>

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 (Συνέχεια)

ΕΥΡΩΠΗ	ΚΡΟΑΤΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Podravka 		
	ΔΑΝΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Borealis Brødrene Hartman 	<ul style="list-style-type: none"> Novo Nordisk Novozymes 	
	ΦΙΛΑΝΔΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Fortum Metsäliitto Group 	<ul style="list-style-type: none"> Nokia UPM 	
	ΓΑΛΛΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> AREVA EDF Group Gaz de France L'Oréal Lafarge 	<ul style="list-style-type: none"> Michelin Renault Suez Veolia Environnement 	
	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> adidas-Salomon Allianz DaimlerChrysler Degussa Volkswagen 	<ul style="list-style-type: none"> Bayer BASF Deutsche Bank HeidelbergCement Henkel 	
	ΕΛΛΑΔΑ	<ul style="list-style-type: none"> Βλέπε πίνακα 5 		
	ΙΤΑΛΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Banca MPS FALCK Group Italcementi Group 		
	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Rabobank Group Royal Dutch/Shell Group Royal Philips Electronics STMicroelectronics TNT N.V. 	<ul style="list-style-type: none"> ABN AMRO Bank Akzo Nobel DSM N.V. Heineken ING Group KPMG 	
	ΝΟΡΒΗΓΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Det Norske Veritas Leif Höegh Norsk Hydro 	<ul style="list-style-type: none"> Norske Skogindustrier Statoil Storebrand 	
	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Caixa Geral de Depósitos CIMPOR EDP - Electricidade de 	<ul style="list-style-type: none"> Portugal, S.A. Portucel Soporcel Group Sonae 	
	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Energy Holding 		
	ΡΩΣΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Basic Element OAO Gazprom Sistema 		
	ΙΣΠΑΝΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Corporación Uniland 		
	ΣΟΥΗΔΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Skanska Stora Enso 		
	ΕΛΒΕΤΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> ABB F. Hoffmann-La Roche Holcim Novartis 	<ul style="list-style-type: none"> SGS Société Générale de Surveillance Holding Swiss Re Syngenta 	
	ΑΓΓΛΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Anglo American BG Group BP Deloitte Touche Tohmatsu Environmental Resources Management Group 	<ul style="list-style-type: none"> E.ON UK Rio Tinto Severn Trent Unilever Vodafone Group 	
	ΑΦΡΙΚΗ	ΑΛΓΕΡΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Sonatrach 	
		Β. ΑΦΡΙΚΗ	<ul style="list-style-type: none"> ESKOM Sappi Limited 	
	ΩΚΕΑΝΙΑ	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> BHP Billiton Insurance Australia Group Lend Lease 	<ul style="list-style-type: none"> Westpac Banking Corporation Woodside Petroleum Ltd.
		Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> The Warehouse Group 	

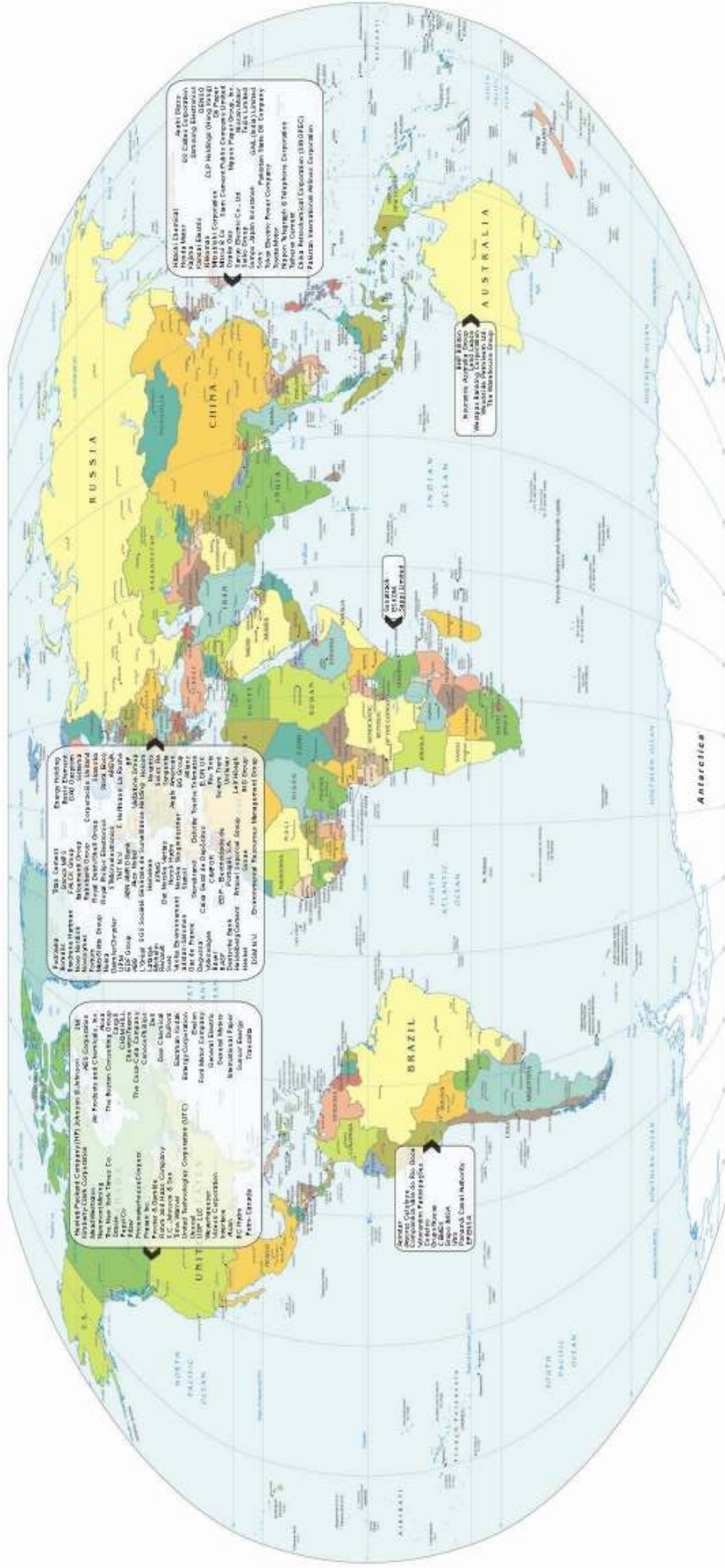
ΠΙΝΑΚΑΣ 3 (Συνέχεια)

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ	ΑΡΓΕΝΤΙΝ Η	<ul style="list-style-type: none"> • Acindar 	
	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Aracruz Celulose • Companhia Vale do Rio Doce • Votorantim Participações 	
	ΧΙΛΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Codelco 	
	ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	<ul style="list-style-type: none"> • GrupoNueva 	
	ΜΕΞΙΚΟ	<ul style="list-style-type: none"> • CEMEX • Grupo IMSA • Vitro 	
	ΠΑΝΑΜΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Panamá Canal Authority 	
	ΠΕΡΟΥ	<ul style="list-style-type: none"> • EPENSA 	
	ΑΣΙΑ	ΙΑΠΩΝΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Asahi Glass • DENSO • Hitachi Chemical • Honda Motor • Kajima • Kansai Electric • Kikkoman • Mitsubishi Corporation • Mitsui & Co • Nippon Telegraph & Tele Corporation • Nippon Paper Group, Inc. • Nissan Motor • Oji Paper • Osaka Gas • Sanyo Electric Co., Ltd • Seiko Group • Sompo Japan Insurance • Sony • Taiheiyo Cement • Teijin Limited • Tokyo Electric Power Company • Toyota Motor
		ΚΙΝΑ	<ul style="list-style-type: none"> • China Petrochemical Corporation • CLP Holdings (Hong Kong)
		ΙΝΔΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • GAIL (India) Limited
ΠΑΚΙΣΤΑΝ		<ul style="list-style-type: none"> • Pakistan State Oil Company • Pakistan International Airlines Corporation 	
Β. ΚΟΡΕΑ		<ul style="list-style-type: none"> • GS Caltex Corporation • Samsung Electronics 	
ΤΑΪΛΑΝΔΗ		<ul style="list-style-type: none"> • Siam Cement Public Company Limited 	

ΠΗΓΗ: CSR360 Global Partner Network 2010, προσπελάστηκε στις 2/2/2010 από:
<<http://www.csr360gpn.org/>>

ΣΧΗΜΑ 2

Γεωγραφική απεικόνιση επιχειρήσεων που προθούν την ΕΚΕ διεθνώς.

ΠΗΓΗ: CSR360 Global Partner Network 2010, προσπελάστηκε στις 2/2/2010 από: < <http://www.csr360gnn.org/partners/map/>>

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

2.1.3 Παραδείγματα καλών πρακτικών της ΕΚΕ σε διεθνές επίπεδο

Στην παρούσα ενότητα γίνεται ενδεικτική αναφορά καλών πρακτικών όσον αφορά την ΕΚΕ. Οι πρακτικές αυτές είναι χωρισμένες σε 3 βασικούς πυλώνες ενεργειών:

- α) Υγεία (αγορά εξοπλισμού, έρευνες-μελέτες, αγωγή υγείας, μέτρα πρόληψης& αντιμετώπισης)
- β) Περιβάλλον (προστασία και διατήρηση) και
- γ) Ειδικές ομάδες πληθυσμού

Πυλώνας I: Υγεία

Εταιρεία: Levi Strauss & Co⁶

✓ Πρόγραμμα Προώθησης Αγωγής Υγείας στον Εργασιακό Χώρο

Η Levi Strauss & Co είναι μια από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις επώνυμης ενδυμασίας παγκοσμίως που δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 40 χώρες. Ειδικεύεται στον σχεδιασμό και στην αγορά τζιν, στο λεγόμενο καθημερινό ματισμό (casual clothing) και στα αξεσουάρ τύπου τζιν για τους άνδρες, τις γυναίκες και τα παιδιά που φέρουν τα εμπορικά σήματα Levi και Dockers®. Η LS &Co απασχολεί περίπου 17.500 άτομα.

Η επιχείρηση δηλώνει ότι το μέλλον της Levi Strauss & Co στηρίζεται στην καθιέρωση των κοινωνικών και εταιρικών ευθυνών της που καταρχήν έχουν υιοθετηθεί και ξεκινήσει από τον ίδιο τον Levi Strauss. Τη δεκαετία του 1890, ο Strauss προχώρησε στη παροχή υποτροφιών σε σπουδαστές του Πανεπιστημίου Μπέρκλεϋ της Καλιφόρνιας, ενώ τη δεκαετία του '90 η επιχείρηση ίδρυσε το Παγκόσμιο Περιβαλλοντικό Συμβούλιο (Global Environmental Council). Η επιχείρηση βοηθά και υποστηρίζει τις κοινότητες μέσω των καθημερινών δραστηριοτήτων της και μέσω του Levi Strauss Foundation. Η Levi Strauss & Co υποστηρίζει τον αντιρατσισμό, τις κοινωνικές πρωτοβουλίες δικαιοσύνης, καθώς προωθεί την οικονομική ενδυνάμωση των φτωχών και κοινωνικά αποκλεισμένων.

⁶HIV/AIDS in the Workplace-Leadership Examples, ανάκτηση στις 5/3/2010 από <<http://www.bsr.org/research/reports-by-category.cfm?DocumentID=6>>.

Η διεθνής κοινωνική στρατηγική της εταιρίας είναι η χορηγία εκπαιδευτικών προγραμμάτων και πολιτικών για το AIDS. Η επιχείρηση έχει αναπτύξει μια παγκόσμια στρατηγική για το HIV/AIDS προκειμένου να αντιμετωπίσει την πρόκληση αυτή σ' όλες τις χώρες λειτουργίας της. Ουσιαστικά με αυτή της τη δέσμευση υποστήριξε την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων στον εργασιακό χώρο σε Αμερικανικές Κοινότητες και προώθησε Καμπάνιες Πρόληψης στην Νότια Αφρική και στην Ινδία. Οι πολιτικές της εταιρείας για το HIV/AIDS έχουν επικοινωνηθεί σ' όλους τους εργαζομένους της επιχείρησης. Αυτές οι πολιτικές περιλαμβάνουν προγράμματα πρόληψης & φροντίδας, προγράμματα κατά των διακρίσεων, βοήθεια στους εργαζόμενους καθώς και την ενεργό συμμετοχή της εταιρίας στα προβλήματα της κοινότητας. Από το 1985, η επιχείρηση έχει συνεισφέρει πάνω από 25 εκατομμύρια δολάρια για την υποστήριξη τέτοιου είδους προγραμμάτων ανά τον κόσμο.

Το 1992, η επιχείρηση ανέπτυξε Παγκόσμιες Οδηγίες Πρόσβασης και Λειτουργίας, τον Κώδικα Δεοντολογίας της επιχείρησης, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι τα προϊόντα της κατασκευάζονται με υπευθυνότητα, βάσει των διεθνών κανόνων ασφάλειας και ποιότητας. Η Levi Strauss & Co ήταν η πρώτη επιχείρηση σε ολόκληρο το βιομηχανικό κλάδο που καθιέρωσε και επέβαλε με αυστηρότητα έναν εκτεταμένο κώδικα δεοντολογίας και μέσω των επιχειρησιακών συνεργατών της σε όλο τον κόσμο. Συνολικά, 100 περίπου κοινοτικές ομάδες συμμετοχής (Community Involvement Teams) υποστηρίζουν τον υπαλληλικό εθελοντισμό και τις τοπικές κοινοτικές υπηρεσίες.

Εταιρεία: PLC Diageo⁷

✓ Πρόγραμμα Υγείας: Καμπάνια Ενημέρωσης- Μέτρα Πρόληψης/ Αντιμετώπισης

Η Diageo είναι μία παγκόσμια ηγετική επιχείρηση στον κλάδο των ποτών, με σημαντική συλλογή εμπορικών σημάτων οινοπνεύματος - ποτών καθώς και στις κατηγορίες του κρασιού και της μπίρας. Η εταιρεία περιλαμβάνει τα εμπορικά

⁷ <http://www.wbcds.org/plugins/DocSearch/result.asp?txtDocText=Diageo&txtDocTitle=Diageo>

σήματα: Johnnie Walker, Guinness, Smirnoff, J&B, Cuervo, Tanqueray, Captain Morgan, κρασιά από τον αμπελώνα Beaulieu και άλλα εξαιρετικά κρασιά αμπελώνων. Η Diageo είναι μια διεθνής επιχείρηση, που διακινεί εμπόριο σε περισσότερες από 180 αγορές σ' όλο τον κόσμο. Η επιχείρηση έχει εισαχθεί στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου (DGE) και της Νέας Υόρκης (DEO).

Η Diageo θεωρεί ότι για την μακροπρόθεσμη ευημερία της επιχείρησης, είναι απαραίτητο να ανταποκρίνεται με ευαισθησία στον ευρύτερο κόσμο στον οποίο υπάρχει. Πεποίθηση της εταιρείας είναι ότι η εταιρική υπηκοότητα (corporate citizenship) συσχετίζεται άμεσα με την επίτευξη των επιχειρησιακών της στόχων και παράλληλα ευθυγραμμίζεται με την αξία των μετόχων της. Για τον λόγο αυτό, προσπαθεί να έχει ενεργό ρόλο στην κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ευημερία των κοινοτήτων στις οποίες δραστηριοποιείται. Για να αποδείξει την κοινωνική της εμπλοκή, η Diageo έχει αναπτύξει μια παγκόσμια στρατηγική βάσει της οποίας έχει δεσμευθεί να ξοδεύει το 1% του συνόλου των κερδών της προ φόρου – περίπου δεκαεννέα εκατομμύρια λίρες (£19m) - στην κοινοτική συμμετοχή (community involvement).

Πρωταρχικός στόχος της Diageo ως εταιρικός πολίτης (corporate citizen) είναι να έχει θετικό και υπεύθυνο αντίκτυπο στον κοινωνικό, περιβαλλοντικό και οικονομικό κόσμο στον οποίο δρα. Η κοινοτική συμμετοχή της Diageo αποτελεί ένα ζωτικής σημασίας μέρος της εταιρικής της υπηκοότητας. Όταν η εταιρεία δημιούργησε το ίδρυμα Diageo, επιδίωξε να βοηθήσει τη διοχέτευση πόρων και αγαθών προκειμένου να υποστηρίξει τις κοινοτικές δραστηριότητες της επιχείρησης. Βασικό μέλημα του ιδρύματος είναι η στοχοθετημένη επένδυση στις κοινότητες στις οποίες η εταιρεία λειτουργεί. Η βασική κοινωνική μέριμνα της Diageo είναι η λεγόμενη 'υπεύθυνη κατανάλωση'. Η Diageo ήταν ένα από τα ιδρυτικά μέλη του Asia-Pacific Alcohol Forum (APAPF) το 1995, προκειμένου να δράσει καταλυτικά σε πρωτοβουλίες υπεύθυνης κατανάλωσης αλκοόλ. Το 1997 σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας της Ταϊλάνδης, το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και την Αστυνομία, το APAPF προώθησε μία ενημερωτική καμπάνια υπό την μορφή βίντεο σχετικά τους κινδύνους που εμπεριέχει η οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ, σε μία χώρα όπου το ποσοστό των τροχαίων ατυχημάτων και οι θάνατοι από τα τροχαία συνεχώς αυξάνονταν. Παράλληλα αυτή η κοινωνική στρατηγική της εταιρείας υποστηρίζεται από το

Αρμόδιο Ταμείο Κατανάλωσης της Diageo (Diageo Responsible Drinking Fund) του οποίου η δραστηριοποίηση εξαρτάται και συσχετίζεται με αυτή του Ιδρύματος της Diageo. Ουσιαστικά το ίδρυμα Diageo παρέχει την αρχική χρηματοδότηση και την εμπειρία του για την έναρξη και καθιέρωση τοπικών προγραμμάτων μερικά από τα οποία οργανώνονται σε συνεργασία με τις τοπικές επιχειρήσεις της Diageo. Οι κοινοτικές δραστηριότητες της Diageo εστιάζονται σε τρεις κατηγορίες όπου, οι επιχειρήσεις Diageo ασκούν τη μέγιστη δυνατή επίδραση και είναι σε θέση να προσφέρουν το μέγιστο:

- ❖ Πολίτες της Τοπικής Κοινότητας – Ενίσχυση των δραστηριοτήτων της εταιρίας και των υπαλλήλων της που μετέχουν σε κοινοτικές δραστηριότητες.
- ❖ Παροχή έκτακτης ανάγκης-ανακούφισης σε υπαλλήλους που είναι θύματα φυσικών καταστροφών.
- ❖ Δεξιότητες για τη ζωή – Υποστήριξη των άνεργων ή μειονεκτούντων για τη εξεύρεση εργασίας ή το ξεκίνημα νέων επιχειρησιακών δραστηριοτήτων.
- ❖ Ύδωρ το δώρο της ζωής - Ανθρωπιστικό και περιβαλλοντικό πρόγραμμα του ιδρύματος Diageo, συνδεδεμένο με την επιχειρηματική δραστηριότητα του τομέα προμηθειών της επιχείρησης. Τα προγράμματα που υλοποιούνται προωθούν τη βιοποικιλότητα και την διατήρηση αυτής.

Εταιρεία: Pfizer

✓ **Πρόγραμμα Συνειδητοποίησης Υγείας**

Η επιχείρηση Pfizer που εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο και είναι μέρος της Pfizer Inc, είναι μια εταιρία στην παγκόσμια φαρμακοβιομηχανία που βασίζεται στην έρευνα προκειμένου να ανακαλύπτει, να αναπτύσσει και να κατασκευάζει καινοτόμα φάρμακα για τους ανθρώπους και τα ζώα. Η Pfizer απασχολεί πάνω από 120.000 άτομα παγκοσμίως σε περισσότερες από 120 χώρες. Από αυτούς, 6.900 εργάζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε πέντε επιχειρησιακά τμήματα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας, της κατασκευής, στις φαρμακευτικές πωλήσεις, στην καταναλωτική υγειονομική περίθαλψη και στη

ζωική υγειονομική περίθαλψη.

Το 2003, η Pfizer UK επένδυσε ποσό άνω των 600 εκατομμυρίων λιρών (£600m) για την ιατρική μέριμνα των ανθρώπων. Η αποστολή της εταιρείας είναι να γίνει «η σημαντικότερη σε αξία επιχείρηση στον κόσμο» για τους ασθενείς της, τους πελάτες της, τους επενδυτές, τους επιχειρησιακούς της συνεργάτες και τις κοινότητες όπου λειτουργεί. Για τον σκοπό αυτό, η Pfizer ενθαρρύνει τους υπαλλήλους της να κατανοήσουν τις εταιρικές αξίες της επιχείρησης και να τις εφαρμόσουν στην επαγγελματική τους ζωή (Invigoration Through Innovation: Article 13&CBI/CSR Case Study Series, February 2005).

Αυτές οι αξίες είναι: ηγεσία, καινοτομία, απόδοση, σεβασμός των ανθρώπων, ομαδική εργασία, εξυπηρέτηση πελατών, σεβασμός της κοινότητας στην οποία δραστηριοποιείται η επιχείρηση και ακεραιότητα. Τα θηριώδη εταιρικά σκάνδαλα της Enron και της WorldCom είχαν μεγάλη επίδραση στην πρωτοβουλία της Pfizer σχετικά με την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Η επιχείρηση συνειδητοποίησε ότι έπρεπε στρατηγικά να οριοθετήσει την προσέγγισή της στον τομέα της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης, να ικανοποιήσει τις δημόσιες ανησυχίες και προσδοκίες, δηλαδή να προσφέρει αυτό που οφείλουν να κάνουν μεγάλες εταιρίες, να βοηθήσει στη βελτίωση της κοινωνίας, όπως οι κυβερνήσεις, οι ενώσεις, οι ΜΚΟ και οι άνθρωποι, που είναι υπεύθυνοι για τις ενέργειές τους.

«Προτιμάμε τον όρο 'εταιρική ευθύνη' αντί αυτού της 'κοινωνικής εταιρικής ευθύνης', έννοια που αναλογεί και στο λόγο ύπαρξης της εταιρείας μας. Έχουμε προσπαθήσει να δρούμε υπό την αξία της κοινωνικής ευθύνης τα 50 χρόνια δραστηριοποίησής μας στο Ηνωμένο Βασίλειο», αναφέρει η Delaine Shearman, Υπεύθυνη της Κοινωνικής Ευθύνης της εταιρείας της Pfizer Ltd.

Η Pfizer UK έχει λάβει πρωτοβουλία εδώ και αρκετά χρόνια στον τομέα της εταιρικής ευθύνης (CR) με διάφορους τρόπους.

Εισήγαγε ένα βιώσιμο πρόγραμμα μεταφορών για τους 3.600 υπαλλήλους στις εγκαταστάσεις της στο Sandwich, του Kent. Κατά την ανάπτυξη της νέας έδρας της στο Tadworth, Surrey, η Pfizer δέχτηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα συμβουλευτικές υπηρεσίες για να διασφαλίσει ότι η προσαρμογή της επιχείρησης στην υπάρχουσα υποδομή της περιοχής θα ήταν η ομαλότερη δυνατή. Σε άλλες περιπτώσεις, οι ενέργειες κοινωνικής ευθύνης της Pfizer έχουν συμβάλει στη

μείωση της περιβαλλοντικής επίδρασης των δραστηριοτήτων της μέσω της διατήρησης ύδρευσης και ενέργειας και της ενεργού συμμετοχής της στη διασφάλιση του Οικονομικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών (Global Compact).

Η Pfizer έχει προχωρήσει σε μια σειρά πρωτοβουλιών στα σημαντικά ζητήματα υγείας όπως ο διαβήτης, η παχυσαρκία και η καρδιαγγειακή πάθηση καθώς η εταιρεία στοχεύει να βοηθήσει τους ανθρώπους να αναλάβουν την ευθύνη της υγείας τους και να επιτύχουν να έχουν καλή υγεία και μακροζωία. «Το πρόγραμμα συνειδητοποίησης υγείας» της Pfizer στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι απόρροια της εμπειρία της στον τομέα της υγείας, της εκπαίδευσης και της επιστήμης και η ύπαρξή του οφείλεται στην αναγκαιότητά του να καλύπτει τους προαναφερόμενους τομείς (Invigoration Through Innovation: Article 13&CBI/CSR Case Study Series, February 2005).

Το εν λόγω πρόγραμμα παρέχει πρωτοβουλίες για την βελτίωση της υγείας των ανθρώπων και αποσκοπεί στην λήψη της προσωπικής ευθύνης για την επίτευξη της καλής υγείας. Επίσης, το πρόγραμμα στοχεύει στην εξάλειψη των ανισοτήτων υγείας. Η επιχείρηση πραγματοποιεί το πρόγραμμα αυτό μέσω συνεργασιών της με οργανώσεις και ανθρώπους που είναι ενεργοί στο χώρο της υγείας, ενώ παράλληλα με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η βελτίωση της δημόσιας πληροφόρησης για ζητήματα υγείας. Οι διαφορετικές συνθήκες υγείας ποικίλλουν κατά πολύ σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο. Παραδείγματος χάριν, παρά το γεγονός ότι η στεφανιαία νόσος (CHD) είναι μία από τις κύριες αιτίες θανάτου στο Η.Β., το ποσοστό θανάτου στο Λίβερπουλ (μια από τις περιοχές που επηρεάζονται περισσότερο) είναι, σύμφωνα με τα επίσημα τυποποιημένα ποσοστά θνησιμότητας (Standardized Mortality Rates- SMR), κατά 25% υψηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο. Σε μερικές περιοχές του Λίβερπουλ το SMR είναι σχεδόν το διπλό από τον εθνικό μέσο όρο. Έρευνες έχουν επιβεβαιώσει ότι η στεφανιαία νόσος συσχετίζεται άμεσα με τα επίπεδα χοληστερόλης στο αίμα τα οποία είναι αποτέλεσμα διατροφής πλούσιας σε κορεσμένα λίπη. Αυτό κατά συνέπεια σημαίνει ότι με την αλλαγή της διατροφής τους, οι άνθρωποι έχουν την ευκαιρία να βελτιώσουν την υγεία και τη ζωή τους. Πέρα από το γεγονός ότι η Pfizer παράγει φάρμακα για να μειώσει τους παράγοντες κινδύνου της στεφανιαίας νόσου, αισθάνεται κοινωνικά υπεύθυνη για την προώθηση ενεργειών

που μπορούν να συνεισφέρουν στη μείωση του κινδύνου για την εμφάνιση της στεφανιαίας νόσου. Έτσι, το 2003 η Pfizer UK προώθησε μια καρδιαγγειακή εκστρατεία συνειδητοποίησης ασθενειών με έμφαση α) στην ενημέρωση της κοινότητας για τους κινδύνους, που συνεπάγονται τα αυξημένα επίπεδα χοληστερόλης στο αίμα, για τη δημόσια υγεία και β) στην αναγκαιότητα πρόληψης, μέσω της υγιεινής διατροφής και της σωματικής άσκησης. Η εκστρατεία στόχευσε επίσης στην ενθάρρυνση του κόσμου για αναζήτηση συμπληρωματικών πληροφοριών. Αυτή η καμπάνια προωθήθηκε σε συνεργασία με δύο καθιερωμένες φιλανθρωπικές οργανώσεις για την συνειδητοποίηση της υγείας, τις Heart UK & Diabetes UK.

Εταιρεία: GlaxoSmithKline⁸

Η GlaxoSmithKline (GSK) παγκοσμίως πραγματοποιεί έρευνα στο φαρμακευτικό επιχειρηματικό πεδίο. Στόχος της εταιρείας είναι να βελτιώσει την ποιότητα της ανθρώπινης ζωής, διευκολύνοντας τους ανθρώπους να έχουν περισσότερες δραστηριότητες, να αισθάνονται καλύτερα και να ζουν περισσότερα χρόνια. Η δέσμευση της εταιρείας απέναντι στην κοινωνία είναι θεμελιώδης και για την ίδια της την ύπαρξη. Με δραστηριότητες σε περισσότερες από 140 χώρες και με ομάδα που απαρτίζεται από 100.000 και πάνω ανθρώπους, της δίνεται η ευκαιρία να έχει θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία. Από την πάλη της ασθένειας, στην ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής επίδρασης και την εξασφάλιση των ίσων δικαιωμάτων για όλους τους υπαλλήλους της, η πρόκληση αυτή αποτελεί προτεραιότητα για την GSK.

✓ Η παροχή φαρμάκων για τον αναπτυσσόμενο κόσμο

Η έλλειψη πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και τα υψηλά ποσοστά ασθενειών σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες είναι προβλήματα μείζονος σημασίας. Η φτώχεια, είναι η πρωταρχική αιτία σε μεγάλα τμήματα του πληθυσμού ορισμένων χωρών που δεν έχουν αξιόπιστη πρόσβαση σε τρόφιμα και σε καθαρό πόσιμο νερό, πολύ περισσότερο σε υγειονομική περίθαλψη. Όλοι οι τομείς της παγκόσμιας κοινωνίας – κυβερνήσεις, διεθνείς αντιπροσωπείες και ο ιδιωτικός τομέας - πρέπει να λειτουργήσουν μαζί για να βελτιώσουν την υγειονομική περίθαλψη του αναπτυσσόμενου κόσμου. Η GSK θεωρεί ότι οι

⁸ <<http://www.gsk.com/responsibility/global-health/index.htm>>.

προσπάθειες αυτές πρέπει να υποστηριχτούν με μαζική χρηματοδότηση, ενώ χαιρετίζει τη δημιουργία ενός Παγκόσμιου Ταμείου για να καταπολεμηθεί το AIDS, η φυματίωση και η ελονοσία (GFATM). Ο ρόλος της GSK είναι να ερευνά, να αναπτύσσει τα κατάλληλα προϊόντα και να τα καθιστά διαθέσιμα σε προνομιακές τιμές, ενώ ταυτόχρονα να ενθαρρύνει και να υποστηρίζει άλλους φορείς να παίξουν το δικό τους ρόλο.

✓ **Πρόγραμμα Πρόσβασης & Πρόληψης: Ακτή του Ελεφαντοστού⁹**

Η Ακτή του Ελεφαντοστού ήταν μια από τις τέσσερις πειραματικές χώρες για το πρόγραμμα πρόσβασης φαρμάκων ‘UNAIDS Drugs Access Program’ που οργανώθηκε το 1997, προκειμένου να αποφασιστεί η καταλληλότερη θεραπεία του HIV/AIDS σε φτωχές σε πόρους περιοχές. Η πολιτική θέληση, η ευρύτερη κατανόηση των ζητημάτων, η δέσμευση των ιατρικών επαγγελματιών της χώρας, η συνεργασία με ΜΚΟ και με εταιρίες του ιδιωτικού τομέα, επέτρεψαν στην Ακτή του Ελεφαντοστού να έρθει αμεσάτα σε συνεργασία με το ΑΑΙ τον Μάρτιο του 2001. Στην αρχή του 2001, η κυβέρνηση της Ακτής του Ελεφαντοστού υπολόγισε ότι 700 άνθρωποι θεραπεύονταν από το HIV/AIDS μέσω εθνικών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνταν από τη Γαλλική Κυβέρνηση. Με την έγκριση νέων κέντρων θεραπείας, την επένδυση στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση, και την παροχή επιπρόσθετης χρηματοδότησης, η Κυβέρνηση της Ακτής του Ελεφαντοστού υπολογίζει ότι 2.050 άνθρωποι θεραπεύθηκαν μέχρι το τέλος 2001. Οι ενήλικες έχουν τη δυνατότητα να πληρώνουν για τα φάρμακά τους στα κέντρα θεραπείας, ενώ τα παιδιά απαλλάσσονται της πληρωμής. Η επιτυχία του προγράμματος στηρίζεται σ’ ένα κατά πολύ αποδοτικό και ασφαλές σύστημα ανεφοδιασμού φαρμάκων που οργανώνεται από το κυβερνητικό Pharmacie de Santé Publique που είναι ο αποκλειστικός εισαγωγέας των αντιρετροϊκών φαρμάκων. Αυτό εξασφαλίζει τον συνεπή και οικονομικά αδιάκοπο ανεφοδιασμό φαρμάκων, ενώ ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο παρέκκλισης προϊόντος μακριά από εκείνους που βρίσκονται σε ανάγκη. Η GlaxoSmithKline, συνεργαζόμενη με την κυβέρνηση, έχει επιδιώξει να εξασφαλίσει ότι οι κατάλληλες ΜΚΟ, οι εργοδότες κλινικών και τα κυβερνητικά προγράμματα, είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση όταν απαιτείται στα

⁹ <<http://www.gsk.com/community/downloads/communityinvestment.pdf>>.

αντιρετροϊκά φάρμακα της εταιρείας. Παρά το γεγονός ότι η συγκέντρωση περισσότερων πόρων απαιτείται σε ευρεία κλίμακα, αυτή η συνεργασία έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη εμπειρία για άλλες χώρες και έχει δείξει ότι η θεραπεία του HIV/AIDS σε φτωχές σε πόρους περιοχές αποτελεί σημαντικό μέρος της εθνικής ανταπόκρισης μίας χώρας στο HIV/AIDS.

Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας: Η παγκόσμια συμμαχία για την Καταπολέμηση της Λεμφικής Φιλαρίασης (Lymphatic Filariasis)¹⁰

Τον Μάιο του 1997, η Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας (World Health Assembly) κάλεσε τις κυβερνήσεις να υποβάλουν τις προτάσεις τους για την καταπολέμηση της Λεμφικής Φιλαρίασης¹¹, ενός σημαντικού προβλήματος για τη δημόσια υγεία. Τον Δεκέμβριο του 1997, η GlaxoSmithKline συνεργάστηκε με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO) για να κατευθύνει τις προσπάθειες αυτές. Η επιχείρηση θα παρείχε το albendazole, ένα από τα τρία βασικά αντιπαρασιτικά φάρμακα, για απεριόριστο χρονικό διάστημα έως ότου καταπολεμηθεί η ασθένεια. Βάσει υπολογισμών, η δέσμευση της GSK αντιστοιχεί σε έξι δισεκατομμύρια θεραπείες. Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας συστήνει ότι η μόλυνση αυτή μπορεί να προληφθεί θεραπεύοντας ολόκληρες ενδημικές κοινότητες μία φορά το χρόνο με δύο ομο-διεξαχθέντα αντιπαρασιτικά φάρμακα. Στις Αφρικανικές χώρες τα φάρμακα είναι το albendazole και το Mectizan (ivermectin, που παρέχεται από την Merck & Co., INC), ενώ στον υπόλοιπο κόσμο, το albendazole και το diethylcarbamazine. Οι κοινοτικές θεραπείες πρέπει να επαναληφθούν κάθε έτος για τέσσερα έως έξι έτη μέχρι το παράσιτο να εξασθενήσει. Η διακοπή της μετάδοσης της Λεμφικής Φιλαρίασης υποδηλώνει την παροχή θεραπείας στις πλέον απομονωμένες αγροτικές κοινότητες και στις επιβαρυνόμενες αστικές κατοικίες και ότι οι άνθρωποι λαμβάνουν τις ταμπλέτες τους. Κατ' επέκταση, το Πρόγραμμα Λεμφικής Φιλαρίασης επίσης βοηθάει στο στήσιμο της βασικής υποδομής της υγειονομικής περίθαλψης των

¹⁰ <http://www.gsk.com/community/filariasis/index.htm>

¹¹ Η ελεφαντίαση που ονομάζεται επίσης λεμφική φιλαρίαση προκαλείται από παρασιτικούς νηματώδεις σκώληκες που αναπτύσσονται στο λεμφικό σύστημα. Προκαλεί έντονο πρήξιμο στα άκρα και το όσχεο, ενώ το δέρμα γίνεται τραχύ και σκουρόχρωμο όπως του ελέφαντα, όπως διατίθεται στην ιστοσελίδα: <[http://: www.in.gr](http://www.in.gr)>

χωρών. Σύμφωνα με πρόωρες ενδείξεις το πρόγραμμα μπορεί να είναι αποδοτικό με την ενσωμάτωση και άλλων προσπαθειών ελέγχου ασθενειών, όπως είναι η χρήση των κρεβατιών-δικτύων ελονοσίας (bed nets) και η πρόληψη της τύφλωσης από καταρράκτη, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό τη δημιουργία ενός τοπικού δικτύου ιατρικών υπηρεσιών. Για αιώνες, η Λεμφική Φιλαρίαση ήταν μια παραμελημένη ασθένεια επειδή υπήρχε λιγοστή ελπίδα για θεραπεία ή πρόληψη. Τώρα, υπάρχει νέα ελπίδα για τον έλεγχο της ασθένειας.

Εταιρεία: International Power¹²

Η International Power είναι μία ανεξάρτητη, ηγετική επιχείρηση ηλεκτρικής παραγωγής με 37 σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος σε 17 χώρες σ' όλο τον κόσμο. Οι αξίες της εταιρείας είναι: Οικονομική οργάνωση και πειθαρχία, ειλικρινής επικοινωνία, σεβασμός στον άνθρωπο, επικέντρωση σε θέματα ουσίας, ομαδικότητα.

✓ **Πρόγραμμα για την εξασφάλιση της Υγείας της Κοινότητας**

Το Πακιστάν βρίσκεται στο επίκεντρο τρέχοντος χορηγικού προγράμματος της International Power για την βελτίωση της υγειονομικής περιθαλψης της τοπικής κοινότητας. Κατά τη διάρκεια του 2003, περίπου 300 παιδιά από τέσσερα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης εμβολιάστηκαν ενάντια στην Ηπατίτιδα Β. Παράλληλα, μια κινητή κλινική παρέιχε σε 45.000 ασθενείς υγειονομική περίθαλψη και ελεύθερα διέθεσε τα φάρμακα που χρειάστηκαν. Επανδρωμένη από έναν πλήρως καταρτισμένο γιατρό της κοινότητας, ιατρικούς επισκέπτες και έναν βοηθό νοσηλεύτη, η κλινική επισκέφτηκε 25 χωριά κοντά στο σταθμό παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος. Τον Μάρτιο του 2004, το δεύτερο ιατρικό στρατόπεδο οργανώθηκε στο Mubarak Village. Τέσσερα οχήματα μετέφεραν τους ασθενείς από και προς τις περιοχές που διέμεναν συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Allahband, Musa Goth & Manjar. Κατά τη διάρκεια της ημέρας οι γιατροί εξέτασαν 2.551 ασθενείς, μέρος των οποίων ήταν παιδιά, και παρέιχαν τα απαραίτητα φάρμακα. Σε σχεδόν 477 ασθενείς πραγματοποιήθηκαν εξετάσεις αίματος μέσα σε μια κινητή εργαστηριακή μονάδα, 130 από αυτά τα περιστατικά

¹² <<http://www.ipplc.com/ipplc/commitment/csrperformance/casestudies04>>.

αντιμετωπίστηκαν με ενδοφλέβια παροχή φαρμάκων, ενώ άλλα 95 κρίθηκε ότι έπρεπε να υποβληθούν σε περαιτέρω εξετάσεις από Νοσοκομειακές Κλινικές στο Karachi. Η συνεχόμενη συμμετοχή της HUBCO σ' αυτές καθώς και σε άλλες προληπτικές και θεραπευτικές υπηρεσίες έχουν επαινεθεί και επιβραβευθεί από τα ανώτερα κυβερνητικά στελέχη της περιοχής.

Πυλώνας 2: Περιβάλλον (Προστασία & Διατήρηση)

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Συνείδησης: Environmental Excellence Award

Στις ΗΠΑ, τα εργοστάσια της International Power Midlothian & Hays, έλαβαν το «Βραβείο Περιβαλλοντικής Αριστείας 2004» από την Επιτροπή του Τέξας για την επίτευξη της περιβαλλοντικής ποιότητας. Το βραβείο αναγνωρίζει τη χρήση καινοτόμου τεχνολογίας από την εταιρεία. Οι προαναφερόμενες εγκαταστάσεις χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες καθαρού καψίματος και συντήρησης ύδατος (clean burning & water conservation), μετατρέποντας την ANP στην πρώτη και μόνη παραγωγό ενέργειας στο Τέξας που διαδοχικά χρησιμοποιεί τεχνικές καύσης προκειμένου να παραχθεί καθαρότερη ενέργεια, μειώνοντας κατά πολύ τις εκπομπές αερίων. Η πρωτοποριακή τεχνολογία των εγκαταστάσεων μετατρέπει αποτελεσματικά τα καύσιμα σε χρησιμοποιήσιμη ενέργεια, μειώνοντας τις εκπομπές οξειδίου του αζώτου & οξειδίου του άνθρακα κατά τουλάχιστον 90%. Επιπλέον με στόχο η εταιρεία να συμβάλλει στην συντήρηση του ύδατος, χρησιμοποιεί αέρα αντί για ύδωρ, ως υγραντικό βοήθημα (cooling agent) σε οκτώ από τους δέκα στροβίλους της. Δύο στρόβιλοι στο Hays ανακυκλώνουν τα απόβλητα νερά της πόλης του San Marcos, με αποτέλεσμα την αποταμίευση 100 εκατομμυρίων γαλονιών ύδατος σε ετήσια βάση.

Lifestyle Πρόγραμμα Βιωσιμότητας

Το Lifestyle Πρόγραμμα βιωσιμότητας έχει λανσαριστεί από το σταθμό παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος Deeside UK της International Power με στόχο την προώθηση της 'ενεργειακής συνειδητοποίησης', την υγιή διαβίωση και την ανακύκλωση μεταξύ των μαθητών της τοπικής κοινότητας. Στην εν λόγω πρωτοβουλία συμμετέχουν και άλλες τοπικές επιχειρήσεις που έχουν διαθέσει χρόνο και υλικά για την υλοποίηση του

προγράμματος. Τα παιδιά του σχολείου ειδικών αναγκών Ysgol-y-Bryn που επισκέφθηκαν τον σταθμό παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, έχουν μάθει πώς μπορούν να ελέγξουν την ενέργεια και να ενσωματώσουν τη λεγόμενη «συνειδητοποίηση ενεργειακής αποδοτικότητας» στα μαθήματά τους. Ένα ψυγείο αγοράστηκε για το σχολείο, έτσι ώστε τα παιδιά να έχουν τη δυνατότητα αγοράς και πώλησης υγιεινών πρόχειρων φαγητών (σνακς), όπως τα φρούτα και το γιαούρτι στα διαλείμματά τους, ως υγιεινή εναλλακτική λύση στη σοκολάτα, τα πατατάκια και τα γλυκά. Φίλτρα ύδατος εγκαταστάθηκαν στην παροχή πόσιμου νερού και τα παιδιά ενθαρρύνθηκαν να πίνουν νερό αντί για αεριούχα ποτά. Επίσης, αγοράστηκαν σταθμοί ποδηλάτων προκειμένου η μεταφορά των παιδιών προς και από το σχολείο να γίνεται με ποδήλατα. Επιπρόσθετα, τα παιδιά μέσω του προγράμματος αυτού έμαθαν να διαχωρίζουν και να ανακυκλώνουν τα σκουπίδια, ενώ από άχρηστα χαρτιά δημιούργησαν τη βιώσιμη μασκότ «Bryn Reece-Ikle». Η ανταπόκριση στο Lifestyle Πρόγραμμα Βιωσιμότητας ήταν τόσο θετική που θα μπορούσε να επεκταθεί και να εφαρμοστεί και σε άλλα σχολεία της τοπικής κοινότητας.

Πρόγραμμα: Νέοι Περιβαλλοντολόγοι της Χρονιάς

Η International Power υποστηρίζει την «Εμπιστοσύνη των Νέων» για το περιβάλλον, μια φιλανθρωπική οργάνωση που βοηθάει τους νέους να κατανοήσουν πώς μπορούν να συντηρήσουν τον εύθραυστο πλανήτη μας. Σε αυτή την συνεργασία με την οργάνωση «Εμπιστοσύνη των Νέων», η International Power συνεχίζει να χορηγεί το Βραβείο «Νέος Περιβαλλοντολόγος της Χρονιάς» (Young Environmentalist of the Year Awards). Κάθε έτος, παιδιά εργαζομένων της εταιρείας καλούνται να υποβάλλουν ένα έργο σχετικά με τα περιβαλλοντικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης και διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος. Το 2006, 220 παιδιά ηλικίας 8-16 ετών έλαβαν μέρος, σε σχέση με 200 το 2003 και 80 το 2002. Δύο νικητές και οι οικογένειές τους πέταξαν στο Λονδίνο το Νοέμβριο του 2004 για να λάβουν τα βραβεία τους κατά τη διάρκεια της επίσημης τελετής απονομής βραβείων. Ο Caitlin Lawson από την Αυστραλία, ο δεύτερος κατά σειρά νικητής, υπέβαλε μια εργασία για τα παγώνια, η οποία περιελάμβανε πρότυπο αρσενικού πουλιού εξ ολοκλήρου φτιαγμένο από ανακυκλώσιμα υλικά. Ο Qasim Mahmood, ο πρώτος νικητής, κατέθεσε εργασία για τα περιβαλλοντικά προβλήματα τα οποία το Πακιστάν κλήθηκε να αντιμετωπίσει. Το project ερευνήθηκε με επιμέλεια, ήταν καλογραμμένο και δομημένο και περιελάμβανε διάφορες επεξηγηματικές φωτογραφίες του Qasim.

Εταιρεία:BP International¹³

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης & Παροπλισμός Εργοστασιακών Μονάδων

Μερικές από τις δραστηριότητες της εταιρίας, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεών της στη Βόρεια Θάλασσα, τον Κόλπο του Μεξικού και διάφορων διυλιστηρίων και εργοστασίων της στη Βόρεια Αμερική, έχουν ολοκληρώσει ή κοντεύουν να ολοκληρώσουν τον κύκλο ζωής τους. Ο στόχος της εταιρείας είναι με τον παροπλισμό Εργοστασιακών Μονάδων σε οποιαδήποτε τοποθεσία να καθαρίζεται το περιβάλλον αφήνοντας πίσω μια «θετική» κληρονομιά.

✓ **Παροπλισμός & Δαπάνες επανόρθωσης για το 2004**

Η ομάδα επανόρθωσης της εταιρείας διαχειρίστηκε την παροχή 2,5 δισεκατομμυρίων δολαρίων για μελλοντικές δαπάνες κατά τη διάρκεια του 2004, και ξόδεψε περίπου 410 εκατομμύρια δολάρια παγκοσμίως. Το 2004 η BP εξασφάλισε την παροχή 5,4 δισεκατομμυρίων δολαρίων για μελλοντικά παράκτια προγράμματα παροπλισμού. Αυτή τη δεδομένη χρονική περίοδο υπάρχουν 6.500 παράκτιες εγκαταστάσεις πετρελαίου και αερίου σε ολόκληρη την παγκόσμια βιομηχανία – συμπεριλαμβανομένων των 4.000 εγκαταστάσεων στον Κόλπο του Μεξικού και 600 στη Βόρεια Θάλασσα και το Βόρειο Ατλαντικό. Για όλες αυτές τις εγκαταστάσεις χρειάζεται ένα σχέδιο για την επαναχρησιμοποίηση τους, την αναδιαμόρφωση τους ή τον παροπλισμό τους.

Οι προκλήσεις ποικίλλουν από τοποθεσία σε τοποθεσία, αλλά οι κύριοι παράγοντες που έχουν επιπτώσεις στον παροπλισμό είναι: α) η τοπική και η διεθνής νομοθεσία, β) οι επιδράσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον και σε άλλους χρήστες του περιβάλλοντος, γ) η επαναχρησιμοποίηση και οι δυνατότητες ανακύκλωσης, δ) ο προϋπολογισμός κόστους, ε) η ασφάλεια και η διαθεσιμότητα της τεχνολογίας.

Στις περισσότερες περιπτώσεις παροπλισμού παράκτιων εγκαταστάσεων περιλαμβάνεται η αποσύνδεση των πετρελαιοπηγών για να αποτρέψουν οποιοδήποτε υπόλοιπο πετρελαίου ή αερίου να διαφύγει μαζί με την αφαίρεση του εξοπλισμού και των αποβλήτων. Οι εγκαταστάσεις μπορούν να

¹³ <<http://www.bp.com>>

επαναχρησιμοποιηθούν – κατόπιν μεταφοράς τους σε άλλη τοποθεσία προκειμένου η παραγωγή να συνεχιστεί, ή με τον επανασχεδιασμό τους για την εναλλακτική τους χρήση.

Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών, η ομάδα εργασίας του Περσικού Κόλπου έχει προχωρήσει στη διευθέτηση επειγουσών αναγκών, όπως η αφαίρεση κατεστραμμένων εγκαταστάσεων από τυφώνα σ' ένα δυναμικό (proactive) πρόγραμμα για να καταστραφούν ολοσχερώς οι εγκαταστάσεις εκείνες που δεν θα χρησιμοποιηθούν στο μέλλον. Κατά τη διάρκεια του 2004, αναλήφθηκε εργασία για την ολοσχερή καταστροφή 10 εγκαταστάσεων και την παρόπλιση 35 στερεμένων πετρελαιοπηγών. Το 2005, η ομάδα του Περσικού Κόλπου της BP προγραμματίζει να προχωρήσει στην παρόπλιση ακόμα 11 κτιριακών εγκαταστάσεων και 42 πετρελαιοπηγών.

Πρόκληση επίσης για την BP είναι και η επαναφορά των χερσαίων περιοχών στην πρότερα φυσική τους κατάσταση με γνώμονα τα παλιότερα πρότυπα καθώς και τα περιβαλλοντικά πρότυπα που εν συνεχεία απαίτησαν οι συμμετοχοί (stakeholders) και οι νομοθέτες. Η 'διαχείριση επανόρθωσης' αποτελεί μια χωριστή επιχειρησιακή μονάδα της BP και η ομάδα ειδικών της εταιρείας εξετάζει αυτή την περίοδο πάνω από 4.000 περιοχές - από μικρές λιανικές εγκαταστάσεις ως μεγάλα ορυχεία χαλκού. Ο στόχος της εταιρείας παραμένει πάντα ο ίδιος: *«να καθαρίζουμε τη γη μετά τις δραστηριότητες μας και να προετοιμάζουμε το έδαφος προς χρήση από τις τοπικές κοινότητες.»* Το 2004, η εταιρεία συνεργάστηκε με τους τοπικούς κοινοτικούς οργανισμούς για τη χρήση και τη διαμόρφωση γης σε επιχειρησιακά πάρκα, ζώνες άγριας ζωής και ψυχαγωγικούς χώρους.

Πυλώνας 3: Ειδικές Κατηγορίες Πληθυσμού

Πρόγραμμα Κοινοτικής Συμμετοχής: Δημιουργία Κέντρου Νεότητας

Μέρος της συνεχούς ενίσχυσης του κοινοτικού προγράμματος, είναι ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος Rego της International Power στην Πορτογαλία που συνεισφέρει σημαντικά στην τοπική κοινωνία με μία ακόμη δράση, όπως αυτή της δημιουργίας του Κέντρου Νεότητας. Η κεντρική επίσημη εναρκτήρια τελετή του Κέντρου Νεότητας πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2004 και σ' αυτήν παρέστη η σύζυγος του Προέδρου της Πορτογαλίας. Ο δήμαρχος Abrantes παρέθεσε γεύμα στους συντελεστές του προγράμματος αναγνωρίζοντας τη συνεχή υποστήριξη της τοπικής κοινότητας από τον εν λόγω σταθμό ηλεκτρικής παραγωγής.

✓ **Ενημερωτικό Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα: Corporate “Power CD” για Σχολεία**

Η International Power βοηθάει τους νέους να κατανοήσουν καλύτερα το θέμα της ηλεκτρικής ενέργειας και για τον λόγο αυτό υποστηρίζει το σχολικό πρόγραμμα σπουδών που συσχετίζεται με το θέμα της ενέργειας. Η επιχείρηση έχει αναπτύξει ένα διαδραστικό CD για να βελτιώσει την κατανόηση των παιδιών γύρω από την ιστορία και τις χρήσεις της ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, το CD παρουσιάζει τους τρόπους με τους οποίους η International Power παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

✓ **Σχολικό Πρόγραμμα EOP: Βελτιώνοντας την Τοπική Εκπαίδευση**

Ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος EOP στην Τσεχία αποτελεί τη μεγαλύτερη βιομηχανική μονάδα στην περιοχή. Προς όφελος της τοπικής κοινότητας και των υπαλλήλων της εταιρίας καθώς και των οικογενειών τους, η εταιρεία συμβάλλει μετέχοντας στην εκπαίδευση και στις υγειονομικές υπηρεσίες. Ένα πρόγραμμα «Ναυαρχίδα» που ξεδιπλώνεται σε τρεις φάσεις ύψους £100,000 λιρών ενισχύει τώρα την πρωτοβάθμια εκπαίδευση στα τοπικά χωριά. Κύριος στόχος του προγράμματος ήταν να αναβαθμιστούν οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Σχολείου Opatovice. Στις εκτενείς βελτιώσεις συμπεριλήφθηκαν οι εξής εργασίες: νέα στέγη, παράθυρα, θερμική μόνωση και σύγχρονες τουαλέτες για τα παιδιά. Η ανακαίνιση του σχολείου πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του

καλοκαιριού του 2004 και ολοκληρώθηκε εγκαίρως για την έναρξη του φθινοπώρου. Στη δεύτερη και στην τρίτη φάση του προγράμματος, νέος τεχνολογικός εξοπλισμός και βοηθήματα διδασκαλίας αγοράστηκαν για τα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Cerepka και Dritec. Ο εξοπλισμός περιλάμβανε: πλήρως δικτυωμένα PCs, λογισμικό μαζί με έναν εξοπλισμό κεντρικών υπολογιστών και υποστήριξης (εκτυπωτές, προβολικά συστήματα, scanner και ψηφιακή φωτογραφική μηχανή). Ο εξοπλισμός αυτός ενισχύει τώρα τη διδασκαλία των διάφορων θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ξένων γλωσσών.

Προγράμματα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης στην Ιταλία & την Ισπανία¹⁴

Κοντά στην περιοχή του Μιλάνου, ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα έχει αρχίσει να εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις και οι δημόσιες αρχές μπορούν να συνεργαστούν για να ενσωματώσουν τους διανοητικά ανάπηρους στην αγορά εργασίας.

Το πρόγραμμα στοχεύει στη συλλογή εμπειρίας για το πώς οι διανοητικά ανάπηροι άνθρωποι αντιδρούν στα διαφορετικά εργασιακά περιβάλλοντα, από βιομηχανικές θέσεις μέχρι θέσεις παροχής υπηρεσιών. Ορισμένες επιχειρήσεις μεταξύ των οποίων οι ABB, Janssens, Serist, AMSA, Adecco, Siemens, έχουν συνεργαστεί με τον οργανισμό Sako, το νοσοκομείο και τις δημόσιες αρχές της Περιφέρειας του Μιλάνου για να αναπτύξουν ένα πρότυπο μοντέλο καθώς και τις μεθοδολογίες που θα είναι χρήσιμες σε άλλες επιχειρήσεις στο μέλλον. Το πρόγραμμα θα εξετάσει και θα αξιολογήσει τις εμπειρίες του πρώτου έτους, στα μέσα του 2004, με σκοπό τη συλλογή των καλύτερων πρακτικών. *«Αυτό που είναι σημαντικό στο εν λόγω πρόγραμμα είναι ότι οι δημόσιοι και ιδιωτικοί παράγοντες συνεργάζονται για να επιτύχουν το στόχο που έχουν θέσει και να δώσουν την ευκαιρία στους διανοητικά ανάπηρους να ενσωματωθούν στην κοινωνία μέσω της αγοράς εργασίας»* λέει ο Gianfranco Romano, Συντονιστής του Προγράμματος από το Ιταλικό Επιχειρησιακό Δίκτυο, Sodalitas. Αυτό είναι ένα μάθημα που μπορεί να διαδοθεί από τις πολλαπλές πολυδιάστατες συνεργασίες συμμετεχόντων που αναπτύσσονται σ' όλη την Ευρώπη, παρόμοιες με τις συνεργασίες που έχουν δημιουργηθεί στην Ισπανία και την Ιταλία. Δεν πρόκειται μόνο για μια επιχειρησιακή περίπτωση (business case) για την

¹⁴ Campaign Report on CSR Excellence 2003-2004. It Simply works better: "Making Stakeholder Engagement Work"

εργασιακή απασχόληση ανθρώπων, αλλά για μία σημαντική κοινωνική περίπτωση (societal case), δεδομένου ότι η απασχόληση είναι συχνά ο καλύτερος τρόπος για την επίτευξη της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Παρά το γεγονός ότι πολλές μεμονωμένες προσωπικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ διαφορετικών κλάδων είναι πιθανά από μόνες τους ασήμαντες, όταν αυτές είναι μετρήσιμες βάσει των εθνικών ή περιφερειακών ποσοστών ανεργίας και φτώχειας, τότε το όφελος αυτών των συνεργασιών είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Στη Μαδρίτη, το εστιατόριο και η λιανική επιχείρηση Grupo Vips από το 1999 προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των παραβατών. Παράλληλα με αυτόν τον στόχο η Grupo Vips αποφάσισε να συνεργαστεί μαζί με τις δημόσιες αρχές και τις ΜΚΟ. Το πρόγραμμά της εταιρείας προσφέρει τώρα εργασία σε 2.440 μετανάστες που αποτελούν το 40% του συνόλου του προσωπικού της. *«Για εμάς δε θα ήταν δυνατό να εκτελέσουμε το πρόγραμμα αυτό χωρίς τη βοήθεια των συνεργατών μας,»* δηλώνει ο Miguel Angel Garcia, Διευθυντής του Ανθρώπινου Δυναμικού της Grupo Vips και συμπληρώνει: *«Οι δημόσιες αρχές μας βοήθησαν με τις διοικητικές διαδικασίες και εξασφάλισαν ότι οι στόχοι μας είναι εναρμονισμένοι με τους κοινωνικούς στόχους. Οι ΜΚΟ μας βοήθησαν να κατανοήσουμε την ιδιαιτερότητα καθεμιάς περιθωριοποιημένης ομάδας με την οποία έχουμε συνεργαστεί, μας βοήθησαν να προσδιορίσουμε τους πιθανούς δικαιούχους και επίσης με την επαγγελματική κατάρτιση αυτών των ανθρώπων, που συχνά είναι το κρισιμότερο συστατικό για την μετέπειτα ένταξή τους στην αγορά εργασίας»*. Αυτό το παράδειγμα είναι χαρακτηριστικό στη συγκέντρωση πόρων και στην αναζήτηση διαφορετικών στόχων. Σε αυτήν την περίπτωση οι κοινωνικοί και επιχειρησιακοί στόχοι είναι συμπληρωματικοί, η ανάγκη για εξεύρεση κίνητρων εργασίας αντιστοιχίζεται από την ανάγκη της ευκαιρίας απασχόλησης ομάδων που ειδάλλως έχουν δυσκολία να απασχοληθούν. Η επιχείρηση Grupo Vips έλαβε το βραβείο 'Fundación Empresa Y Sociedad' για το καλύτερο πρόγραμμα απασχόλησης και κοινωνικής ένταξης για το 2003, καθώς θα σύστηνε και σε άλλες επιχειρήσεις και συνεργάτες να ακολουθήσουν το παράδειγμά της.

Επομένως, μέσα στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον, ιδιαίτερα μετά τα οικονομικά σκάνδαλα που συγκλόνισαν την διεθνή οικονομική κοινότητα (Enron, WorldCom),

αναδύεται ως η πλέον κατάλληλη λύση η υιοθέτηση της Εταιρικής Διακυβέρνησης¹⁵(Corporate Governance International Journal, 2003).

Τα βραχυπρόθεσμα οφέλη της εφαρμογής της ΕΚΕ από τις επιχειρήσεις είναι: το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον, η μεγαλύτερη παραγωγικότητα του προσωπικού, η άμεση εμπλοκή των εργαζομένων σε θέματα που αφορούν τις τοπικές κοινότητες, τα πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών.

Τα μακροπρόθεσμα οφέλη είναι η αύξηση του ενδιαφέροντος πελατών και επενδυτών και των επιχειρηματικών τους ευκαιριών, η βελτίωση της φήμης, το κοινωνικό πρόσωπο της επιχείρησης (Ρούντος Ι., Δανάλη Φ., Μιχαρικοπούλου Δ., 2010).

¹⁵ Ως Εταιρική Διακυβέρνηση μπορεί να οριστεί το σύστημα ρυθμίσεων ενός συνόλου σχέσεων μεταξύ των στελεχών, του Δ.Σ. και των συμμετόχων της επιχείρησης, με σκοπό την εξασφάλιση και την αποδοτική χρησιμοποίηση παραγωγικών πόρων για μεγιστοποίηση της αξίας της επιχείρησης προς το συμφέρον των μετόχων (shareholders) και των υπόλοιπων συμμετόχων (stakeholders)

2.2 Το Ελληνικό Δίκτυο για την ΕΚΕ

2.2.1 Σκοποί - Δραστηριότητες

Το Ελληνικό Δίκτυο για την ΕΚΕ είναι μία κοινοπραξία που δημιουργήθηκε αρχικά ως Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, από 13 επιχειρήσεις και 3 συλλογικούς επιχειρηματικούς φορείς (ΣΕΒ, ΕΒΕΑ, ΣΒΒΕ) με κύρια αποστολή την προαγωγή και ανάπτυξη της ιδέας της ΕΚΕ στις ελληνικές επιχειρήσεις και την ευρύτερη κοινή γνώμη. Το Ελληνικό Δίκτυο για την ΕΚΕ (CSR Hellas) είναι ο εθνικός φορέας που εκπροσωπεί την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την ΕΚΕ (CSREUROPE) το οποίο ιδρύθηκε το 1994 με αρχικό στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής σε ευρωπαϊκό επίπεδο). Σήμερα αριθμεί περισσότερα από 50 μέλη.

Για να προωθήσει την έννοια της ΕΚΕ και την υιοθέτηση των καλών πρακτικών στις επιχειρήσεις και την κοινή γνώμη:

- αναπτύσσει δράσεις για την ανάδειξη και αξιοποίηση εμπειριών και καλών πρακτικών των επιχειρήσεων
- αξιοποιεί την τεχνογνωσία και πληροφόρηση σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για την υποστήριξη των επιχειρήσεων και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην ανάπτυξη σχετικών δραστηριοτήτων,
- κινητοποιεί τις επιχειρήσεις, αξιολογεί και προωθεί εργαλεία που αποσκοπούν στην εφαρμογή των αρχών της Ε.Κ.Ε. τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων
- αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, διεξάγει και συμμετέχει σε έρευνες και μελέτες καθώς και σε προγράμματα που σχετίζονται με τον σκοπό του, διοργανώνει εκπαιδευτικές, ενημερωτικές και άλλες εκδηλώσεις
- προβάλλει και δημοσιοποιεί με ποικίλους τρόπους τη δράση των επιχειρήσεων στον τομέα της Ε.Κ.Ε
- συμμετέχει ως μέλος και συνεργάζεται με διάφορους φορείς ή όργανα συναφών ενδιαφερόντων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο
- συμμετέχει ενεργά στον ευρύτερο διάλογο και σε εκδηλώσεις και συζητήσεις σχετικές με την Ε.Κ.Ε

2.2.2 Μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την ΕΚΕ

Στο ελληνικό Δίκτυο για την ΕΚΕ, συμμετέχουν περισσότερες από 50 εταιρίες. Σύμφωνα με το καταστατικό του Δικτύου, τα μέλη του διακρίνονται σε κύρια, αλλά και συνδεδεμένα (βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων τα οποία εμφανίζονται στο καταστατικό του Σωματείου).

Το πλαίσιο των υπηρεσιών που προσφέρει το Δίκτυο προς τα μέλη του, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, έχει ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Υπηρεσίες του Ελληνικού Δικτύου για την ΕΚΕ προς τα μέλη του

ΚΥΡΙΑ ΜΕΛΗ	
<ul style="list-style-type: none">✓ Δυνατότητα εκλέγειν/ εκλέγεσθαι✓ Συμμετοχή σε πυρήνα εταιριών✓ Προβολή μέσω website✓ Προβολή μέσω newsletter✓ Προβολή μέσω εκδηλώσεων✓ Προβολή μέσω ειδικών εκδηλώσεων✓ Ενημέρωση επί εξελίξεων✓ Δυνατότητα συναντήσεων με CEOs✓ Συμμετοχή σε εκδηλώσεις με ΜΜΕ✓ Προώθηση θεμάτων Ε.Κ.Ε. προς το κράτος	<ul style="list-style-type: none">✓ Αναγνώριση δραστηριοτήτων✓ Βραβεία✓ Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών✓ Πρόσβαση σε μελέτες✓ Ετήσια αξιολόγηση δράσεων Ε.Κ.Ε.✓ Σύνδεση με διεθνείς οργανισμούς✓ Επαφές με Ακαδημαϊκούς φορείς✓ Σχεδιασμός προγραμμάτων Ε.Κ.Ε.✓ Σύνδεση με stakeholders
ΑΠΛΑ	
<ul style="list-style-type: none">✓ Προβολή μέσω website✓ Προβολή μέσω newsletter✓ Προβολή μέσω εκδηλώσεων✓ Ενημέρωση επί εξελίξεων✓ Συμμετοχή σε εκδηλώσεις με ΜΜΕ✓ Αναγνώριση δραστηριοτήτων✓ Βραβεία	<ul style="list-style-type: none">✓ Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών✓ Πρόσβαση σε μελέτες✓ Σύνδεση με διεθνείς οργανισμούς✓ Επαφές με Ακαδημαϊκούς φορείς✓ Σχεδιασμός προγραμμάτων Ε.Κ.Ε.✓ Σύνδεση με stakeholders✓ Προώθηση θεμάτων Ε.Κ.Ε. προς το κράτος
ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ	
<ul style="list-style-type: none">✓ Προβολή μέσω website✓ Προβολή μέσω newsletter✓ Προβολή μέσω εκδηλώσεων✓ Ενημέρωση επί εξελίξεων✓ Συμμετοχή σε εκδηλώσεις με ΜΜΕ✓ Αναγνώριση δραστηριοτήτων✓ Σύνδεση με stakeholders	<ul style="list-style-type: none">✓ Βραβεία✓ Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών✓ Πρόσβαση σε μελέτες✓ Σύνδεση με διεθνείς οργανισμούς✓ Επαφές με Ακαδημαϊκούς φορείς✓ Σχεδιασμός προγραμμάτων Ε.Κ.Ε.

ΠΗΓΗ: (Συγγραφέας, 2010)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5
Μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την ΕΚΕ

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ
1.	A.Γ.Ε.Τ. ΗΡΑΚΛΗΣ (Μέλος του Ομίλου Lafarge)	21	Johnson & Johnson Ελλάς Α.Ε.Β.Ε.Ε.	40	Toyota Ελλάς α.β.ε.ε.
2.	A.Ε. Τσιμέντων TITAN	22	JohnsonDiversey Ελλάς Α.Ε.	41	Tradelink Α.Ε.
3.	Αγροτικές Βιομηχανίες Α. Μιχαηλίδης Α.Ε.	23	Κ. Βλαχόπουλος Α.Ε.	42	Τράπεζα Κύπρου
4.	ΑΛΟΥΜΥΛ-ΜΥΛΩΝΑΣ Α.Ε.	24	Καπνική Α. Μιχαηλίδης Α.Ε.	43	FHL Η. Κυριακίδης Α.Ε.
5.	AMACON – Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε.	25	Λαϊκή Τράπεζα (Ελλάς) Α.Ε.	44	ΦΑΓΕ Βιομηχανία Γάλακτος Α.Ε.
6.	Ατλάντικ Α.Ε.	26	Lamda Development Α.Ε.	45	Q-PLAN Α.Ε.
7.	BP Hellas Α.Ε.	27	MONOTEZ	46	VODAFONE – ΠΑΝΑΦΟΝ Α.Ε.Ε.Τ
8.	Bayer CropScience Ελλάς Α.Β.Ε.Ε.	28	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΕΛΛΑΣ)	47	Alfa – Alfa Holdings S.A.
9.	BIBEXΡΩΜ Α.Ε.	29	NOVARTIS	48	Alpha Mentor Ε.Π.Ε.
10.	C & C International S.A.	30	ΟΤΕ Α.Ε.	49	BrainStorming Ε.Π.Ε.
11.	Coca-Cola Hellas Α.Ε.	31	Πρόκτερ & Γκάμπλ Ελλάς Ε.Π.Ε.	50	Δημιουργική Α.Ε.
12.	Coca-Cola Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Α.Ε.	32	Παπαστράτος	51	Connective Communications Ltd
13.	COCO-MAT	33	S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.	52	ΕΤΑΚΕΙ Α.Ε.
14.	ΔΕΛΤΑ Συμμετοχών Α.Ε.	34	Shell Hellas Α.Ε.	53	Εκπαιδευτήρια Ζηρίδη Α.Ε.
15.	EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε.	35	ΣΗΜΑ Α.Τ.Ε.Μ.Ε.	54	IBM Hellas Α.Ε.
16.	EKO – ΕΛΔΑ Α.Β.Ε.Ε.	36	Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος	55	Ινστιτούτο Κοινωνικής Καινοτομίας Ε.Π.Ε.
17.	Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών	37	Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών	56	Inform Π. Λύκος Α.Ε.
18.	Intracom Α.Ε.	38	TIM ΕΛΛΑΣ Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.Β.Ε.	57	MANPOWER TEAM Α.Ε.
19.	Intralot Α.Ε.	39	TUV Hellas Α.Ε.	58	PriceWaterhouseCoopers
20	Janssen-Cilag Φαρμακευτική Α.Ε.Β.Ε.				

ΠΗΓΗ: Μέλη-CSR Hellas, προσπελάστηκε στις 5/2/2010 από:
<http://www.csrhellas.org/csr_last2/portal/gr/kyria-melh/25002_20080423250.php3>.

2.2.3 Παραδείγματα καλών πρακτικών της ΕΚΕ στην Ελλάδα

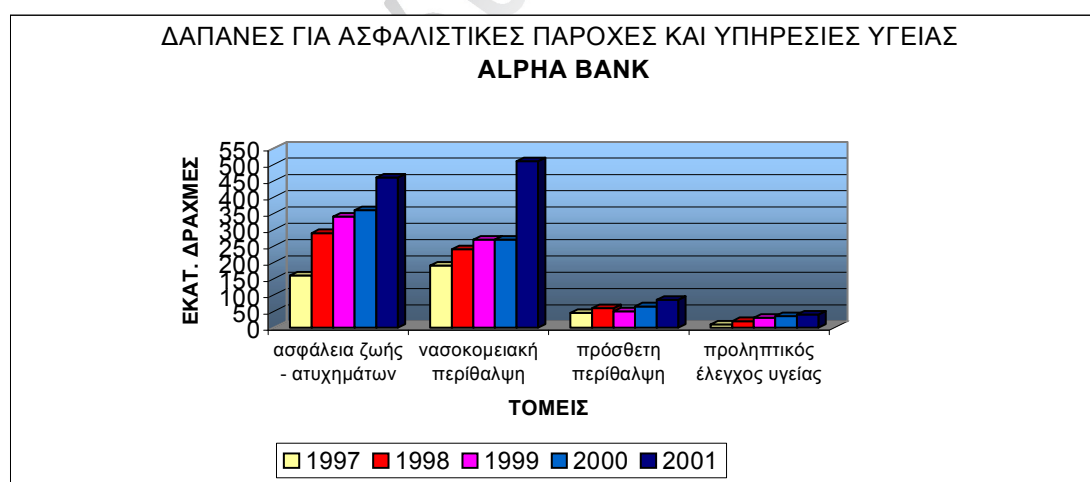
Σε έρευνα¹⁶ που διεξήχθη σε παγκόσμιο επίπεδο το 2002, μόνο το 2% των επιχειρήσεων που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια εκδίδουν κάθε χρόνο κοινωνικό απολογισμό. Ενθαρρυντικό, ωστόσο, είναι το γεγονός ότι τα ποσοστά αυτά έχουν ανερχόμενη τάση, ενώ ολοένα αυξάνονται και οι επιχειρήσεις – μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την ΕΚΕ.

Στην **πολιτική υγείας** ο όμιλος Τιτάν ξεκίνησε πιλοτικά στην Αχαΐα το ΦΑΟΣ, ένα πρόγραμμα πρόληψης σχολικών ατυχημάτων.

Εξίσου σημαντική είναι η πολιτική μέριμνας της ALPHA BANK όσον αφορά στην υγεία του προσωπικού της ίδιας εταιρείας. Η ομαδική ασφάλιση απορροφά τα περισσότερα κονδύλια. Ωστόσο το ενδιαφέρον της τράπεζας εκδηλώνεται και σε άλλα επίπεδα, όπως η ασφάλιση ζωής και ατυχήματος, η κάλυψη νοσοκομειακής περίθαλψης, η πρόσθετη κάλυψη υπηρεσιών περιθάλψεως πέραν εκείνων που προσφέρει το ταμείο υγείας, καθώς και ο προληπτικός έλεγχος της υγείας των στελεχών.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Δαπάνες για ασφαλιστικές παροχές και υπηρεσίες υγείας- A. Bank

ΠΗΓΗ: Alpha Bank 2004, προσπελάστηκε στις 3/4/2010 από:

<http://www.qualitynet.gr/Uploads/koinwniko_i_Apologismoi/123.pdf>.

Στην **εκπαιδευτική πολιτική** ο ΟΤΕ στηρίζει το Τμήμα Επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και είναι χορηγός των δραστηριοτήτων του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος». Ο όμιλος Δέλτα ίδρυσε την έδρα «Αριστείδη

¹⁶ <<http://www.kpmg.hu>>

Δασκαλόπουλου» στο ALBA και ενίσχυσε οικονομικά ποικίλες σχολικές δραστηριότητες.

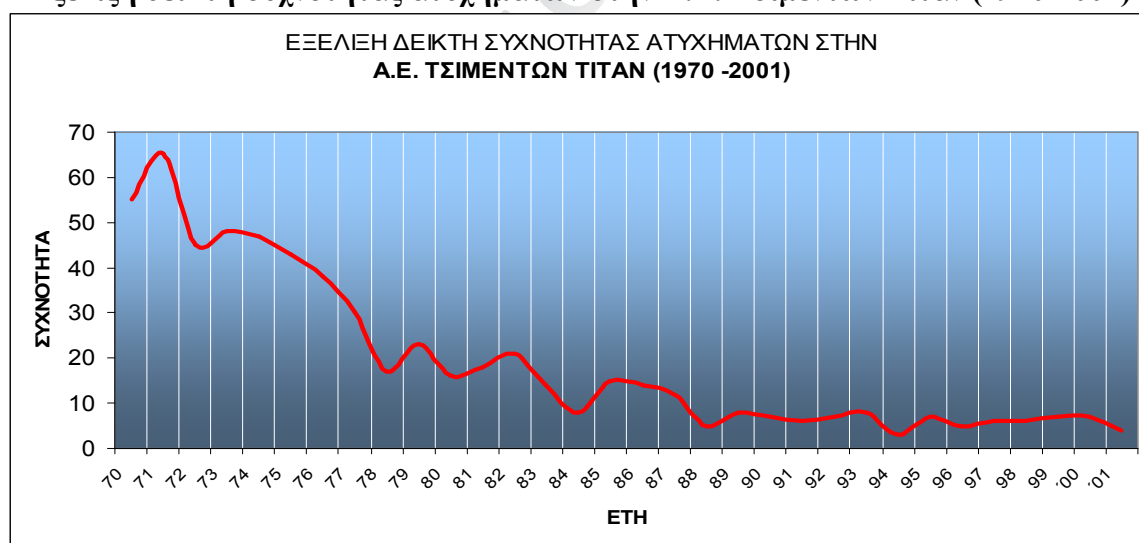
Στην **πολιτική απασχόλησης** ο όμιλος Intracom καθιέρωσε την 35ωρη εβδομαδιαίως εργασία, χωρίς μείωση των αποδοχών των εργαζομένων του και γενικά συνέβαλε στην αύξηση της απασχόλησης εγκαθιστώντας θυγατρικές σε ευαίσθητες περιφέρειες της Ελλάδας με υψηλή ανεργία.

Στην **πολιτική πρόνοιας και στην οικογενειακή πολιτική** ο όμιλος Intracom παρέχει επίδομα παιδιού στους εργαζομένους του.

Στην **ασφαλιστική πολιτική** η Janssen-Cilag παρέχει ιδιωτική ασφάλεια ζωής στους εργαζομένους.

Όσον αφορά στην ασφάλεια των εργαζομένων, αξιοσημείωτο είναι το έργο της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ. Στο παρακάτω διάγραμμα διαφαίνεται η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνει η εταιρεία για την ασφάλεια των εργαζομένων της¹⁷.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2
Εξέλιξη δείκτη συχνότητας ατυχημάτων στην Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν (1970-2001)

ΠΗΓΗ: Κοινωνικός απολογισμός 2001 της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, προσπελάστηκε στις 4/3/2010 από: <<http://www.ir.titan.gr/uploads/apologismoi/social-report-GREEK2001.pdf>>.

Στη **στεγαστική πολιτική** ο όμιλος Δέλτα φιλοξενεί σε καλοκαιρινές κατασκηνώσεις παιδιά, άπορους και πρόσφυγες.

¹⁷ Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι το 2001 η εταιρεία βραβεύτηκε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, όργανο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για την εφαρμογή Καινοτόμων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Πρόληψης Ατυχημάτων.

Στην *περιβαλλοντική πολιτική* ο όμιλος Τιτάν έχει φυτέψει περισσότερα από 800.000 δενδρύλλια στις περιοχές όπου δραστηριοποιείται και άλλα τα έχει διαθέσει σε δήμους, κοινότητες και πελάτες της εταιρείας και προβαίνει κάθε χρόνο σε λεπτομερή περιβαλλοντικό απολογισμό (eco-audit).

Επιπρόσθετα, η εταιρεία Peugeot Lion Ελλάς Α.Ε., στο πλαίσιο της υπεύθυνης περιβαλλοντικής διαχείρισης επικεντρώνεται σε νέες τεχνολογίες (μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα 15%-20%), στον περιορισμό των πλαστικών που χρησιμοποιεί στα οχήματά της, στην ανακύκλωση και στην ενεργό συμμετοχή της για την αποκατάσταση τμήματος του Αμαζονίου.

Τέλος όσον αφορά θέματα σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα αξιόλογο έργο έχει να επιδείξει η ΑΕΕ Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Εταιρικές Πρακτικές της ΑΕΕ Αργυρομεταλλευμάτων & Βαρυτίνης στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης

ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΕΕ ΑΡΓΥΡΟΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ & ΒΑΡΥΤΙΝΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ					
	<i>Έως το 1982</i>	<i>Έως το 1988</i>	<i>Έως το 1994</i>	<i>Έως το 2000</i>	2001
Αναπλάσεις-Χωματοκαλύψεις (σε m³)	125.000	324.000	1.590.000	3.390.000	40.000
Υδροσπορά (σε m²)	701.000	1.990.000	3.110.000	4.720.000	358.000
Φυτεύσεις (σύνολο φυτών)	102.000	379.000	584.000	897.000	51.000
Περιφράξεις (σε m)	12.000	60.000	104.000	166.000	15.000

ΠΗΓΗ: Κοινωνικός απολογισμός 2001 της ΑΕΕ Αργυρομεταλλευμάτων & Βαρυτίνης, προσπελάστηκε στις 3/2/2010 από: <<http://www.sandb.gr/gr/pdf/social2001.pdf>>

Η εταιρεία, υιοθετώντας τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης¹⁸, δημιούργησε μονάδα βιολογικού καθαρισμού αποβλήτων λυμάτων στη Φωκίδα, ενώ από το 1990 ανακυκλώνει τα λάδια των οχημάτων, τα κατάλοιπα του πετρελαίου και τα ελαστικά. Ενδεικτικό είναι

¹⁸ α) Ελαχιστοποίηση της διαταραχής του περιβάλλοντος από την εξορυκτική δράση β) διατήρηση των φυσικών πόρων γ) μείωση κάθε τύπου ρύπανσης

ότι το Νοέμβριο του 2000 έγινε πιστοποίηση κατά ISO 14001 στα μεταλλεία της Φωκίδας.¹⁹

Στην *πολιτική για τον πολιτισμό* η EFG Eurobank Ergasias από το 1993 είναι αποκλειστικός χορηγός της «Καμεράτα–Ορχήστρας των Φίλων της Μουσικής» του Μεγάρου Μουσικής και εδώ και δύο χρόνια αποκλειστικός χορηγός της Παιδικής Σκηνής του Εθνικού Θεάτρου. Η Alpha Bank λειτουργεί Μουσείο Χαρτονομισμάτων στην Κέρκυρα και ο ΟΤΕ Μουσείο Τηλεπικοινωνιών στην Αθήνα.

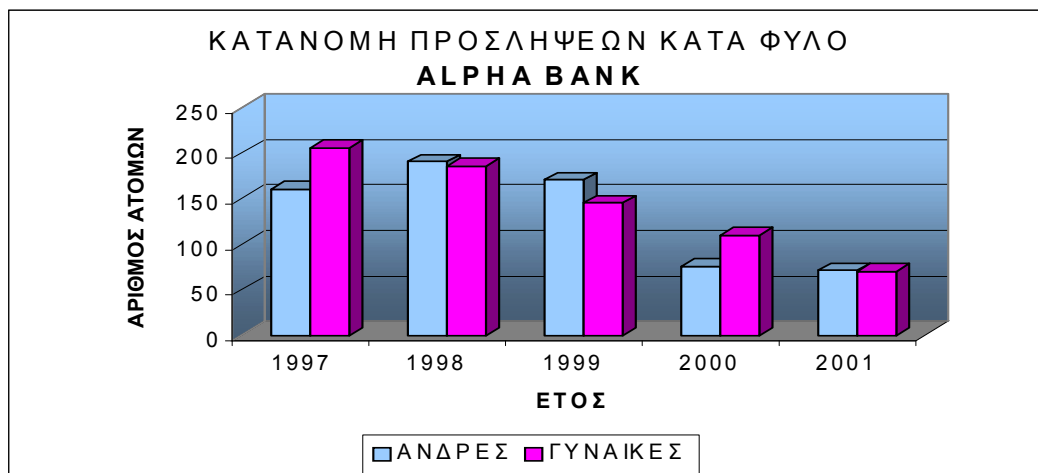
Στην *πολιτική για τον ελεύθερο χρόνο* η Novabank προβλέπει μειωμένο ωράριο για τις νέες μητέρες για 4 χρόνια. Στον όμιλο Τιτάν προσφέρονται τρεις επιπλέον ημέρες άδειας από ό,τι προβλέπεται από το νόμο.

Σε ένα δεύτερο πεδίο ανάλυσης θα μπορούσε να συμπεριληφθεί το γεγονός ότι αρκετές εταιρίες, όπως η ΑΕΕ Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνης υιοθέτησαν το *σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης*, που εξασφαλίζει μεταξύ άλλων την αποδοτικότερη χρήση των παραγωγικών πόρων, καθώς και τη διαφάνεια στις ενέργειες των επιχειρήσεων (Μητσοτάκης, 2001).

Αναφορικά με τον *ανθρώπινο παράγοντα* και ειδικότερα σε ό,τι έχει να κάνει με την ύπαρξη ίσων ευκαιριών και για τα δύο φύλα χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πολιτική που ακολουθεί η ALPHA BANK στο θέμα αυτό. Όπως φαίνεται και από το Διάγραμμα 3, σε δύο από τα εμφανιζόμενα έτη (1997 και 2000), ο αριθμός των γυναικών που προσελήφθησαν υπερβαίνει εκείνον των ανδρών, ενώ κατά το έτος 2001 η αναλογία διαμορφώθηκε σχεδόν σε 1:1.

¹⁹ Η πιστοποίηση κατά ISO 14001 σημαίνει ότι η εγκατάσταση θεωρείται περιβαλλοντικά άρτια σε κάθε δραστηριότητά της

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3 Κατανομή προσλήψεων κατά φύλο-Alpha Bank

ΠΗΓΗ: Κοινωνικός Απολογισμός 2001 της Alpha Bank, προσπελάστηκε στις 5/3/2010 από: <http://www.qualitynet.gr/Uploads/koinwnikoι_Apologismoi/123.pdf>.

Καταλήγοντας, η υιοθέτηση εταιρικών κοινωνικών πρακτικών στη Νέα Οικονομία²⁰ συνεπάγεται οικονομική αναποτελεσματικότητα. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, που εφαρμόζει τις πρακτικές αυτές τα τελευταία χρόνια αυξάνοντας παράλληλα, όπως φαίνεται και στο Διάγραμμα 4, την παραγωγικότητα των εργαζομένων της και κατ' επέκταση την ανταγωνιστικότητά της.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

Εξέλιξη της μέσης παραγωγικότητας των 4 εργοστασίων Ελλάδας-Α.Ε. Τσιμέντων-Τιτάν

ΠΗΓΗ: Κοινωνικός απολογισμός 2001 της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, προσπελάστηκε στις 2/4/2010 από: <<http://www.ir.titan.gr/uploads/apologismoi/social-report-GREEK2001.pdf>>.

²⁰ Με τον όρο Νέα Οικονομία εννοούμε έναν κόσμο όπου οι άνθρωποι δουλεύουν με τον νου παρά με τα χέρια. Έναν κόσμο στον οποίο η τεχνολογία της επικοινωνίας δημιουργεί παγκόσμιο ανταγωνισμό για την πώληση των αγαθών και την παροχή των υπηρεσιών. Έναν κόσμο όπου η καινοτομία είναι σημαντικότερη από τη μαζική παραγωγή.

Στο χώρο των τροφίμων, ενδεικτική είναι η κοινωνική ευαισθησία που διακρίνει την Ατλάντικ Α.Ε.²¹ (αλυσίδα σούπερ μάρκετ) κατά την πρόσληψη προσωπικού, δίνοντας προτεραιότητα σε ανύπαντρες μητέρες και άτομα με ειδικές ικανότητες και συμμετέχοντας ενεργά στα πολιτιστικά και στα κοινωνικά δρώμενα των τοπικών κοινωνιών μέσω χορηγιών.

Η περίπτωση της Action Aid²²

Η Action Aid είναι μια παγκόσμια αναπτυξιακή οργάνωση που στόχο έχει την καταπολέμηση της απόλυτης φτώχειας στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Υλοποιεί μακροχρόνια ολοκληρωμένα προγράμματα ανάπτυξης, (εκπαίδευση, υγεία, παροχή καθαρού νερού, μικροπιστώσεις) που χρηματοδοτούνται στο μεγαλύτερο μέρος τους από το ευρύ κοινό. Στόχος της όμως δεν είναι μόνο η ανεύρεση πόρων, αλλά και η ευρύτερη γνωστοποίηση και συνειδητοποίηση του προβλήματος της φτώχειας από τον πολίτη αλλά και από τους «decision makers» των αναπτυγμένων κοινωνιών.

Η άμεση και καθημερινή σχέση και εξάρτηση της Action Aid από τον «πολίτη-καταναλωτή» την καθιστά ιδιαίτερα ευαίσθητη ως προς τη δική της «δημόσια εικόνα» και αξιοπιστία προς την κοινή γνώμη. Η επιλογή ενδεχόμενης συνεργασίας με τον επιχειρηματικό κόσμο χρειάζεται ως εκ τούτου ιδιαίτερη προσοχή. Βεβαίως το ότι πρόκειται για μια ευρύτερα γνωστή και αναγνωρίσιμη θετικά Μ.Κ.Ο. προσφέρει πρόσθετο όφελος στις επιχειρήσεις που θα συνδυάσουν το όνομά τους μαζί της.

Αν και υπάρχουν πολλοί τρόποι συνεργασίας, οι περισσότεροι από αυτούς σε σχέση με το προϊόν της επιχείρησης, ένας τρόπος που εμπλέκει άμεσα και τους εργαζόμενους, είναι τα «payroll giving». Η επιχείρηση δίνει τη δυνατότητα στους εργαζόμενους της να προσφέρουν για κάποιο διάστημα 1 Ευρώ το μήνα στην Action Aid. Η ίδια η επιχείρηση μπορεί να δεσμευτεί να διπλασιάσει το ποσό. Αυτή η συνεργασία απαιτεί από την επιχείρηση απόλυτη αποδοχή της Μ.Κ.Ο. και πίστη ότι και οι εργαζόμενοι θα υιοθετήσουν την ιδέα, θα πιστέψουν όχι μόνο στην Action Aid και τους στόχους της αλλά και περισσότερο στην αξία της επιχείρησής τους.

Σε κάθε περίπτωση, για να πετύχει η συνεργασία χρειάζεται και πραγματική γνώση και κατανόηση του αντικειμένου της Μ.Κ.Ο. από την επιχείρηση, συνέπεια και κατά

²¹

[<http://www.csrhellas.org/portal/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=1129&Itemid=191&lang=>](http://www.csrhellas.org/portal/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=1129&Itemid=191&lang=>)

²² [<http://www.actionaid.gr/Whoiswho>](http://www.actionaid.gr/Whoiswho)

προτίμηση ένταξη σε μια πιο μακροπρόθεσμη λογική (αναφορά σε συγκεκριμένα προγράμματα αποτυχημένης και επιτυχημένης συνεργασίας με την Virgin και την Procter & Gamble). Εάν δεν τηρηθούν αυτές οι προϋποθέσεις, ο κίνδυνος για την επιχείρηση είναι ο «πολίτης-καταναλωτής» να μην αναγνωρίσει την αξιοπιστία της κοινωνικής προσφοράς και να την απορρίψει ως κίνηση μάρκετινγκ ή διαφήμισης.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΚΕ.

3.1 Γενικά

Στο Κεφάλαιο αυτό εξετάζεται το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο χρηματοδότησης από πηγές της ΕΚΕ. Γίνεται διάκριση μεταξύ δωρεάς και χορηγίας και συνοπτική αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την διαδικασία των δωρεών, τόσο από πλευράς επιχειρήσεων, όσο και από πλευράς Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ).

Η προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης τόσο στην χώρα μας όσο και διεθνώς, πραγματοποιείται κυρίως μέσα από δωρεές και χορηγίες. Έτσι, με βάση τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 2238/1994, άρθρο 8, παρ.1, περ. δ') και λαμβάνοντας υπ' όψη τις τροποποιήσεις του Νόμου 3296/2004 πάνω στον Κώδικα, σχετικά με τις πράξεις δωρεών και χορηγιών προς τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου και κοινωφελή ιδρύματα, κατοχυρώνεται το νομικό πλαίσιο που υποστηρίζει τις πράξεις αυτές από ιδιώτες / φορολογούμενους ή από ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Για να κατανοηθεί το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο γύρω από τις δωρεές και τις χορηγίες πρέπει πρώτα να διαχωριστούν νομικά οι δύο αυτές πράξεις, ως προς τη μορφή τους και ως προς τους φορείς εφαρμογής τους. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί σε ποια κατηγορία ανήκουν τα νοσοκομεία και τα νοσηλευτικά ιδρύματα και ποιες οι ιδιαιτερότητες της κατηγοριοποίησης αυτής, ως προς την αποδοχή δωρεών και χορηγιών. Σημασία έχει ο διαχωρισμός φορέων δήλωσης ενδιαφέροντος (πράξεις δωρεάς ή χορηγίας) προς τους Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας, Κέντρα Ψυχικής Υγείας & Απεξάρτησης, Λοιπά Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου του Δημόσιου Τομέα που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης και εποπτεύονται από τον Υπουργό Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης), σχετικά με τις διάφορες φορολογικές διευκολύνσεις (ελαφρύνσεις) που μπορεί να έχουν από τέτοιες πράξεις (Ν.3329/2005, άρθρο 2, ΦΕΚ 81, τ. 1^ο)

Τέλος, θεωρώντας ότι υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις τα Νοσοκομεία και οι Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και διαφορετικά, πρέπει να γίνει μια αναφορά και σε αυτές τις κατηγορίες.

3.2 Παρουσίαση Νομικού πλαισίου

3.2.1 Διαχωρισμός δωρεάς - χορηγίας

Ο νομικός διαχωρισμός μεταξύ δωρεάς και χορηγίας είναι σημαντικός. Η χορηγία μπορεί να πάρει μόνο μια συγκεκριμένη μορφή, αυτή της χρηματικής υποστήριξης, αντίθετα με την πράξη της δωρεάς που μπορεί να είναι πολλαπλής μορφής, δηλαδή είτε απευθείας χρηματοδότηση, είτε μεταβίβαση γης, ακινήτων και κινητών αξιών. Επίσης, μια μεγάλη διαφορά μεταξύ των δύο πράξεων βρίσκεται στην περιορισμένη εφαρμογή της χορηγίας μόνο σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, τα οποία επιδιώκουν μη κερδοσκοπικούς πολιτιστικούς σκοπούς, σε αντίθεση με τις δωρεές που είναι πολλαπλής εφαρμογής και μορφής. Ιδιωτική χορηγία δεν προβλέπεται σε νομικά πρόσωπα που επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

3.2.2 Νοσοκομεία – Νοσηλευτικά ιδρύματα ως νομικά πρόσωπα – Δικαίωμα χορηγίας και δωρεάς

Σύμφωνα με τον Νόμο 3329/2005, «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις», άρθρο 5, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3527/2007, πόροι των ΔΥΠΕ, μεταξύ άλλων, αποτελούν οι «δωρεές, τα κληροδοτήματα και οι άλλες παροχές τρίτων». Αρμόδιο όργανο για την διαχείριση των παραπάνω θεμάτων είναι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ) της κάθε ΔΥΠΕ, το οποίο αποφασίζει για την αποδοχή δωρεών και κληροδοτημάτων, υπέρ των εποπτευόμενων ΦΠΥΥΚΑ. Αντίστοιχα σε επίπεδο Νοσοκομείου ή Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας (ΝΠΔΔ), αρμόδιο για την αποδοχή δωρεών και κληροδοτημάτων υπέρ του Νοσοκομείου, είναι το Δ.Σ του φορέα.

Δομές και Μονάδες Υγείας, που είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου του Δημόσιου Τομέα που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης και εποπτεύονται από τον Υπουργό Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δε δικαιούνται ιδιωτικής χορηγίας, και αυτό γιατί, όπως και με όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Σχετικά με τις δωρεές και τα Νομικά Πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος θέτει ως αντικείμενο φόρου το καθαρό εισόδημα που προκύπτει στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή μόνο από την εκμίσθωση ακινήτων και από κινητές αξίες. Δεν αποτελούν αντικείμενο φορολογίας τα λοιπά εισοδήματα αυτών των νομικών προσώπων, καθώς και τα κάθε είδους άλλα έσοδα τους που πραγματοποιούνται

κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους (Νόμος 2238/1994, άρθρο 99, παρ.1, περ.ε').

3.2.3 Ιδιώτης και επιχείρηση στην πράξη δωρεάς - χορηγίας

Σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε. υπάρχει ένας βασικός διαχωρισμός μεταξύ ιδιωτικών επιχειρήσεων και ιδιωτών / φορολογουμένων σχετικά με τις φορολογικές ελαφρύνσεις που αποδέχονται έπειτα από πράξεις δωρεάς προς τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Για τους ιδιώτες / φορολογούμενους οποιαδήποτε δαπάνη λόγω δωρεάς εκπίπτει από το συνολικό καθαρό εισόδημα τους, ενώ για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις (ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες, ΕΠΕ, ΑΕ κ. ά.) οποιαδήποτε αντίστοιχη δαπάνη εκπίπτει από τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα τους.

Πιο αναλυτικά, ποσά δαπανών που μπορούν να αφαιρεθούν από το συνολικό καθαρό εισόδημα του ιδιώτη / φορολογούμενου λόγω δωρεάς σε αυτά θεωρούνται τα εξής:

- 1) Η αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται από τον ιδιώτη προς τα παραπάνω νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.
- 2) Η αξία έκτασης γης που μεταβιβάζονται από τον ιδιώτη προς τα παραπάνω νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.
- 3) Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς προς τα παραπάνω νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.
- 4) Η αξία των ιατρικών μηχανημάτων και των ασθενοφόρων αυτοκινήτων που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία (Ν.2238/1994, άρθρο 8, παρ.1, περ. δ').

Στην περίπτωση των ιδιωτικών επιχειρήσεων, η μεταβίβαση ακινήτων, η μεταβίβαση των ιατρικών μηχανημάτων και ασθενοφόρων αυτοκινήτων και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις λόγω δωρεάς προς τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και νοσοκομεία εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα τους.

3.2.4 Κοινωφελή – Προνοιακά Ιδρύματα

Τα νοσοκομεία και τα προνοιακά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά ιδρύματα ανάλογα με τις δραστηριότητες τους μπορούν να συγκαταλεχθούν και στην κατηγορία κοινωφελών ιδρυμάτων.

Στην περίπτωση αυτή εκπίπτουν από το καθαρό συνολικό εισόδημα των ιδιωτών / φορολογουμένων τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς προς τα ημεδαπά

Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Τα ΝΠ πρέπει να έχουν συσταθεί νόμιμα και να επιδιώκουν κοινωφελείς, ερευνητικούς ή τεχνολογικούς σκοπούς (φορείς που διέπονται από το Ν. 1514/1985 (ΦΕΚ 13 Α') και Ν.2238/1994, άρθρο 8, παρ.1, περ. δ'). Στην περίπτωση αυτή οι δωρεές χρηματικών ποσών προς αυτά από επιχειρήσεις εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων αυτών. Βέβαια, τα ποσά που υπερβαίνουν τα 290 ευρώ ετησίως πρέπει να έχουν κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε λογαριασμό του ιδρύματος που τηρείται σε τράπεζα.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

4.1 Εισαγωγή

Στις ενότητες που προηγήθηκαν επιχειρήθηκε μία αναλυτική περιγραφή της έννοιας της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, των βασικότερων τομέων προώθησής της από την πλευρά των επιχειρήσεων αλλά και του νομικού πλαισίου που διέπει σήμερα τις χορηγίες και δωρεές στην χώρα μας. Δεδομένου ότι η παρούσα μελέτη αποσκοπεί στη διερεύνηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων²³ μονάδων υγείας και πρόνοιας της ΔΥΠΕ Στ. Ελλάδας, κρίνεται σκόπιμη η σύντομη παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών της Περιφέρειας. Με τον τρόπο αυτό, αναδεικνύονται τα ιδιαίτερα δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά της περιφέρειας, ενώ παράλληλα γίνεται εκτενής αναφορά στην επιχειρηματική δραστηριότητα –η οποία όπως θα διαπιστώσουμε είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη- καταλαμβάνοντας μία από τις υψηλότερες θέσεις στην χώρα. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την δραστηριοποίηση στην Περιφέρεια Στ. Ελλάδας, σημαντικού μέρους των επιχειρήσεων που αποτελούν μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την ΕΚΕ, δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για την προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στην περιοχή.

4.2 Συνοπτική παρουσίαση βασικών χαρακτηριστικών

Στην ενότητα που ακολουθεί, γίνεται συνοπτική αναφορά του εξωτερικού περιβάλλοντος της ΔΥΠΕ Στ. Ελλάδας, όσον αφορά τα δημογραφικά, κοινωνικοοικονομικά και λοιπά χαρακτηριστικά της περιοχής ευθύνης.

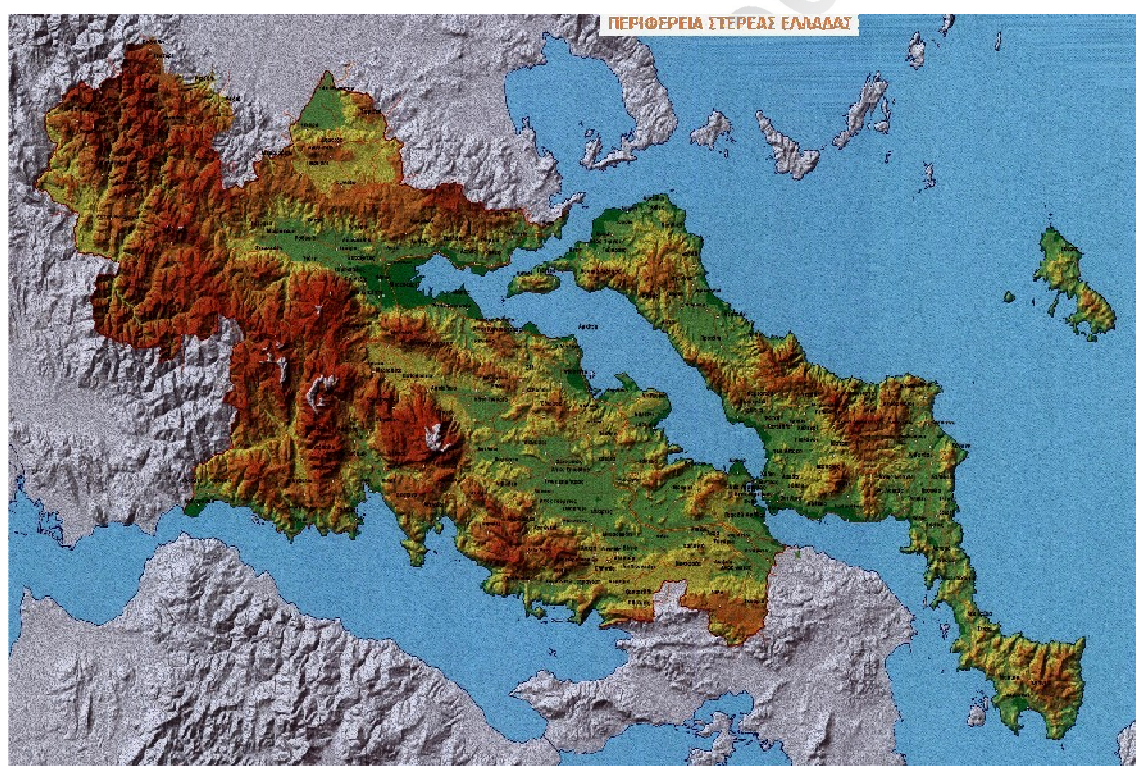
²³ Επισημαίνεται ότι η έννοια της «επένδυσης» στη παρούσα μελέτη, δεν περιορίζεται μόνο στις υποδομές των μονάδων υγείας της ΔΥΠΕ (π.χ. βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων, αναβάθμιση εξοπλισμού βιοϊατρικής τεχνολογίας κ. ά.), αλλά αποκτά μία ευρύτερη διάσταση υπό το πρίσμα της επένδυσης στην υγεία, γεγονός που περιλαμβάνει τομείς όπως προαγωγή υγείας, πρόνοια, ειδικές ομάδες πληθυσμού, ανάπτυξη προσωπικού κ.λ.π.

4.2.1 Γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά

Γεωγραφικά, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος βρίσκεται στο κέντρο της χώρας, συνορεύει προς Βορρά με τη Θεσσαλία, προς δυσμάς με τη Δυτική Ελλάδα και προς νότο με την Αττική. Βρέχεται ανατολικά από το Αιγαίο Πέλαγος και τον Ευβοϊκό Κόλπο, ενώ νότια βρέχεται από τον Κορινθιακό Κόλπο. Αποτελείται από τους νομούς Βοιωτίας, Ευβοίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας. Καταλαμβάνει συνολική έκταση 15.549 τ.χλμ. (ποσοστό 11,8% της συνολικής έκτασης της χώρας).

ΣΧΗΜΑ 3

Χαρτογραφική απεικόνιση Περιφέρειας Στ. Ελλάδας

ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Σχέδιο ΠΕΣΥΠ Στερεάς Ελλάδας, 2003

Το 47,4% των εδαφών της Στερεάς Ελλάδας καλύπτονται από ορεινές περιοχές, ενώ το 31,8% από ημιορεινές, αφήνοντας μόνο ένα 20,8% πεδινών εκτάσεων κατά μήκος των ακτών. Οι εκτεταμένες ορεινές περιοχές της περιφέρειας συγκαταλέγονται στις λιγότερο προνομιούχες της ελληνικής επικράτειας. Το υπέδαφος της περιοχής είναι πλούσιο σε κοιτάσματα μετάλλων (μαγνησίτης, σιδηρονικέλιο, δολομίτης, βωξίτης κ.ά.), καθώς και μάρμαρο και χρώμιο, ενώ σημαντικό πόλο τουριστικής έλξης αποτελούν περιοχές όπως ο

Παρνασσός, οι Δελφοί, η Βόρεια Εύβοια κ.ά. (Επιχειρησιακό Σχέδιο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, 2002).

4.2.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Με βάση την απογραφή του 2001, ο ρυθμός αύξησης του μόνιμου πληθυσμού της περιφέρειας (1,8%) ήταν σαφώς υποδεέστερος του πανελληνίου (7,2%), γεγονός που οδήγησε στη μείωση του πληθυσμιακού μεριδίου από 5,4% το 1991 σε 5,1% το 2001. Υψηλότερη (4,0%) ήταν η αύξηση του πραγματικού απογραφέντος πληθυσμού κατά την ίδια περίοδο, ενώ οι πιο πρόσφατοι υπολογισμοί της ΕΣΥΕ ανεβάζουν τον μόνιμο πληθυσμό της περιφέρειας στις 30.6 του 2002 σε 560.286 κατοίκους, αυξημένο δηλαδή κατά 0,4% περίπου. Ο ρυθμός φυσικής μεταβολής του πληθυσμού ανέρχεται σε -2,8 άτομα ανά 1000 κατοίκους (2002), ρυθμός μείωσης αρκετά μεγαλύτερος από το -0,03 που επικρατεί στη χώρα²⁴ (Επιχειρησιακό Σχέδιο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, 2002).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Δημογραφικά χαρακτηριστικά Στ. Ελλάδας

	Απογραφή 1991	Απογραφή 2001	% Μεταβολή
Αριθμός μόνιμων κατοίκων	548.101	558.144	1,8%
% πληθυσμού χώρας	5,4%	5,1%	
Αριθμός κατοίκων	582.212	605.329	4,0%
Πυκνότητα πληθυσμού (κάτοικοι/κμ ²)	35,2	35,9	
% αστικού πληθυσμού*	54,6%	54,0%	

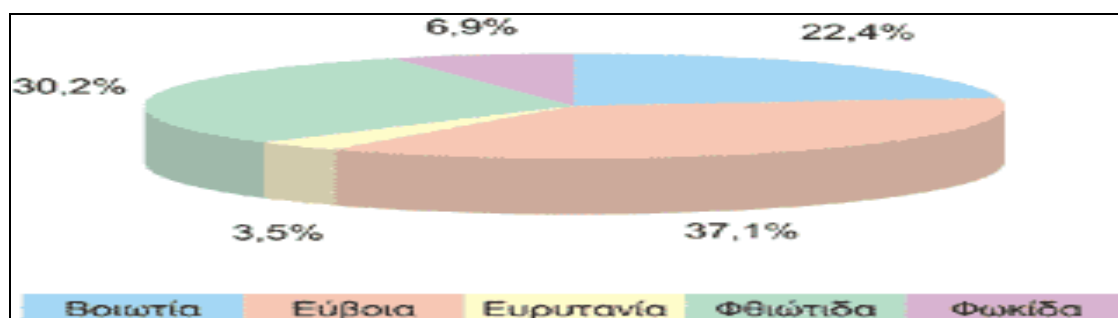
* Αστικός και ημιαστικός πληθυσμός για την απογραφή 1991

ΠΗΓΗ: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας 2001, "Δημογραφικά στοιχεία", προσπελάστηκε στις 2-2-2010 από: <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1602&r_param=SAM03&y_param=2001_00&mytabs=0>.

²⁴ Τα στοιχεία αυτά δε λαμβάνουν υπόψη τους τη μεταναστευτική εισροή. Το 2003, σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΕΣΥΕ, ο συνυπολογισμός της καθαρής εισροής μεταναστών (1,7 άτομα ανά 1000 κατοίκους το 2002 και 3,2 το 2003) μετατρέπει τη φυσική μείωση του πληθυσμού σε αύξηση 3,1 για το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

Γεωγραφική κατανομή πληθυσμού Στ. Ελλάδας (Υπολογιζόμενος πληθυσμός 2002)

ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Σχέδιο ΠΕΣΥΠ Στερεάς Ελλάδας, 2003

4.2.3 Κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά

Η συγκριτική εξέλιξη του πραγματικού ΑΕΠ σε εκατομμύρια ευρώ στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σε σχέση με το σύνολο της χώρας παρουσιάζονται στον Πίνακα 8 σε εκατομμύρια ευρώ. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της περιφέρειας την πενταετία 1999-2003 ανήλθε σε 4,1%, προσεγγίζοντας πολύ τον πανελλαδικό ρυθμό 4,3%. Η υστέρηση αυτή οφείλεται στους χαμηλότερους του μέσου ρυθμούς ανάπτυξης της περιφέρειας μετά την εκρηκτική αύξηση του ΑΕΠ κατά το 1999-2000. Αξίζει βέβαια από την άλλη πλευρά να επισημάνουμε την ασυμμετρία στην ανάπτυξη της Βοιωτίας έναντι των υπολοίπων νομών, που κινούνται σε επίπεδα αρκετά χαμηλότερα του μέσου όρου. Η περιφέρεια συμμετέχει στο συνολικό εθνικό προϊόν με 7,2%, γεγονός που της δίνει την τρίτη θέση μεταξύ του συνόλου των ελληνικών περιφερειών (Επιχειρησιακό Σχέδιο ΠΕΣΥΠ Στερεάς Ελλάδας, 2003).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε σταθερές τιμές 2002 (€ εκ.)

	Στ. Ελλάδα	Σύνολο Ελλάδος
1999	8.963	125.343
2000	9.519	130.955
2001	9.879	136.551
2002	10.096	141.502
2003	10.513	148.274
% στο σύνολο χώρας (1999-2003)	7,2%	100,0%
Μέσος ρυθμός ανάπτυξης (1999-2003)	4,1%	4,3%

ΠΗΓΗ: Εφημερίδα Κόσμος του Επενδυτή 13 Μαρτίου (2010), 'Κατανομή του ΑΕΠ ανά Περιφέρεια 1995-2007' προσπελάστηκε στις 2/4/2010 από: <<http://www.3comma14.gr/pi/?survey=4349>>

Ο Πίνακας 9 καθώς και το Διάγραμμα 6 παρουσιάζουν την τομεακή διάρθρωση της περιφερειακής οικονομίας την τριετία 2001-2003 με βάση την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ). Το χαρακτηριστικό της περιφέρειας είναι η μικρή διαφορά μεταξύ δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, που οφείλεται στην σαφώς υψηλότερη του μέσου όρου βιομηχανική δραστηριότητα της περιοχής (που συγκεντρώνεται κυρίως στον άξονα Χαλκίδας-Θήβας). Ο δευτερογενής τομέας αποτελεί το 43,4% της ΑΠΑ έναντι 22,5% σε πανελλαδικό επίπεδο, ενώ ο τριτογενής είναι αντίστοιχα συρρικνωμένος στο 47,1% έναντι 70,5% της ελληνικής ΑΠΑ. Το μερίδιο της πρωτογενούς παραγωγής της περιφέρειας ανέρχεται σε 9,4%, ποσοστό ελαφρά υψηλότερο του αντίστοιχου πανελληνίου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Τομεακή Διάρθρωση Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) Στ. Ελλάδας-μέσος όρος 2001-2003

	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής	Σύνολο
Στερεά Ελλάδα	9,4%	43,4%	47,1%	100,0%
Ελλάδα	6,9%	22,5%	70,5%	100,0%
ΑΠΑ Στ. Ελλάδας ως % ΑΠΑ Ελλάδας	9,9%	14,0%	4,9%	7,3%

ΠΗΓΗ: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας, 'Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά κλάδο (2001-2003)' προσπελάστηκε στις 2/2/2010 από <<<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>>

Με βάση τα στοιχεία του Πίνακα 10 για την περίοδο 1999-2003, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σημείωσε αύξηση στο κατά κεφαλή ΑΕΠ με μέσο ετήσιο ρυθμό 4,1% έναντι 4,0% για το σύνολο της χώρας. Τα στοιχεία του κατά κεφαλή ΑΕΠ για την περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας δίνουν μια αρκετά στρεβλή εικόνα της περιφέρειας αλλά και των

ενδοπεριφερειακών διαφορών. Η σχετική θέση της περιφέρειας στο σύνολο της χώρας εμφανίζεται ιδιαίτερα ευνοϊκή, αφού το κατά κεφαλή ΑΕΠ της περιόδου φτάνει το 140,2% του εθνικού επιπέδου. Η διαφορά αυτή όμως σε μεγάλο βαθμό αντικατοπτρίζει την ιδιαίτερα μεγάλη βιομηχανική συγκέντρωση του άξονα Χαλκίδας-Θήβας, που τροφοδοτείται από την περιφέρεια Αττικής. Η χρήση συνεπώς του κατά κεφαλή ΑΕΠ της περιφέρειας για την εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς το σχετικό βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της είναι κάθε άλλο παρά αξιόπιστη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

Κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε σταθερές τιμές 2002 (€)

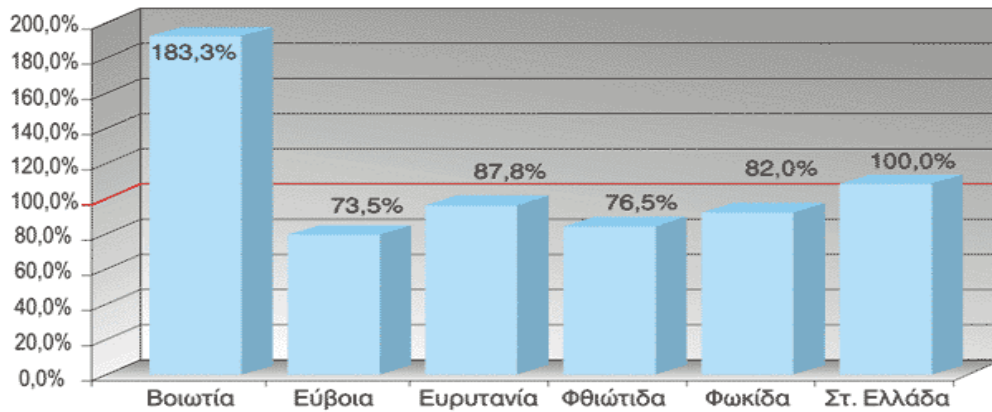
	Στ. Ελλάδα	Σύνολο Ελλάδας
1999	15.975	11.518
2000	17.008	11.995
2001	17.665	12.470
2002	18.020	12.878
2003	18.749	13.472
% μέσου χώρας (2001-2003)	140,2%	100,0%
Μέσος ρυθμός ανάπτυξης (1999-2003)	4,1%	4,0%

ΠΗΓΗ: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας, 'Κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά Περιφέρεια και νομό (1999-2003)'

Το Διάγραμμα 6 παρουσιάζει το μέσο κατά κεφαλή ΑΕΠ της περιόδου 2000-2002 για κάθε νομό ως ποσοστό του αντίστοιχου περιφερειακού μεγέθους. Η ειδική περίπτωση της Βοιωτίας φυσικά κυριαρχεί στο διάγραμμα, με το νομό να εμφανίζει σχεδόν διπλάσιο κατά κεφαλή ΑΕΠ έναντι του μέσου όρου, ενώ οι υπόλοιποι νομοί υπολείπονται φυσικά του περιφερειακού μέσου από 12,2% (Ευρυτανία) ως και 26,5% (Εύβοια).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

Κατά κεφαλή ΑΕΠ ως % συνόλου Στ. Ελλάδας (μέσος όρος 2000-2002)

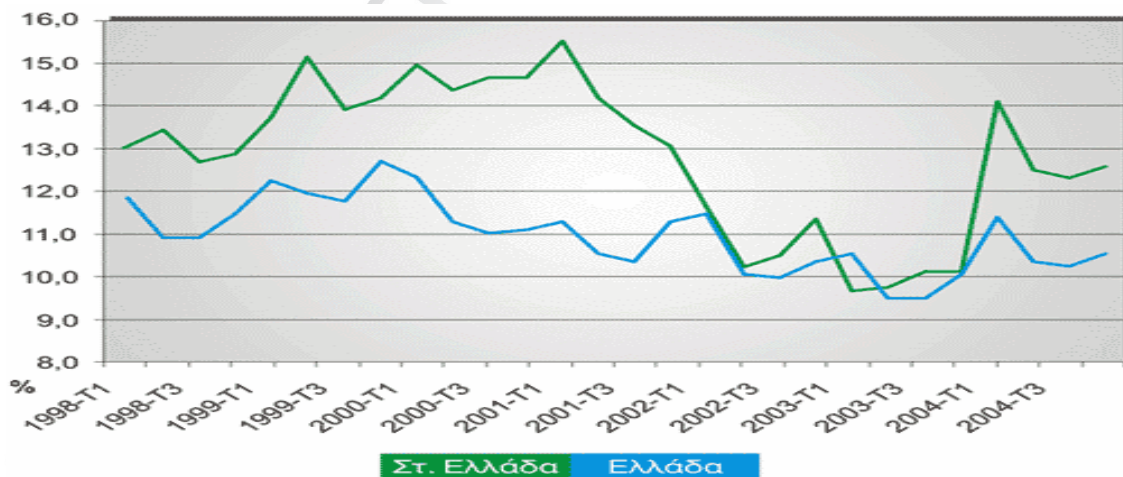

ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Σχέδιο ΠΕΣΥΠ Στερεάς Ελλάδας, 2003

Το Διάγραμμα 7 παρακολουθεί τις εξελίξεις στο ποσοστό της ανεργίας της περιφέρειας την περίοδο 1998-2004 (τριμηνιαία στοιχεία), η οποία εμφανίζει ρυθμούς υψηλότερους του εθνικού μέσου όρου.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7

Ποσοστό ανέργων στο σύνολο του εργατικού δυναμικού στη Στ. Ελλάδα και την Ελλάδα

ΠΗΓΗ: Επιχειρησιακό Σχέδιο ΠΕΣΥΠ Στερεάς Ελλάδας, 2003

4.2.4 Υφιστάμενες υποδομές (μεταφορές – ενέργεια - εκπαίδευση)

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας διασχίζεται από τον αυτοκινητόδρομο ΠΑΘΕ, καθώς και από την κύρια σιδηροδρομική γραμμή της χώρας, γεγονός που ευνοεί την ενσωμάτωσή της στον εθνικό και ευρωπαϊκό παραγωγικό ιστό. Το ενδονομαρχιακό οδικό δίκτυο παρουσιάζει αρκετά προβλήματα, ιδιαίτερα σε κάποιες ορεινές περιοχές, με αποτέλεσμα το χειμώνα η οδική επικοινωνία να είναι δύσκολη. Τα κύρια λιμάνια της περιφέρειας είναι αυτό της Κύμης, της Στυλίδας, του Αγίου Κωνσταντίνου, της Λάρυμνας, της Καρύστου και της Χαλκίδας, που εξυπηρετούν κυρίως εμπορικούς σκοπούς. Το μοναδικό αεροδρόμιο της περιφέρειας είναι στη νήσο Σκύρο, με αποτέλεσμα η Στερεά Ελλάδα να εξυπηρετείται από το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος της Αττικής (Επιχειρησιακό Σχέδιο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, 2002).

Η γεωγραφική θέση της Στερεάς Ελλάδας της επιτρέπει την άμεση ενεργειακή εξυπηρέτηση από τις κύριες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας από τα ενεργειακά κέντρα της Δυτικής Μακεδονίας προς την Αττική, καθώς και από τον κεντρικό αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου. Με εξαίρεση το αξιόλογο αιολικό δυναμικό της Εύβοιας καθώς και κάποια κοιτάσματα λιγνίτη, η περιφέρεια δε διαθέτει σημαντικούς ενδογενείς ενεργειακούς πόρους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία έναρξης του 2001/2, στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας αντιστοιχούν 56,7 μαθητές δημοτικού και 60,8 μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (σε αυτή συμπεριλαμβάνεται και η τεχνική-επαγγελματική) σε κάθε 1000 κατοίκους της περιφέρειας, μεγέθη λίγο χαμηλότερα από τον εθνικό μέσο όρο. Ο λόγος των μαθητών ανά διδάσκοντα είναι χαμηλότερος του πανελλήνιου μέσου κατά 3,7%. Το μορφωτικό επίπεδο των ατόμων ηλικίας 25-64 ετών στην περιφέρεια είναι χαμηλότερο απ' ότι στην Ελλάδα ως σύνολο, ιδιαίτερα ως προς τους απόφοιτους ανώτερης εκπαίδευσης, που περιορίζονται το 2002 μόλις στο 7,8% των ατόμων ηλικίας 25-64 ετών, έναντι 17,6% σε πανελλαδικό επίπεδο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

Μεταφορές, επικοινωνίες και εκπαίδευση στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και την Ελλάδα

	Στ. Ελλάδα	Σύνολο Ελλάδας	% Ελλάδας
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (2002)			
Επιβατηγά αυτοκίνητα / 1.000 κατοίκους	183,5	328,8	55,80%
Ταξί / 1.000 κατοίκους	2,8	3,1	90,20%
Λεοφορεία / 1.000 κατοίκους	2,1	2,5	85,40%
Φορτηγά / 1.000 κατοίκους	144,4	100,9	143,00%
Τροχαία Ατυχήματα / 1.000 κατοίκους	1,4	1,5	92,00%
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ (2000)			
Κύριες τηλεφωνικές συνδέσεις / 1.000 κατοίκους	490,2	518,4	94,60%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Εναρξη 2003/4)			
Μαθητές δημοτικού / 1.000 κατοίκους	56,7	59,6	95,10%
Μαθητές γυμνασίου / 1.000 κατοίκους	28,1	29,8	94,20%
Μαθητές λυκείου - ΤΕΕ / 1.000 κατοίκους	32,7	34,6	94,50%
Μαθητές / διδάσκοντα	10,2	10,6	96,30%
% ατόμων ηλικίας 25 - 64 με κατώτερη εκπαίδευση (2002)	63,1	47,3	133,40%
% ατόμων ηλικίας 25 - 64 με μέση εκπαίδευση (2002)	29,1	35,1	82,90%
% ατόμων ηλικίας 25 - 64 με ανώτερη εκπαίδευση (2002)	7,8	17,6	44,30%

ΠΗΓΗ: European Commission (2004), 'Third Report on Economic and Social Cohesion' προσπελάστηκε στις 3/2/2010 από:
<http://www.ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/pdf/cohesion3/cohesion3_part1_ecosoc_en.pdf>

4.3 Αναλυτική παρουσίαση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

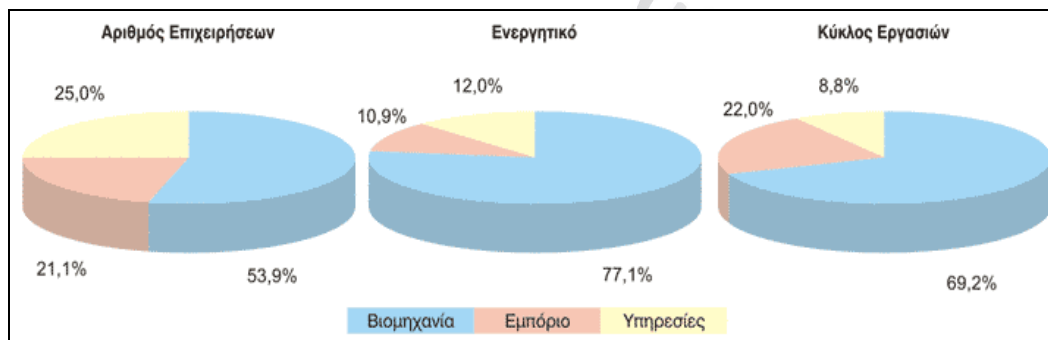
4.3.1 Οικονομική δραστηριότητα : Οι επιχειρήσεις της περιφέρειας (ΑΕ & ΕΠΕ)

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζονται στοιχεία για τις Ανώνυμες Εταιρίες (ΑΕ) και τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) που εδρεύουν στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Τα στοιχεία βασίζονται στους ισολογισμούς και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης της πενταετίας 1999-2003, εξαιτίας του μικρού αριθμού των δημοσιευμένων ισολογισμών του 2003. Σημειωτέον ότι ο παραπάνω περιορισμός έδρας σημαίνει ότι ένας σημαντικός αριθμός μεγάλων ΑΕ και ΕΠΕ που διατηρούν εκτεταμένες παραγωγικές εγκαταστάσεις εντός των ορίων της περιφέρειας δεν συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα, επειδή εμφανίζουν έδρα στην Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη. Ξεκινώντας από την κατανομή των επιχειρήσεων το 2003 μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στον τομέα της βιομηχανίας, του εμπορίου και των υπηρεσιών, το Διάγραμμα 8 δείχνει ότι στη

βιομηχανία δραστηριοποιείται το 53,9% των επιχειρήσεων, με το 77,1% των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων και το 69,2% του συνολικού κύκλου εργασιών. Το εμπόριο και οι υπηρεσίες αφορούν σαφώς μικρότερο ποσοστό επιχειρήσεων, πόσο μάλλον κεφαλαίων και πωλήσεων. Τα στοιχεία βέβαια αυτά αποκρύπτουν τις σοβαρές ενδοπεριφερειακές διαφορές στην τομεακή διάρθρωση των δραστηριοτήτων μεταξύ νομών. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι βιομηχανικές ΑΕ και ΕΠΕ αποτελούν το 75,5% του συνόλου στην Βοιωτία (90,9% του κεφαλαίου και 86,7% του κύκλου εργασιών), το 45,2% στην Εύβοια (73,3% του κεφαλαίου και 62,8% του κύκλου εργασιών), έναντι μόλις 12,5% στην Ευρυτανία (3,4% του κεφαλαίου και 19,3% του κύκλου εργασιών).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8

Τομεακή κατανομή των επιχειρήσεων της Στ. Ελλάδας, με βάση τον αριθμό των επιχειρήσεων, το σύνολο του ενεργητικού και τον κύκλο εργασιών (2003)

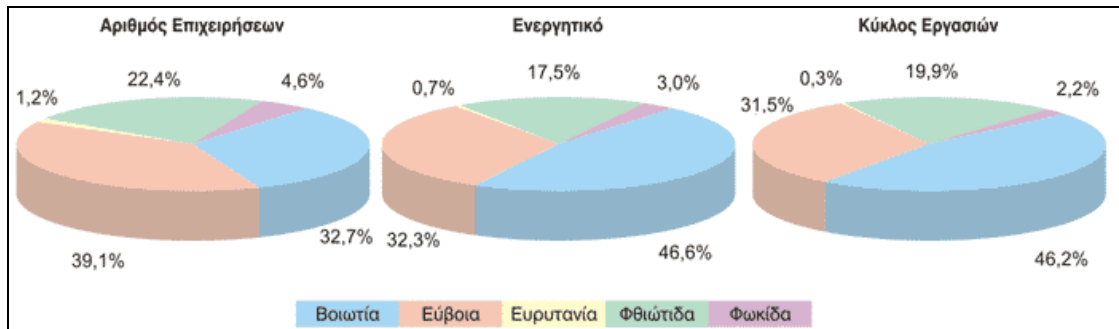

ΠΗΓΗ: Συγγραφέας, 2010

Η γεωγραφική κατανομή του συνόλου των επιχειρήσεων της περιφέρειας μεταξύ των νομών της παρουσιάζεται στο διάγραμμα 3.3.1.β, όπου και φαίνεται ξεκάθαρα η υπεροχή της Βοιωτίας, λιγότερο στον αριθμό των επιχειρήσεων (όπου μάλιστα έπεται της Εύβοιας), αλλά κυρίως στο ποσό των απασχολούμενων κεφαλαίων και τον κύκλο εργασιών. Ακολουθούν οι νομοί Εύβοιας και Φθιώτιδας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9

Γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων της Στ. Ελλάδας, με βάση τον αριθμό των επιχειρήσεων, το σύνολο του ενεργητικού και τον κύκλο εργασιών (2003)

ΠΗΓΗ: Συγγραφέας, 2010

Ο Πίνακας 12 παρουσιάζει τα βασικά στοιχεία των επιχειρήσεων της Περιφέρειας την πενταετία 1998-2002, ομαδοποιώντας τους επιμέρους ισολογισμούς και λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως. Αν και η χρήση των στοιχείων αυτών για διαχρονικές συγκρίσεις πρέπει να γίνεται με επιφύλαξη, τα μεγέθη δείχνουν αύξηση του συνολικού επιχειρηματικού δυναμικού της περιφέρειας. Τα συνολικά πάγια των επιχειρήσεων αυξήθηκαν από 1,4 δισ. το 1999 σε 2,4 δισ. το 2003, με το 31,0% της επέκτασης να χρηματοδοτείται με ίδια κεφάλαια έναντι 69,0% με νέες υποχρεώσεις. Σημειωτέον βέβαια ότι μεγάλο μέρος των αυξήσεων που καταγράφονται παραπάνω δεν οφείλονται στη μεγέθυνση των υφιστάμενων ΑΕ και ΕΠΕ, αλλά στην ίδρυση νέων. Το σύνολο των πωλήσεων των επιχειρήσεων αυξήθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό 13,2% και ανήλθε το 2003 σε 1,9 δισ., ενώ το μικτό περιθώριο αυξήθηκε με μέσο ρυθμό 12,0%, φτάνοντας το 2003 τα 346,6 € εκ. Την ίδια περίοδο, τα κέρδη προ φόρων εισοδήματος αυξάνονταν με μέσο ετήσιο ρυθμό 11,0%, ενώ τα λειτουργικά υποχωρούσαν οριακά κατά 0,7% ετησίως.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

Ομαδοποιημένος ισολογισμός και λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως των επιχειρήσεων της Στερεάς Ελλάδας (ΑΕ και ΕΠΕ) (€ χιλιάδες)

	2003	2002	2001	2000	1999
Καθαρά Πάγια	978.690	875.801	783.026	722.360	568.397
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	1.422.892	1.272.004	1.073.561	930.978	782.812
Σύνολο Ενεργητικού	2.401.582	2.147.805	1.856.587	1.653.338	1.351.209
Ίδια Κεφάλαια	879.760	809.915	722.034	669.981	554.094
Μεσομακροχρόνιες Υποχρεώσεις	277.351	251.609	204.455	172.785	160.501
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.244.471	1.086.281	930.097	810.572	636.614
Σύνολο Παθητικού	2.401.582	2.147.805	1.856.587	1.653.338	1.351.209
Πωλήσεις	1.910.846	1.711.037	1.595.144	1.420.923	1.165.292
Μικτό Περιθώριο	346.575	301.980	262.660	253.511	219.946
Χρηματοοικονομικές Δαπάνες	52.457	45.586	44.568	41.729	38.435
Λειτουργικά Κέρδη	50.685	36.386	32.429	52.009	52.065
Κέρδη προ Φόρου εισοδήματος	58.970	38.737	42.831	41.661	38.830
Αριθμός Επιχειρήσεων	675	645	592	546	493

ΠΗΓΗ: ICAP GROUP, 2004, προσπελάστηκε στις 6/4/2010 από:
<<http://www.icap.gr/Default.aspx?id=927&nt=19&lang=1>>

Ο Πίνακας 13 τέλος παρουσιάζει τους βασικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες των ΑΕ και ΕΠΕ της Στερεάς Ελλάδας την εξεταζόμενη περίοδο. Οι περισσότεροι δείκτες καταγράφουν μια γενική εικόνα σταθερότητας στις ΑΕ και ΕΠΕ της περιφέρειας, με τα στοιχεία του 2003 να καταγράφουν σημαντικές βελτιώσεις. Το μικτό περιθώριο κέρδους διαμορφώνεται γύρω στο 18%, ενώ η καθαρή κερδοφορία είναι αρκετά χαμηλή (3,1%) το 2003. Η αποδοτικότητα ιδίων αλλά και απασχολουμένων κεφαλαίων κινούνται σε συνήθη αλλά χαμηλά επίπεδα, 6,7% και 4,6% αντίστοιχα. Ο λόγος ξένων προς ίδια κεφάλαια βαίνει συστηματικά αυξανόμενος την εξεταζόμενη πενταετία, ενώ ο λόγος των μεσομακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τα ίδια κεφάλαια δε φαίνεται να μεταβάλλεται σημαντικά. Η γενική ρευστότητα των επιχειρήσεων διατηρείται σε ικανοποιητικά επίπεδα, έχοντας σημειώσει οριακή υποχώρηση κατά την τελευταία πενταετία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες των επιχειρήσεων της Στερεάς Ελλάδας (ΑΕ και ΕΠΕ)

	2003	2002	2001	2000	1999
Μικτό περιθώριο κέρδους	18,1%	17,6%	16,5%	17,8%	18,9%
Καθαρό περιθώριο κέρδους	3,1%	2,3%	2,7%	2,9%	3,3%
Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων	6,7%	4,8%	5,9%	6,2%	7,0%
Αποδοτικότητα απασχ. κεφαλαίων	4,6%	3,9%	4,7%	5,0%	5,7%
Ξένα προς ίδια κεφάλαια	173,0%	165,2%	157,1%	146,8%	143,9%
Μεσομακρ. υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια	31,5%	31,1%	28,3%	25,8%	29,0%
Γενική Ρευστότητα	114,3%	117,1%	115,4%	114,9%	123,0%

ΠΗΓΗ: ICAP GROUP, 2004, <<http://www.icap.gr/Default.aspx?id=927&nt=19&lang=1>>.

4.3.2 Ενδεικτική παρουσίαση δράσεων ΕΚΕ από επιχειρήσεις που συνδέονται με την Περιφέρεια Στ. Ελλάδας

Από την οικονομική ανάλυση της παραπάνω ενότητας είναι προφανές ότι η περιφέρεια της Στερεάς Ελλάδας κυριαρχείται από εταιρίες οι οποίες δραστηριοποιούνται στο βιομηχανικό τομέα, με μερικές εξαιρέσεις στον τομέα παροχής υπηρεσιών. Ένας σημαντικός αριθμός από τις επιχειρήσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν και leader στον χώρο τους, αποτελούν μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την εταιρική κοινωνική ευθύνη και έχουν αναπτύξει σημαντική δραστηριότητα σε σχέση με το περιβάλλον, τους ανθρώπινους πόρους, την προαγωγή υγείας κ.λ.π.

Ενδεικτικά, μέρος των επιχειρήσεων που έχουν αναπτύξει ή δύναται να αναπτύξουν δράσεις ΕΚΕ στην Περιφέρεια Στ. Ελλάδας, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΠΙΝΑΚΑΣ 14

Επιχειρήσεις που έχουν αναπτύξει ή δύναται να αναπτύξουν δράσεις της ΕΚΕ στην ΔΥΠΕ στ. Ελλάδα (ενδεικτικά)

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΕ
1.	Α.Ε. Τιμμένων ΤΙΤΑΝ www.titan.gr	Χαλκίδας 22Α, 111 43 Αθήνα Τηλ.: 210 - 2591 111 Φαξ: 210 - 2591 205 Διεύθυνση Σχέσεις: smx@titan.gr Ανθρώπινοι πόροι: hr@titan.gr	Παραγωγή Τιμμένου	Στα 100 χρόνια της επιτυχούς πορείας του ΤΙΤΑΝΑ η ανάπτυξη και εξέλιξη του Ανθρώπινου Δυναμικού εξακολουθεί να αποτελεί βασικό άξονα της στρατηγικής του, που απορρέει από τις αξίες της Γνώσης και της Συνεργούς Βελτίωσης. Φροντίζοντας όχι μόνο για τους εργαζομένους της, η Εταιρία χρηματοδοτεί ήδη και για πέντε χρόνια το πρόγραμμα μεταέκπασης καθηγητών του INSEAD στο ALBA, μεταλαμπαδεύοντας γνώσεις υψηλού επιπέδου στα στελέχη και άλλων ελληνικών επιχειρήσεων.
2.	Α.Γ.Ε.Τ. ΗΡΑΚΛΗΣ (Μέλος του Ομίλου Lafarge) www.abef.gr	Μονάδα Βιομηχανικής Ελαφρόπετρας Μηλάκι Εύβοιας Τηλ.: 22230-29236, 29218 Φθιώτιδας Τραγανά, Δημοτικό Διαμέρισμα Κυπαρισσίου Λοκρίδας Τηλ.: 22330-92347 Βοιωτίας Ορχομενός, Προσήλιο Τηλ.: 22610-34765,6	Παραγωγή Τιμμένου	Η Α.Γ.Ε.Τ. ΗΡΑΚΛΗΣ παρέχει ενεργή υποστήριξη στο Κεντρικό Λιμεναρχείο Χαλκίδας, στην Εταιρία Εμβολικών Σπουδών και στην εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Πρόσφατα παραδείγματα κοινωνικής πολιτικής είναι: η προμήθεια ποτών και αμυγδαλιών σε άτομα με ειδικές ανάγκες, η ενίσχυση μουσείων στην Αττική και την Ευβοια και η χρηματοδότηση έργων αποκατάστασης αρχαιολογικών χώρων. Δραστηριότητες όπως η μείωση των χρησιμοποιούμενων μη ανανεώσιμων πόρων, ο έλεγχος των επιπτώσεων στο περιβάλλον, η μεριστοποίηση των χρησιμοποιούμενων βιώσιμων εισροών είναι καθημερινές πρακτικές. Η Lafarge, στο πλαίσιο συνεργασίας με το WWF, δεσμεύτηκε να μειώσει διεθνώς μέχρι το 2010 κατά 20% τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ανά τόνο παραγόμενου τσιμέντου.
3.	ΕΚΟ Α.Β.Ε.Ε www.eko.gr	Πύργος Αθηνών, Λεωφ. Μεσογείων 2, 115 27 Αθήνα Τηλ. : 210 77.05.201, 210 77.05.401 Fax : 210 77.05.847, TLX: 215411	Εμπορία πετρελαιοειδών προϊόντων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό	Προτεραιότητα της ΕΚΟ-ΕΛΛΑΔ ΑΒΕΕ, είναι η προσήλωση, στην Ποιότητα των προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών, στη μείωση των κινδύνων κατά την εργασία, στην πρόληψη των ατυχημάτων, στην προστασία της υγείας του προσωπικού, στην ασφαλή εργασία και στην προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, προωθεί δράσεις που σχετίζονται με τους παραπάνω τομείς, ενώ παράλληλα πραγματοποιεί δωρεές και χορηγίες στον χώρο της υγείας και του αθλητισμού. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι η εν λόγω εταιρεία το 2005 πραγματοποίησε δωρεά 2 κλινών Μονάδων Εντατικής Θεραπείας και 2 ανανεωσμένων πολλαπλών δονατοτήτων συνολικής αξίας 200.000 € στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας του ΓΝ Λαμίας.
4.	BP Hellas A.E. www.bplubricants.gr	κ. Σαράντη Μιχαλόπουλο michalsas@bp.com	Εμπορία πετρελαιοειδών προϊόντων	Μια από τις πολλές δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που η εταιρία εφάρμοσε τη διετία 1999 - 2000 στην Ελλάδα ήταν ένα πρόγραμμα οδικής ασφάλειας και σωστής κυκλοφοριακής αγωγής για παιδιά των πρώτων τάξεων του Δημοτικού, το οποίο παρακολούθησαν πάνω από 80.000 παιδιά. Μέρος του προγράμματος αυτού είναι και η ανάπτυξη γιγανταοφισίων με μηνύματα οδικής ασφάλειας στα βυτιοφόρα της.

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΕ
5.	Bayer CropScience Ελλάς Α.Β.Ε.Ε. www.bayercropscience.gr	Bayer Ελλάς ΑΒΕΕ Σοφού 18-20 Μαρούσι 151 25 Αθήνα Τηλ: + 30-210-61 87 500	Παραγωγή και διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και εμπορία προϊόντων δημόσιας υγείας και σπόρων.	<p>Γενική μέριμνα της εταιρείας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι εργαζόμενοι στην εταιρία • η προστασία του περιβάλλοντος • η ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών
6.	BIBEXΡ2M Α.Ε. www.vivechrom.gr	Δρ. Στέφανος Δ. Πατέρας Α.Ε. Βιομηχανία Βερνίκων & Χρωμάτων Τ.Θ. 4, 192 00 Ελευσίνα Ελλάδα	Βιομηχανία Χρωμάτων και Βερνίκων	<p>ΦΡΟΝΤΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύστημα αμοιβών και παροχών συνδεδεμένο με απόδοση εταιρείας / εργαζομένου • Προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης • Πρόγραμμα ιατροφαρμακευτικής & νοσοκομειακής περίθαλψης • Έρευνες μέτρησης ικανοποίησης εργαζομένων • Επιβράβευση καινοτόμων ιδεών • Συνεχής βελτίωση συνθηκών εργασίας • Λειτουργία καντίνας με επίδοση της εταιρείας • Ομαδικές έξοδοι ψαχαγωγίας • Προσφορά δώρων ανά τακτά διαστήματα • Λειτουργία γυμναστηρίου • Κάλυψη θέσεων εργασίας κατά πρόταση από μέλη των οικογενειών εργαζομένων <p>ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΑ</p> <p>Ενδεικτικά, η εταιρεία αναποκρίνεται στα αιτήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικών οργανισμών • Τοπικών αρχών & Υπηρεσιών • Ευπαθών Κοινωνικών ομάδων • Πολιτιστικών ομίλων • Οργανισμών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα <p>ΦΡΟΝΤΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ΕΛΟΤ EN ISO 14001 • Προϊόντα φιλικά στο χρήστη και το περιβάλλον • Μετρήσεις περιβαλλοντικών παραμέτρων • Θέσπιση δεικτών για συνεχή βελτίωση • Εθελούσια συμμετοχή στο πρόγραμμα Product Stewardship (περιορισμός ή απαγόρευση χρήσης επιβλαβών χημικών ουσιών και άλλων περιβαλλοντικών θεμάτων) • Εφαρμογή συστημάτων αντιστάθμισης • Συλλογή-Διαχωρισμός & Διαχείριση αποβλήτων
7.	ΔΕΛΤΑ Συμμετοχών Α.Ε. www.delta.gr/koinoniki_koin_obe.htm	κ. Ουρανία Μαχαίρα, Διευθύντρια Εταιρικής Επικοινωνίας.		<p>Ο Ομίλος Δέλτα, μέσω των θυγατρικών εταιρειών του, αλλά και μέσω ενεργειών της κεντρικής διοίκησης, όπως αυτή εκφράζεται από τη ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε., επικεντρώνεται σε πολιτιστικές, επιστημονικές και φιλανθρωπικές δραστηριότητες, οι οποίες επιδεικνύουν ευαισθησία προς τις ανάγκες του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, ενισχύουν την ηγετική εικόνα του</p>

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΕ
8.	Janssen-Cilag Φαρμακευτική Α.Ε.Β.Ε. www.janssen-cilag.gr	κ. Βίκτο Φουντουλάκη, Διευθύντρια Ανθρώπινων Πόρων και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	<p>Παραγωγή και Εμπορία</p> <ul style="list-style-type: none"> • προϊόντων βιοτεχνολογίας • φαρμακευτικών προϊόντων για τη θεραπεία δερματικών, ρυακολογικών, γαστρεντερολογικών, ψυχιατρικών και νευρολογικών, ογκολογικών, νεφρολογικών, αιματολογικών ασθενειών, καθώς και φάρμακων για την διαχείριση του πόνου. 	<p>και τον κατάξιώνουν στη συνείδηση των καταναλωτών ως μία σύγχρονη ελληνική εταιρεία, με ανθρωπινό πρόσωπο, που συμβάλλει ενεργά στη διατήρηση και αναβάθμιση της κοινωνικής πολιτιστικής ζωής του τόπου.</p> <p>Ενδεικτικά χορηγικά προγράμματα της ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή στην καμπάνια για την πρόληψη και καταπολέμηση του καρκίνου του μαστού • Χορηγία σε μνήμη του Αριστείδη Δασκαλόπουλου - ιδρυτή του Ομίλου - στο ALBA για τη δημιουργία επώνυμης έδρας Διοίκησης Πληροφορικής Τεχνολογίας "ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ" • Συμμετοχή, μαζί με άλλες 12 μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις στην ίδρυση του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη <p>Η ΔΕΛΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. προσφέρει, επίσης, όλη τη γκάμα των προϊόντων των θυγατρικών της εταιρειών προκειμένου να ενσχύσει σε είδος το έργο φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, νοσοκομείων, ορφανοτροφείων, γηροκομείων, βρεφονηπιακών σταθμών και ιδρυμάτων που φιλοξενούν άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς επίσης και το έργο της Τρίτης Τροφίμων για την Καταπολέμηση της Πείνας.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Προγράμματα πρόληψης: <ul style="list-style-type: none"> • «Παιδί, έφηβος και νυχτική υγεία» • Εκστρατεία κατά των παιδικών πνιγμών σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας και το Κέντρο Έρευνας και Πρόληψης Παιδικών Ατυχημάτων 2. Συμβολή στην τοπική κοινότητα: <ul style="list-style-type: none"> • Συνεισφορές στην κοινότητα της Πεύκης • Πρόγραμμα δημιουργίας Κέντρων Πολυμέσων για νέους σε απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας 3. Συμβολές σε Νοσοκομειακά Ιδρύματα <ul style="list-style-type: none"> • Συνεισφορές σε νοσοκομειακά ιδρύματα, κυρίως σε απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας 4. Εθελοντισμός <ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα εθελοντικής αμοδοσίας από τους υπαλλήλους της Janssen

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΕ
				<p>Cilag</p> <p>5. Πολιτιστική Δράση</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τριήμερο φεστιβάλ κινηματογράφου για παιδιά με θέμα τα ψυχοκοινωνικά προβλήματα τους • Μουσικό CD για παιδιά τα έσοδα του οποίου εδόθησαν στον ξενώνα ΠΡΙΣ για φιλανθρωπικούς σκοπούς <p>6. Διάφορες Δράσεις/εργασίες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διοργάνωση Φαρμάκων σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς
9.	Johnson & Johnson Ελλάς Α.Ε.Β.Ε.Ε.	Έρρικα Λαμπρινού	Εμπόριο ιατρικών και καταναλωτικών προϊόντων	<ul style="list-style-type: none"> • Αγορά van για την μεταφορά των παιδιών που πάσχουν από καρκίνο και των γονιών τους, σε συνεργασία με το φιλανθρωπικό ίδρυμα «ΦΛΟΓΑ». • Ανακίνηση κτήριου του Νοσοκομείου Παιδών «Αγία Σοφία», για τις μεταγγισίες αίματος παιδιών που πάσχουν από Μεσογειακή Αναιμία. • Πρόγραμμα Ασφάλους Οδήγησης για τους εργαζόμενους της Λειτουργία εργασίας/βασίς πρότυπων που προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος.
10.	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΕΛΛΑΣ)	-	Διυλιστήριο κωστήμων και λιπαντικών υψηλής ποιότητας.	<ul style="list-style-type: none"> • Ασφάλεια και υγιεινή εργαζομένων • Προστασία περιβάλλοντος • Διάθεση πετρελαίου σε σχολεία, οργανισμούς, ιδρύματα κ.λ.π. • Χορηγίες σε μεγάλες πολιτιστικές, κοινωνικές και αθλητικές εκδηλώσεις
11.	ΤΙΜ ΕΛΛΑΣ Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.Β.Ε. www.tim.com.gr	-	Κινητή επικοινωνία	<p>Χορηγίες σχετικά με :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνική μέριμνα (Διοργάνωση - Εθελοντισμός) • Περιβάλλον (Παρασφάλεια δασών - Πρόγραμμα ανακύκλωσης) • Επιστήμη /Εκπαίδευση (Συνέδρια - Σεμινάρια - Υποτροφίες - Εκθέσεις) • Πολιτισμός (Εκθέσεις - Φεστιβάλ - Θέατρο - Κινηματογράφος - Μουσική) • Αθλητισμός (Στήριξη αθλητών για διάκρισή τους)
12.	Τράπεζα Κύπρου www.bankofcyprus.gr	Νατάσσα Κιουρκατιώτη, Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων Τηλ. 210 6477 492 mailto:nkiourka@bankofcyprus.gr	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνική Προσοχή Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Οικαδέ» από το 1999 με στόχο την καλλιέργεια των πνευματικών δεσμών των Ελλήνων. Μέσα από το Internet, τα ελληνόπουλα από όλο τον κόσμο μπορούν να συναντηθούν σε έναν ελληνικό ηλεκτρονικό πλανήτη και να μάθουν για την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό, ανταλλάσσοντας γνώσεις και ιδέες.

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΕ
				<ul style="list-style-type: none"> Εκπαίδευση Η Τράπεζα Κύπρου διαθέτει πρόγραμμα υποτροφιών για τα μεταπτυχιακά προγράμματα του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στόχος του προγράμματος είναι να υποστηρίξει τους αποφοίτους ανωτάτων σχολών στις μεταπτυχιακές τους σπουδές επιβραβεύοντας την προσπάθεια των αριστούχων. Πολιτισμός Αξιόλογο έργο επιτελεί το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου που ιδρύθηκε το 1984, παράρτημα του οποίου δραστηριοποιείται και στην Ελλάδα. Στόχος του είναι η διαφύλαξη και προβολή της ελληνικής και κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς, αναπτύσσοντας πλούσιο εκδοτικό έργο και διοργανώνοντας εκθέσεις και διαλέξεις που ευαισθητοποιούν το ευρύτερο κοινό. Υγεία Ένα σημαντικό μέρος της κοινωνικής προσφοράς της Τράπεζας αποτελεί το Ογκολογικό Κέντρο στη Λευκωσία, το οποίο ιδρύθηκε με εξ' ολοκλήρου δώρα το 1998. Με υπερέντα χρόνο εξοπλισμό, παρέχει θεραπευτικές και διαγνωστικές υπηρεσίες διεθνών προδιαγραφών και είναι πρότυπη ιατρική μονάδα για την ευρύτερη περιφέρεια της Ανατολικής Μεσογείου

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΕ
13.	ΦΑΓΕ Βιομηχανία Γάλακτος Α.Ε. www.fage.gr	Ερμού 35 – 144 52 Μεταμόρφωση Τηλ.: 210 28 92 555 Fax: 210 28 28 386 e-mail: info@fage.gr	Ελληνική Γάλακτοβιομηχανία	<p>Ο σεβασμός της ΦΑΓΕ προς τον καταναλωτή έχει οδηγήσει την εταιρία να πάρει πρωτοβουλίες για την προαγωγή υγιεινών διατροφικών συνθηκών και υγιεινού τρόπου ζωής στην Ελλάδα. Ενδεικτικά αναφέρουμε:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Χορηγία για Παιδιά</u> Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της εταιρίας για τα παιδιά την οδήγησε στην ανάπτυξη και τη χορηγία του μεγαλύτερου ασφαλιστικού προγράμματός στην Ελλάδα με το οποίο ασφαλίστηκαν δωρεάν 700.000 μαθητές δημοσίων σχολείων. • Το σχολικό πρόγραμμα «Παιδί και Διατροφή» που χορηγήθηκε από τη ΦΑΓΕ και αναπτύχθηκε με τη βοήθεια διατροφολόγων και εκπαιδευτικών, υλοποιήθηκε σε συνολικά 100.000 παιδιά ηλικίας 7-11 χρονών. Η ΦΑΓΕ εξέδωσε ένα παιδικό βιβλίο και ένα βιβλίο για εφήβους σχετικά με τη σωστή διατροφή, τα οποία διανεμήθηκαν δωρεάν σε πάνω από 200.000 ελληνόπουλα. • <u>Εκπαίδευση</u> Επίσης, η ΦΑΓΕ έχει οργανωμένο πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων και παρουσιάσεων για σχολεία και εκπαιδευτικούς οργανισμούς καθημερινά εδώ και μία δεκαετία. • <u>Αθλητισμός</u> Η ΦΑΓΕ συμμετέχει ενεργά στα αθλητικά δρώμενα, χορηγώντας και οργανώνοντας εκδηλώσεις για όλες τις ηλικίες σε σχολεία, αθλητικούς χώρους και σε συνεργασία με δήμους. Το 1997 η ΦΑΓΕ ήταν Χρυσός Χορηγός στη διεκδίκηση της ανάληψης της Χορηγίας των Ολυμπιακών Αγώνων και το 2001 έγινε ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΑΘΗΝΑ 2004.
14.	VODAFONE – ΠΑΝΑΦΟΝ Α.Ε.Ε.Τ. www.vodafone.gr	κ. Εμμανουήλ Περάκης, CSR.gr@vodafone.com	Κινητή επικοινωνία	<p>Οι συστηματικές ενέργειες της Vodafone στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης εντάσσονται στο πολυδιάστατο πρόγραμμα κοινωνικής ευθύνης με τίτλο «Είμαστε κοντά», το οποίο αγκαλιάζει κυρίως τους τομείς Υγεία, Περιβάλλον και Παιδί, καθώς και την εσωτερική λειτουργία της εταιρίας.</p>

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΑΝΑΓΚΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΥΠΕ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

5.1 Φυσιογνωμία και προτεραιότητες της ΔΥΠΕ Στ. Ελλάδας

5.1.1 Παρουσίαση μονάδων και υπηρεσιών

Με την ψήφιση του Νόμου 3329/2005 (ΦΕΚ 21, τ.α') περί «Εθνικού Συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Λοιπές Διατάξεις», η Επικράτεια της χώρας διαιρείται σε Υγειονομικές Περιφέρειες, οι οποίες ταυτίζονται με τις Διοικητικές Έδρα της κάθε Υγειονομικής Περιφέρειας ορίζεται η έδρα της αντίστοιχης Διοικητικής Περιφέρειας. Κατ' εξαίρεση η Περιφέρεια Αττικής διαιρείται σε τρεις Υγειονομικές Περιφέρειες και οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ν. Αιγαίου σε δυο περιφέρειες η κάθε μια. Σκοπός της Δ.Υ.ΠΕ είναι:

Α) Ο προγραμματισμός, συντονισμός, εποπτεία και έλεγχος στα όρια της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, της λειτουργίας όλων των φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ήτοι: 1) Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας και Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας 2) Κέντρα Ψυχικής Υγείας και Απεξάρτησης και 3) λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα, που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς της υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης και εποπτεύονται από τον αρμόδιο Υπουργό.

Β) Η υποβολή προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εισηγήσεων, μέτρων και προτάσεων που αποσκοπούν στην πληρέστερη και αποδοτικότερη παροχή υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης στον πληθυσμό της Περιφέρειάς τους.

Γ) Η παρακολούθηση της εφαρμογής, από τις Διοικήσεις των εποπτευόμενων Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, της πολιτικής που χαράσσεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Στο πλαίσιο αυτό, η Δ.Υ.ΠΕ Στερεάς Ελλάδας αποτελεί τον φορέα συντονισμού δράσεων και των πολιτικών παροχής υπηρεσιών υγείας σε επίπεδο Υγειονομικής Περιφέρειας των φορέων αρμοδιότητάς της, στους οποίους περιλαμβάνονται:

- ⊗ 8 Γενικά Νοσοκομεία
- ⊗ 18 Κέντρα Υγείας
- ⊗ 1 Κέντρο Υγείας Αστικού Τύπου στα Καμένα Βούρλα
- ⊗ 151 Περιφερειακά Ιατρεία

- ⊗ 8 Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία (ΠΠΙ)
- ⊗ 8 Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας

Ειδικότερα:

- ❖ Η περιοχή υγειονομικής ευθύνης του νοσοκομείου Λαμίας συγκροτείται από 5 Κέντρα Υγείας και 40 Περιφερειακά Ιατρεία.
- ❖ Η περιοχή υγειονομικής ευθύνης του νοσοκομείου Λιβαδειάς συγκροτείται από 2 Κέντρα Υγείας.
- ❖ Η περιοχή υγειονομικής ευθύνης του νοσοκομείου Χαλκίδας συγκροτείται από 4 Κέντρα Υγείας και 35 Περιφερειακά Ιατρεία
- ❖ Η περιοχή υγειονομικής ευθύνης του νοσοκομείου Άμφισσας συγκροτείται από 2 Κέντρα Υγείας και 16 Περιφερειακά Ιατρεία
- ❖ Η περιοχή υγειονομικής ευθύνης του νοσοκομείου Καρπενησίου συγκροτείται από ένα Κέντρο Υγείας και 17 Περιφερειακά Ιατρεία
- ❖ Η περιοχή υγειονομικής ευθύνης του νοσοκομείου Θήβας συγκροτείται από 2 Κέντρα Υγείας και 11 Περιφερειακά Ιατρεία
- ❖ Η περιοχή υγειονομικής ευθύνης του νοσοκομείου Κύμης συγκροτείται από ένα Κέντρο Υγείας και 7 Περιφερειακά Ιατρεία
- ❖ Η περιοχή υγειονομικής ευθύνης του νοσοκομείου Καρύστου συγκροτείται από 5 Περιφερειακά Ιατρεία

Παράλληλα, στην περιοχή ευθύνης της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας έχουν συσταθεί και λειτουργούν στα πλαίσια του «ΨΥΧΑΡΓΩΣ», οι εξής **Μονάδες Ψυχικής Υγείας** και **Δομές Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης**, είτε υπό την ευθύνη του κρατικού είτε υπό την ευθύνη του μη κερδοσκοπικού τομέα αλλά πάντα στο πλαίσιο της δημόσιας υγείας:

Μονάδες Ψυχικής Υγείας

- Κέντρο Ψυχικής Υγείας στο Γ.Ν Χαλκίδας
- Κέντρο Ψυχικής Υγείας στο Καρπενήσι
- Ψυχιατρικό Τμήμα στο ΓΝ Λαμίας
- Ιατροπαιδαγωγικός Σταθμός Λαμίας
- Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες Άμφισσας
- Κινητή Μονάδα Ψυχιατρικής Περίθαλψης Υπαίθρου στην Φωκίδα

Δομές Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

- Ξενώνας Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης στην Ν. Λάμψακο
- Δυο Προστατευόμενα Διαμερίσματα στη Χαλκίδα
- Μονάδα Επαγγελματικής Αποκατάστασης (συνεργείο καθαρισμών) στην Χαλκίδα
- Ξενώνας & Κοινοτικό Διαμέρισμα Χαλκίδας
- Οικοτροφείο ασθενών με βαριά νοητική υστέρηση Ερέτριας
- Δύο οικοτροφεία ασθενών με βαριά νοητική υστέρηση Λαμίας
- Οικοτροφείο ασθενών με βαριά νοητική υστέρηση Φωκίδας
- Δύο οικοτροφεία για ασθενείς με βαριά νοητική υστέρηση στη Λιβαδειά
- Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής – Παράρτημα Λιβαδειάς (Οικοτροφείο για ασθενείς με ψυχογηριατρικά προβλήματα)

Επίσης, στην περιοχή ευθύνης της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας, με βάση το Ν.3106/2003 λειτουργούν οι εξής Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας (Ν.Π.Δ.Δ):

Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας

- Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Εύβοιας (Αυλίδα)
- Ίδρυμα Κοινωνικής Φροντίδας Ευρυτανίας
- Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Φθιώτιδας (Δομοκός)
- Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Λαμίας
- Κέντρο Εκπαίδευσης Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες (ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ) Εύβοιας
- Κέντρο Εκπαίδευσης Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες (ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ) Βοιωτίας
- Κέντρο Εκπαίδευσης Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες (ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ) Φθιώτιδας
- Κέντρο Στήριξης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες στην Άμφισσα

5.1.2 Προτεραιότητες ΔΥΠΕ Στ. Ελλάδας

Η στρατηγική της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδος (στόχοι και άξονες προτεραιότητας) δεν μπορεί παρά να είναι εναρμονισμένη με τους στόχους και τις προτεραιότητες που έχουν

διαμορφωθεί στα πλαίσια της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής για την Υγεία, της αναμόρφωσης του ΕΣΥ αλλά και του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 που αποτελεί τον κύριο εκφραστή των πολιτικών στον χώρο της υγείας. Ουσιαστικά, η προτεινόμενη στρατηγική της ΔΥΠΕ, αποτελεί μία εξειδίκευση των παραπάνω στόχων και αξόνων προτεραιότητας λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τα χαρακτηριστικά της γεωγραφικής περιοχής ευθύνης της.
- β) την παρούσα κατάσταση της Κεντρικής Υπηρεσίας και των αποκεντρωμένων μονάδων της ΔΥΠΕ με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους.
- γ) τις ευκαιρίες και απειλές, όπως διαμορφώνονται στο λειτουργικό της περιβάλλον.

Οι **προτεινόμενοι στρατηγικοί στόχοι** της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδος, σύμφωνα με το **Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) για την χρονική περίοδο 2007-2013** περιλαμβάνουν:

- Βελτίωση της Πρωτοβάθμιας περίθαλψης και εξυπηρέτησης των υγειονομικών αναγκών του κοινού εγγύτερα στον τόπο κατοικίας του.
- Βελτίωση της ποιότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών Υγείας.
- Ενημέρωση – εκπαίδευση των πολιτών σε θέματα υγείας (πρόληψη νοσημάτων, προαγωγή της υγείας κλπ).
- Εκσυγχρονισμός των Νοσοκομείων μέσα από τη βελτίωση της υποδομής και του τρόπου λειτουργίας αυτών. Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας.
- Οργάνωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων Προνοιακών Δομών (προγράμματα βοήθειας στο σπίτι, κατ' οίκον νοσηλείας, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, κ.λ.π)
- Καταπολέμηση εκροών και ενίσχυση των επενδύσεων στον Τομέα της Υγείας και Πρόνοιας στην Περιφέρεια.
- Συντονισμός και ανάπτυξη αποτελεσματικών μηχανισμών απορρόφησης και διαχείρισης των διαθέσιμων κονδυλίων του ΕΣΠΑ στο χώρο της Υγείας και της Πρόνοιας, μέσα από Νοσοκομεία και άλλες Μονάδες Υγείας.
- Υλοποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων που βρίσκονται σήμερα στη φάση του σχεδιασμού.

Ειδικότερα, κάποιες διαπιστώσεις όσον αφορά την υφιστάμενη κατάσταση και ενδεχόμενες ενέργειες – δράσεις που μπορούν να υλοποιηθούν για τη βελτίωση της επιχειρησιακής και οργανωτικής αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων μονάδων της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας, έχουν ως εξής:

- Λόγω της εδαφικής μορφολογίας με την πληθώρα των ορεινών όγκων της και του προβληματικού ενδονομαρχιακού οδικού δικτύου του Ν. Εύβοιας, είναι βέβαιο ότι οι χρόνοι πρόσβασης στο ΓΝ Χαλκίδας δεν αναμένεται να βελτιωθούν σημαντικά. Κατά συνέπεια το ΓΝ-ΚΥ Κύμης και Καρύστου πρέπει να αποκτήσουν αυτονομία και αυτοτέλεια στις δυνατότητές τους για την αντιμετώπιση των περιστατικών με την δημιουργία νέων τμημάτων και την ενίσχυση υφιστάμενων.
- Η γειτνίαση των ΓΝ Λιβαδειάς, Θήβας και Άμφισσας και συνακόλουθα τούτου ο διαχρονικά αυξανόμενος υποστηρικτικός ρόλος του μεν ΓΝ Λιβαδειάς στο ΓΝ Άμφισσας, του δε ΓΝ Χαλκίδας στο ΓΝ Θήβας, οδηγεί αναπόφευκτα την στρατηγική ανάπτυξή τους προς την κατεύθυνση επανεξέτασης της σκοπιμότητας διατήρησης όλου ή μέρους των δραστηριοτήτων στη βάση της συμπληρωματικότητας και εξειδίκευσης των παρεχόμενων υπηρεσιών τους (στο ίδιο πλαίσιο πρέπει να κινηθεί η στρατηγική και για το ΓΝ Καρπενησίου και ειδικότερα να αξιοποιηθεί η καλή φήμη που διαθέτει στο τομέα των ορθοπεδικών χειρουργείων).
- Το ΓΝ Λαμίας θα αποτελέσει Κέντρο Αναφοράς και Διαχείρισης Περιστατικών για τα υπόλοιπα Νοσοκομεία της Περιφέρειας, ενώ το ΓΝ Χαλκίδας θα λειτουργήσει ως το κυρίαρχο νοσηλευτικό ίδρυμα της Εύβοιας με ρόλο υποστηρικτικό των άλλων δύο του Νομού.

Παράλληλα, θα πρέπει να επιδιωχθεί με βάση τις διαπιστωμένες ανάγκες και τις επιδημιολογικές εξελίξεις της Περιφέρειας, η δημιουργία κέντρων παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών και η ενίσχυση των υφιστάμενων υποδομών.

Οι κατηγορίες νόσων με τα μεγαλύτερα ποσοστά στο σύνολο των εξελθόντων ασθενών στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι: νοσήματα του κυκλοφορικού συστήματος, του πεπτικού, του αναπνευστικού, νεοπλάσματα και νοσήματα του ουροποιητικού συστήματος. Ειδικά τα νοσήματα κυκλοφορικού και πεπτικού συστήματος καθώς και τα νεοπλάσματα, εμφανίζουν τα υψηλότερα ποσοστά σε επίπεδο χώρας.

5.2 Η διασύνδεση της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας με εκδηλώσεις κοινωνικής ευθύνης των εταιρειών.

5.2.1 Εισαγωγή

Η διασύνδεση της κοινωνικής ευθύνης με τον χώρο της υγείας και πρόνοιας, δεν αποτελεί μια καινοτομία, καθώς έχει βαθιές ρίζες πολλών δεκαετιών πριν. Πολλοί μεγάλοι ευεργέτες της χώρας, συνέβαλλαν μέσω δωρεών στην ανέγερση νοσοκομείων ή πτερυγών, εκσυγχρονισμό μονάδων, αγορά εξοπλισμού κ. ά. (Frederick, 2006). Αυτό ωστόσο, που διαχρονικά φαίνεται να μεταβάλλεται, είναι η μεταστροφή από την ατομική χορηγία ή δωρεά, στη σταδιακή ανάπτυξη της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων. Παράλληλα από πλευράς ΔΥΠΕ διερευνάται η δυνατότητα αυτές οι τάσεις να ενσωματωθούν και να αξιοποιηθούν σε ένα οργανωμένο πλαίσιο, ευθυγραμμισμένο με τις προτεραιότητες των ευρωπαϊκών πολιτικών στον χώρο της υγείας, του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Με βάση τα παραπάνω, στην ενότητα που ακολουθεί, γίνεται συνοπτική αναφορά προτάσεων για τον τρόπο αξιοποίησης της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Στόχος μας δεν είναι να **καταρτίσουμε ένα πλήρες και ολοκληρωμένο πρόγραμμα δραστηριοτήτων**, αυτό άλλωστε δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Επιδίωξη μας είναι να καταστήσουμε περισσότερο ορατές τις δυνατότητες που έχει η ΔΥΠΕ για να αναπτύξει μια τέτοια στρατηγική.

5.2.2 Παρουσίαση προτάσεων για εκδήλωση της κοινωνικής ευθύνης εταιρειών στο χώρο της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας

Η παρούσα προσέγγιση όσον αφορά στην ανάπτυξη επιμέρους δράσεων για την προώθηση της ΕΚΕ, στηρίζεται σε 3 βασικούς άξονες, και σε επιμέρους δράσεις, ως εξής:

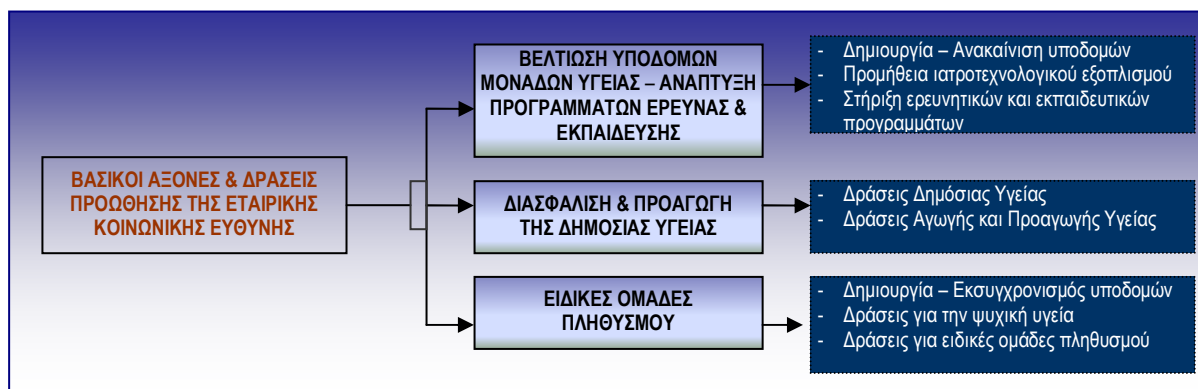
Άξονας 1: Βελτίωση υποδομών μονάδων υγείας – ανάπτυξη προγραμμάτων έρευνας και εκπαίδευσης

Άξονας 2: Διασφάλιση και Προαγωγή της Δημόσιας Υγείας

Άξονας 3: Ειδικές ομάδες πληθυσμού

ΠΙΝΑΚΑΣ 15

Βασικοί άξονες και δράσεις προώθησης της ΕΚΕ

ΠΗΓΗ: Ευαγγελία Ταλάντζη, 2010

Στην ενότητα που ακολουθεί γίνεται συνοπτική αναφορά στις προτεινόμενες δράσεις ανά άξονα δράσης:

Άξονας 1: Βελτίωση υποδομών μονάδων υγείας – ανάπτυξη ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Ο τομέας της Υγείας αποτελεί προνομιακό τομέα για την ανάπτυξη της ΕΚΕ τόσο για τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα υγείας όσο και για άλλες εταιρίες που είναι ευαισθητοποιημένες σε θέματα κοινωνικής προσφοράς.

Οι παρεμβάσεις που μπορούν να στηριχθούν στα πλαίσια ενός σχεδίου για την προώθηση της ΕΚΕ απαιτείται πρώτα να **μελετηθούν** με την συνεργασία των τοπικών υπηρεσιών υγείας και στην συνέχεια να **κωδικοποιηθούν** στους παρακάτω τρεις τομείς:

- ⊗ **Δημιουργία νέων ή ανακαίνιση υφιστάμενων υποδομών μονάδων υγείας.** Οι ανάγκες στις υφιστάμενες νοσοκομειακές και λοιπές μονάδες, απαιτούν τον διαρκή εκσυγχρονισμό τους, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στα διεθνή standards, αλλά και στις ανάγκες και απαιτήσεις των χρηστών. Παράλληλα, το πρόβλημα της έλλειψης διαθέσιμων χώρων, σε συνδυασμό με την διαχρονική αύξηση των ασθενών που αναζητούν ιατρική βοήθεια, δημιουργεί νέες ανάγκες για επέκταση κτιριακών υποδομών, μέρος του κόστους των οποίων μπορεί να καλυφθεί μέσω της ΕΚΕ. Ενδεικτικές

μονάδες υγείας που μπορούν να αναπτυχθούν στη ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες:

1. Ανέγερση πολυδύναμου περιφερειακού ιατρείου Σκύρου, Π/Υ 335.650,00 €
2. Αποπεράτωση εργασιών Ιατρείου Υπάτης, Π/Υ 171.250€
3. Εργασίες Βελτίωσης –Εκσυγχρονισμού των Κέντρων Υγείας της Νότιας Εύβοιας Π/Υ 250.404 €
4. Επέκταση και αναδιαρρύθμιση ΚΥ Ιστιαίας, Π/Υ 2.717.000 €
5. Ανέγερση Πολυδύναμου Περιφερειακού Ιατρείου Μαλεσίνας, Π/Υ 1.666.000 €
6. Παρεμβάσεις μικρής κλίμακας για τη βελτίωση της κτιριακής υποδομής και την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών ΚΥ και ΠΙ, Π/Υ 500.000€
7. Αναβάθμιση Κέντρου Υγείας Στυλίδας, Π/Υ 215.000€
8. Μελέτη κατασκευής πολυδύναμου Π.Ι. Δομβραίνης, Π/Υ 400.000€
9. Ανακαίνιση των χώρων των κλινικών του ΓΝ ΧΑΛΚΙΔΑΣ, Π/Υ 619.824€
10. Κατασκευή MTN στο ΓΝ-ΚΥ ΚΥΜΗΣ Π/Υ 186.530,77€
11. Προσθήκη νέας πτέρυγας στο ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ προκειμένου να δημιουργηθεί Μονάδα Τεχνητού Νεφρού συμπεριλαμβανομένου του ιατροτεχνολογικού και λοιπού εξοπλισμού Π/Υ 5.000.000€
12. Αναδιάρθρωση και εξοπλισμός ΤΕΠ και ΤΕΙ νοσοκομείων της χώρας Α φάση Π/Υ 1.500.000€
13. Μελετη - κατασκευή - εξοπλισμός νέου ΓΝ ΧΑΛΚΙΔΑΣ Π/Υ 22.000.000€
14. Αναδιάρθρωση και εξοπλισμός ΤΕΠ και ΤΕΙ νοσοκομείων της χώρας Β' φάση Π/Υ 3.500.000€
15. Ανακαίνιση και Διαρρύθμιση των χώρων του Χειρουργείου του Γ.Ν. ΚΥΜΗΣ Π/Υ 1.040.000€
16. Δημιουργία Ψυχιατρικού Τμήματος ΓΝ Καρπενησίου Π/Υ, 3.300.000€
17. Δημιουργία Ψυχιατρικού Τμήματος ΓΝ Λειβαδιάς, Π/Υ 3.300.000 €
18. Δημιουργία Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου στο ΓΝ Καρπενησίου, Π/Υ 2.000.000€
19. Δημιουργία Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου στο ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Θήβας, Π/Υ 200.000€
20. Δομή Τελικού Σταδίου Νόσου Αλτσχάιμερ στο ΓΝ Χαλκίδας, Π/Υ 2.900.000€

21. Δημιουργία Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου στο Κέντρο Στήριξης ΑΜΕΑ
Άμφισσας Π/Υ, 200.000€
22. Δημιουργία ανοιχτής δομής Στήριξης ΑΜΕΑ στην Χαλκίδα, Π/Υ 671.571€
23. Δημιουργία δομών στις Μ.Κ.Φ Στερεάς Ελλάδας για απογευματινή
ενασχόληση και εκπαίδευση, διαβίωση των ΑΜΕΑ, Π/Υ 390.000€
24. Δημιουργία ολοκληρωμένου Δικτύου Υποστηρικτικών Υπηρεσιών των ΑΜΕΑ
(Αποασυλοποίηση) στις Μ.Κ.Φ Στερεάς Ελλάδας Π/Υ , 546.000€
25. Ανάπτυξη υποδομών και αγορά εξοπλισμού Στεγών Υποστηρίζομενης
Διαβίωσης για ΑμεΑ και για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, οικογένες σε κρίση
και ΑμεΑ, Π/Υ 3.500.000€
26. Δημιουργία, υποστήριξη και λειτουργία εργαστηριακών δομών για την
εφαρμογή των υγειονομικών διατάξεων (ποιότητας πόσιμου νερού,
κολυμβητικών δεξαμενών, ακτών κολύμβησης, υγρών αποβλήτων, ηχορύπανσης
κ.ά.) για την κάλυψη των υγειονομικών υπηρεσιών, Π/Υ 350.000€
27. Δημιουργία και λειτουργία Κέντρων Άμεσης Πρόσβασης στα Γενικά
Νοσοκομεία Λαμίας και Χαλκίδας, ώστε να υπάρχει επαρκής κάλυψη και για τα
επείγοντα περιστατικά χρηστών εξαρτησιογόνων ουσιών, Π/Υ 300.000€
28. Αντικατάσταση απλών κουφωμάτων με παράθυρα διπλών ειδικών
υαλοπινάκων και τήρηση των διαφόρων προτύπων CEN για καθορισμό των
επιθυμητών και επιτρεπόμενων θερμοκρασιών, της απαιτούμενης ποσότητας
φρέσκου αέρα, καθώς και των επιπέδων φωτισμού ανάλογα με το χώρο (Γενικό
Νοσοκομείο Λαμίας και Γενικό Νοσοκομείο Χαλκίδας), Π/Υ 1.400.000€
29. Ενίσχυση της οργάνωσης, των υποδομών και πιλοτική λειτουργία
περιφερειακών υπηρεσιών δημόσιας υγείας, Π/Υ 1.500.000€
30. Ενίσχυση των υποδομών και της λειτουργίας των νομαρχιακών υπηρεσιών
Δημόσιας Υγείας, Π/Υ 600.000€
31. Κέντρο Λειτουργικής Αποκατάστασης και Αποθεραπείας στη Λαμία
32. Κέντρο Αποκατάστασης Ορθοπεδικών Ασθενών στο Καρπενήσι
33. Ανάπτυξη Ογκολογικών Τμημάτων στη Λιβαδειά και την Άμφισσα
34. Ενίσχυση της Παιδιατρικής Κλινικής στην Κάρυστο και δημιουργία στην Κύμη
35. Ανέγερση Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων Δήμου Δαφνουσίων
36. Πλήρη κτιριολογική ανακαίνιση του Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων
Εύβοιας (Αυλίδα)

37. Προσθήκη πτέρυγας στο ΓΝ Θήβας (δημιουργία Μονάδας Τεχνητού Νεφρού 10 θέσεων, κοιτώνων εφημερευόντων 20 κλινών, Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων και επέκταση Μονάδας Βραχείας Νοσηλείας)
38. Στατική θωράκιση και ανακατασκευή Α΄ κτιρίου ΓΝ Λαμίας και ένταξή του στο νέο συγκρότημα

⊗ **Προμήθεια σύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.** Η συμβολή του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού στην λειτουργία μίας μονάδας υγείας, είναι καθοριστικής σημασίας καθώς συμβάλλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας των παρεχόμενων ιατρικών υπηρεσιών, ενώ παράλληλα αναβαθμίζει το κύρος και την αξιοπιστία του οργανισμού. Επισημαίνεται ότι οι δωρεές για προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού αποτελούν μια ιδιαίτερα συνήθη πρακτική στη χώρα μας, η οποία όμως πολλές φορές υποκρύπτει έμμεσες πωλήσεις και μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις των φορέων υγείας. Βάσει των διαπιστωμένων αναγκών της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας, μπορούν ενδεικτικά να χρηματοδοτηθούν οι ακόλουθες δράσεις:

1. Προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού Κέντρων Υγείας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, Π/Υ 178.966€
2. Βελτιώσεις κτιριακών, ηλεκτρομηχανολογικών υποδομών-εγκαταστάσεων & προμήθεια ιατροτεχνολογικού – ξενοδοχειακού εξοπλισμού των Κέντρων Υγείας Στερεάς Ελλάδας, Π/Υ 5.000.000 €
3. Προμήθεια κινητής οδοντιατρικής Μονάδας Π/Υ 150.000€
4. Βελτιώσεις κτιριακών, ηλεκτρομηχανολογικών υποδομών-εγκαταστάσεων & προμήθεια ιατροτεχνολογικού – ξενοδοχειακού εξοπλισμού των Π.Π.Ι. ΚΑΙ Π.Ι. Στερεάς Ελλάδας, Π/Υ 6.000.000 €
5. Εξοπλισμός Περιφερειακού Ιατρείου Σκύρου, Π/Υ 500.000€
6. Ενίσχυση των υπηρεσιών αιμοδοσίας με τον απαραίτητο εξοπλισμό (I/T για κινητά συνεργεία αιμοληψίας) Π/Υ 2.400.000€
7. Βελτίωση επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας με ενίσχυση του στόλου των ασθενοφόρων των νοσοκομείων/κέντρων υγείας Π/Υ 1.200.000 €

8. Ενίσχυση των υπηρεσιών αιμοδοσίας με τον απαραίτητο εξοπλισμό (I/T για κινητά συνεργεία αιμοληψίας) Π/Υ 2.400.000€
9. Προμήθεια Κινητής Μονάδας Ολιστικής Φροντίδας υγείας και προσυμπτωματικών ελέγχων με κοινή σηματοδότηση και κανόνες λειτουργίας, Π/Υ 300.000€
10. Προμήθεια Κινητών Μονάδων Προληπτικής Ιατρικής σε κάθε Νομό της ΔΥΠΕ
11. Ιατροτεχνολογικός και ξενοδοχειακός εξοπλισμός για τη δημιουργία Μονάδας Αυξημένης Φροντίδας στη Χαλκίδα
12. Ιατροτεχνολογικός και ξενοδοχειακός εξοπλισμός για τη δημιουργία Μονάδας Αυξημένης Φροντίδας στη Χαλκίδα
13. Προμήθεια εξοπλισμού για τη δημιουργία Μονάδας Μεσογειακής Αναιμίας στη Χαλκίδα
14. Αντικατάσταση πεπαλαιωμένων μηχανημάτων Τεχνητού Νεφρού
15. Αντικατάσταση του απαξιωμένου ξενοδοχειακού εξοπλισμού σε όλες τις προνοιακές δομές
16. Προμήθεια μαγνητικού τομογράφου στο ΓΝ Λαμίας
17. Προμήθεια 4 ασθενοφόρων 4 επί 4
18. Διαχείριση μολυσματικών αποβλήτων (κατασκευή αποτεφρωτικών κλιβάνων σε Λαμία και Χαλκίδα)

Σύμφωνα με στοιχεία της Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας, έχουν δεσμευτεί από το ΕΣΠΑ 2007-2013 πόροι ύψους 11.300.000 € στον κωδικό 79. Οι προτάσεις έργων που υπάρχουν στο τομέα Υγείας από τα Νοσοκομεία της Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας κοστολογούνται σε ύψος 84.043.573,61 €, ποσό που υπερβαίνει κατά πολύ το ήδη διαθέσιμο.

- ⊗ **Στήριξη Εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων.** Η ενίσχυση εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων από επιχειρήσεις του τομέα υγείας αποτελεί πρακτική δεδομένη στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Η ένταξή της σε συγκεκριμένα επίσημα και κωδικοποιημένα πλαίσια, η τήρηση των κανόνων δεοντολογίας, θα επίλυε πολλά προβλήματα και θα αξιοποιούσε προς όφελος των υπηρεσιών υγείας σημαντικά κονδύλια. Ενδεικτικά τα θέματα που θα μπορούσαν να ενταχθούν σε μια τέτοια διαδικασία είναι **εκπαίδευση ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού,**

έρευνα για ιατρικά και τεχνολογικά ζητήματα, χρηματοδότηση **συνεδρίων** κ.ά. δραστηριότητες.

Άξονας 2: Διασφάλιση και Προαγωγή της Δημόσιας Υγείας

Όσον αφορά στη διασφάλιση και προαγωγή της δημόσιας υγείας, η προτεινόμενη στρατηγική προς υιοθέτηση από το ΔΥΠΕ στηρίζεται σε τρεις βασικές αρχές:

Καταρχάς, απαραίτητη προϋπόθεση για την πραγμάτωση της νέας προσέγγισης της δημόσιας υγείας είναι η λεγόμενη **ενημερωμένη επιλογή (informed choice)**. Οι πολίτες επιθυμούν να είναι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις για τις επιλογές που επηρεάζουν την υγεία τους και ταυτόχρονα να έχουν στη διάθεσή τους αξιόπιστες πληροφορίες που χρειάζονται προκειμένου να πάρουν τις προαναφερόμενες αποφάσεις. Από τους εκάστοτε υπεύθυνους φορείς αναμένουν να έχουν την κατάλληλη υποστήριξη με στόχο τη δημιουργία ενός σωστού περιβάλλοντος.

Εξατομίκευση (Personalization). Μερικοί άνθρωποι επιδιώκουν να κάνουν υγιείς επιλογές και να μένουν πιστοί σ' αυτές. Όμως, ιδιαίτερα στις μειονεκτούσες ομάδες και κοινότητες, οι άνθρωποι βρίσκουν ότι οι τρέχουσες υπηρεσίες δεν ικανοποιούν τις ανάγκες τους ή είναι δύσκολο να χρησιμοποιηθούν. Για να γίνει αποτελεσματική η αντιμετώπιση των ανισοτήτων υγείας, η υποστήριξη που παρέχεται πρέπει να προσαρμοστεί στις τρέχουσες ανάγκες των μεμονωμένων περιπτώσεων, με εξατομικευμένες και με ευαισθησία υπηρεσίες που να είναι ευέλικτες και εύκολα προσβάσιμες.

Εργασία από κοινού (Working Together). Είναι κοινώς αποδεκτό ότι η πολιτεία ή οι πολίτες από μόνοι τους δεν μπορούν να καταλήξουν στις υγιέστερες επιλογές. Η πραγματική πρόοδος εξαρτάται από αποτελεσματικές συνεργασίες εντός των κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της τοπικής αυτοδιοίκησης, του Εθνικού Συστήματος Υγείας, των επιχειρήσεων, του εθελοντισμού, των ΜΜΕ, των οργανώσεων κ. ά.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται παρεμβάσεις στους παρακάτω τομείς:

- ⊗ **Τομέας Δημόσιας Υγείας. Προτείνονται επιδημιολογικές έρευνες και προγράμματα** αντιμετώπισης θεμάτων ευρύτερης σημασίας για την δημόσια υγεία.
- ✓ **Εκπόνηση επιδημιολογικών μελετών**, με στόχο την αποτύπωση και

ανάδειξη των προβλημάτων της περιοχής ευθύνης της ΔΥΠΕ. Ενδεικτικά αναφέρουμε έρευνες για την στοματική υγεία του πληθυσμού, για τον καρκίνο του μαστού, κλπ. Μέσω των ερευνών δίνετε η δυνατότητα στη ΔΥΠΕ να σχεδιάσει την πολιτική της και να εστιάσει στις παρεμβάσεις της.

- ✓ **Εκπόνηση ερευνών**, για σημαντικά και επίκαιρα θέματα όπως είναι: τα περιβαλλοντικά προβλήματα, η μόλυνση των υδάτων, η χρήση των φυτοφαρμάκων, οι επιπτώσεις από τις χωματερές κλ.
- ✓ **Σχεδίαση παρεμβάσεων στους παραπάνω τομείς** (πχ ενημέρωση αγροτών, βελτίωση του συστήματος ύδρευσης κ. ά.).
- ✓ **Σχεδίαση και Ανάπτυξη εκστρατείας για την πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων**. Είναι γνωστά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι υπηρεσίες υγείας της περιοχής λόγω των τροχαίων ατυχημάτων που συμβαίνουν στην Εθνική οδό. Ενδεικτικά αναφέρουμε την δυνατότητα συνεργασίας με αυτοκινητοβιομηχανίες, την τροχαία κλπ φορείς για ενημέρωση των οδηγών κατά τους περιόδους των εορτών ή μεγάλων
- ✓ **Σχέδιο κοινωνικής ευθύνης για την κατανάλωση αλκοόλ**. Απαιτείται η συνεργασία με τις επιχειρήσεις για την ανάπτυξη ενός εθελοντικού κοινωνικού σχεδίου ευθύνης στο οποίο συμμετέχοντες θα είναι οι παραγωγοί και οι λιανοπωλητές αλκοολούχων ποτών, για την επίτευξη προστασίας των νέων:

- τοποθετώντας πληροφορίες για το κοινό στα εμπορευματοκιβώτια αλκοολούχων ποτών και στις εξόδους καταστημάτων λιανικής πώλησης.
- υπενθυμητικά μηνύματα για την υπεύθυνη κατανάλωση στις διαφημίσεις αλκοολούχων ποτών & ενδεχομένως τη μη πώληση αλκοολούχων ποτών σε νέους κάτω των 18 ετών.

⊗ **Τομέας Πρόληψης και Αγωγής Υγείας**. Προτείνονται ενέργειες ενημέρωσης του κοινού.

- ✓ **Εκστρατεία για την καταπολέμηση της παχυσαρκίας**, προκειμένου να βελτιωθεί η πληροφόρηση των κινδύνων υγείας από την παχυσαρκία, και αναφορά στα πρώτα βήματα που πρέπει να κάνουν οι πολίτες προς την

κατεύθυνση αυτή, μέσω της υγιούς διατροφής και της σωματικής δραστηριότητας.

- ✓ **Εκστρατεία για την καταπολέμηση του καπνίσματος**, με στόχο να ευαισθητοποιήσει και να ενεργοποιήσει τους καπνιστές διαφορετικών ομάδων να σταματήσουν το κάπνισμα, ενημερώνοντας την κοινότητα για την αποτελεσματικότητα της θεραπείας αντικατάστασης νικοτίνης και για τις υπηρεσίες υποστήριξης των καπνιστών στην προσπάθεια τους να διακόψουν το κάπνισμα.
- ✓ **Εκστρατεία για τη σεξουαλική αγωγή** και προστασία από τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα με έμφαση τους νέους.
- ✓ **Συνεργασία της ΔΥΠΕ με τη Βιομηχανία** με στόχο τη προώθηση των υγιών επιλογών. Προτείνεται η ενεργή συμμετοχή της βιομηχανίας τροφίμων για την χρηματοδότηση εκστρατειών και την προώθηση θετικών πληροφοριών υγείας με στόχο την αύξηση της χρήσης υγιεινών τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των αυξημένων ποσοστών αλατισμένων, προστιθέμενης ζάχαρης και λίπους στα έτοιμα και επεξεργασμένα τρόφιμα και ποτά.
- ✓ **Προσωπικοί οδηγοί υγείας για μία ζωή** - οδηγοί υγείας για όλες τις ηλικιακές ομάδες ως μέρος ενός νέου προγράμματος προώθησης της δημόσιας υγείας. Βάσει των χαρακτηριστικών και αναγκών των ηλικιακών ομάδων του πληθυσμού, κάθε πολίτης θα έχει τη δυνατότητα να πάρει την ευθύνη για την υγεία του και να θέσει τους δικούς του στόχους υγείας .
- ✓ **Περιφερειακό σχολικό πρόγραμμα υγείας** - ενθάρρυνση των σχολείων για την παροχή της καλύτερης δυνατής υγείας συμπεριλαμβάνονται τα εξής: υγιές περιβάλλον με πολιτικές για το κάπνισμα, τα υγιή και θρεπτικά τρόφιμα, το διαθέσιμο χρόνο και τις κατάλληλες εγκαταστάσεις για σωματική δραστηριότητα- αθλητισμό & ενσωμάτωση ενός διδακτικού προγράμματος με στόχο την προσωπική, κοινωνική και υγειονομική

Άξονας 3: Ειδικές ομάδες πληθυσμού

Παρά τα προβλήματα που πολλές φορές έχουν προκύψει στην αποδοχή και την ενσωμάτωση των ειδικών ομάδων πληθυσμού, η κοινωνική ευαισθησία και η συμπαράσταση ήταν παρούσα. Είναι σημαντικές οι δωρεές και οι φιλανθρωπικές προσφορές που στηρίζουν οικονομικά πολλά προνοιακά ιδρύματα. Η συστηματική ενίσχυση μέσω της ΕΚΕ μπορεί να αποτελέσει ένα πεδίο σύγχρονης συνεργασίας του δημόσιου τομέα (ΔΥΠΕ) με τις επιχειρήσεις και τις ΜΚΟ.

Σχετικά με τις ειδικές ομάδες πληθυσμού, ενδεικτικά μπορούν να υλοποιηθούν οι εξής δράσεις:

⊗ **Δημιουργία νέων ή ανακαίνιση υφιστάμενων υποδομών μονάδων πρόνοιας**

Η ανακαίνιση μονάδων πρόνοιας, θα μπορούσε να αποτελέσει προτεραιότητα για μεγάλες επιχειρήσεις που επιθυμούν με συγκεκριμένο και εστιασμένο τρόπο να εκφράσουν την κοινωνική τους ευαισθησία. Η καταγραφή των αναγκών και κυρίως η προβολή τους στις επιχειρήσεις θα πρέπει να αποτελέσει μια ξεχωριστή και εξειδικευμένη εργασία

⊗ **Ψυχική υγεία**

Η ανάπτυξη κατάλληλων δομών για την αποασυλοποίηση και κοινωνική (επαν)ένταξη των ψυχικά ασθενών καθώς και οι ενέργειες πρόληψης, ενίσχυσης της κοινωνικής αλληλεγγύης και κοινωνικοοικονομικής (επαν)ένταξης αποτελούν τους κύριους άξονες της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης που υλοποιούνται σήμερα από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σε όλη τη χώρα. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η **ανάπτυξη ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης**, με στόχο την κοινωνικοοικονομική ένταξη των αποασυλοποιούμενων ψυχικά ασθενών. Ενδεικτικά προτείνονται:

- ✓ **Ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές** με την χορηγία των τοπικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών
- ✓ **Οργάνωση Κινητού Σταθμού Ενημέρωσης** που θα διανέμει έντυπο υλικό για το θέμα της ψυχικής υγείας και θα παρέχει γενική πληροφόρηση στο ευρύ κοινό. Ο σταθμός μπορεί να περιοδεύει σε διάφορες περιοχές και πόλεις της αρμοδιότητας της ΔΥΠΕ.
- ✓ Διοργάνωση **Κινηματογραφικού Αφιέρωματος** –με θέμα την Ψυχική Υγεία.

Στόχος είναι η ενημέρωση του κοινού και η καταπολέμηση του κοινωνικού στίγματος.

- ✓ Οργάνωση *Έκθεσης με έργα ψυχικά ασθενών*, προϊόντα και έργα που έχουν παραχθεί στα πλαίσια της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης καθώς και έργα καταξιωμένων καλλιτεχνών
- ✓ **Οργάνωση ενημερωτικής καμπάνιας**– σε συνεργασία με τους φορείς των επιχειρήσεων (π.χ. Επιμελητήρια)- για την άρση των προκαταλήψεων και διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας . Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ενημέρωση προς τις επιχειρήσεις, τα στελέχη και τους εργαζομένους τους για τα θέματα του Κοινωνικού Αποκλεισμού και τα προβλήματα που οι ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες αντιμετωπίζουν, με στόχο τη πρόληψη φαινομένων διακριτικής μεταχείρισης και τη βελτίωση των στάσεων εργαζομένων και διοίκησης σχετικά με την απασχολησιμότητα συγκεκριμένων ατόμων ή/και κοινωνικών ομάδων.

⊗ **Άτομα με Αναπηρία - Άτομα με χρόνιες παθήσεις - ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού.**

Προτείνονται δράσεις που σχετίζονται με την υποστήριξη ατόμων με αναπηρία ή άλλων ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού, ως εξής:

- ✓ **Προώθηση ενεργειών ενίσχυσης του εθελοντισμού**, των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) της κοινωνικής οικονομίας και των οργανώσεων που ασχολούνται με άτομα και ομάδες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
- ✓ **Προμήθεια μεταφορικών μέσων και αμαξιδίων για ΑΜΕΑ**
- ✓ **Δωρεάν παροχή πετρελαίου, ειδών διατροφής και φαρμακευτικού υλικού στα Θεραπευτήρια Χρονίων Παθήσεων, σε ιδρύματα και λοιπές μονάδες, για την κάλυψη των ετήσιων αναγκών τους**
- ✓ **Πρόγραμμα υγιεινής διατροφής** σε συνεργασία με τον Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, εταιρίες τροφίμων και την τοπική κοινότητα, παροχή ειδικών κουπονιών “vouchers” σε μειονεκτούσες ομάδες και παιδιά σχολείων για την απόκτηση πχ φρέσκων τροφίμων, λαχανικών, γάλατος και λοιπών ειδών διατροφής .

- ✓ *Δημιουργία ενημερωτικού υλικού και cd rom* που θα διανεμηθεί στο ευρύ κοινό αλλά και στους Οργανισμούς φορείς και τους συλλόγους.
- ✓ Οργάνωση εκθέσεων με έργα των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

5.2.3 Μεθοδολογία υλοποίησης για την προώθηση της ΕΚΕ

Η επιτυχής αξιοποίηση της ΕΚΕ και η υλοποίηση μέρους των ενδεικτικά προτεινόμενων δράσεων της ενότητας 5.2.2, απαιτεί την συστηματική οργάνωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ενεργειών από πλευράς ΔΥΠΕ. Αυτό προϋποθέτει:

- ⊗ την κατανόηση και *αποδοχή του πλαισίου* και της φιλοσοφίας της ΕΚΕ,
- ⊗ την *καταγραφή* και *ιεράρχηση* των ενεργειών και δράσεων που η ΔΥΠΕ επιθυμεί να προωθήσει μέσω της ΕΚΕ και την *αποσαφήνιση* των *όρων* και *προϋποθέσεων* βάση των οποίων μπορούν να γίνουν οι χορηγίες αποδεκτές
- ⊗ την *ενημέρωση* των επιχειρήσεων και την *πρόσκληση* τους να συμμετάσχουν στην στήριξη των πρωτοβουλιών της ΔΥΠΕ.
- ⊗ τη *δημιουργία συστήματος παρακολούθησης* και *εφαρμογής* των ενεργειών που υλοποιούνται με την στήριξη των επιχειρήσεων.
- ⊗ τη *προβολή* και *δημοσιοποίηση* της συμμετοχή των επιχειρήσεων στον τομέα της Ε.Κ.Ε

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται με κωδικοποιημένο τρόπο οι παραπάνω ενέργειες (βήματα) που απαιτούνται για την οργάνωση της ΕΚΕ.

1. Κατανόηση - αποδοχή του πλαισίου και της φιλοσοφίας της ΕΚΕ- χάραξη στρατηγικής

Με την ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας, η ΔΥΠΕ έχει την δυνατότητα να συγκροτήσει μια πλήρη εικόνα για την ΕΚΕ, την φιλοσοφία και το γενικό πλαίσιο που την διέπει. Ο γόνιμος διάλογος που μπορεί να αναπτυχθεί στο εσωτερικό της ΔΥΠΕ θα οδηγήσει στο να αναδειχθούν όλες οι πτυχές του θέματος (θετικές και αρνητικές) και θα ομογενοποιήσει όλους τους εμπλεκόμενους ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους. Με δεδομένο μάλιστα ότι η ΔΥΠΕ, γνωρίζει τις κατευθύνσεις του αρμόδιου Υπουργείου για την Στερεά Ελλάδα, ο διάλογος θα οδηγήσει στο να «γεφυρωθούν» οι ανάγκες του συστήματος υγεία πρόνοιας με τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που η ΕΚΕ παρέχει.

Η διαδικασία αυτή θα οδηγήσει στην λήψη αποφάσεων από τη Διοίκηση της ΔΥΠΕ για την προώθηση επιλεγμένων δράσεων, που άπτονται της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Κατόπιν των ανωτέρω προτείνεται η παρακάτω δομή του σχεδίου παρέμβασης.

2. Καταγραφή και ιεράρχηση των ενεργειών και δράσεων που η ΔΥΠΕ επιθυμεί να προωθήσει μέσω της ΕΚΕ

Ο καθορισμός ενός συγκεκριμένου σχεδίου δράσεων από τη ΔΥΠΕ, θα πρέπει να λάβει υπόψη τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες όλων των μονάδων υγείας και πρόνοιας, που υπάγονται σε αυτή. Για το σκοπό αυτό απαιτείται η καταγραφή των αναγκών και η αναλυτική περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της κάθε ενέργειας, της σκοπιμότητας, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και ωφελουμένων (τόσο από πλευράς ΔΥΠΕ, όσο και από πλευράς επιχειρήσεων), καθώς και ενδεικτικό προϋπολογισμό και χρονοδιάγραμμα εργασιών.

Προτείνεται η αποστολή ερωτηματολογίων, τα οποία θα διανεμηθούν στις διοικήσεις των μονάδων. Τα ερωτηματολόγια θα καταγράφουν τις ανάγκες αλλά και τις ιδέες καθώς επίσης και τις επιχειρήσεις που κατά το παρελθόν έχουν εκδηλώσει την κοινωνική τους ευαισθησία. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να

συνοδευτούν με τις τυχόν υπάρχουσες τεχνικές μελέτες –αν πρόκειται για τεχνικά έργα και εξοπλισμό- ή με τα ανάλογα Τεχνικά Δελτία και περιγραφές – αν πρόκειται για ενέργειες ενημέρωσης, αγωγής υγείας, έρευνας κ. ά.

Σε αυτή την φάση θα πρέπει να εξεταστούν και να καθοριστούν οι προϋποθέσεις και νομικές ή ηθικές δεσμεύσεις τόσο της ίδιας της ΔΥΠΕ όσο και των επιχειρήσεων που θα κληθούν να συμμετάσχουν. Πρέπει ακόμα να επισημάνουμε ότι η κάθε πρόταση θα πρέπει να εξεταστεί ξεχωριστά δοθέντος ότι τα νομικά ή οικονομικά προβλήματα, αλλά κυρίως τα «ηθικά» ζητήματα διαφέρουν κατά πολύ από ενέργεια σε ενέργεια (π.χ. η χρηματοδότηση ενός ερευνητικού έργου δεν πρέπει να παραβιάζει τα δικαιώματα του ασθενούς ή την ιατρική δεοντολογία κ. ά.).

Στο τέλος της παρούσας φάση οι ανάγκες θα έχουν ταξινομηθεί – ιεραρχηθεί και θα αποτελούν το «ντοκουμέντο» στο οποίο θα κληθούν να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους οι επιχειρήσεις.

3. Ενημέρωση των επιχειρήσεων και την πρόσκληση τους να συμμετάσχουν στην στήριξη των πρωτοβουλιών του ΔΥΠΕ.

Η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων αποτελεί μια ξεχωριστή και καθοριστική διαδικασία. Η διερεύνηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης επιλεγμένων δράσεων της ΔΥΠΕ από τοπικές επιχειρήσεις (και όχι μόνο), προϋποθέτει τον καθορισμό ομάδας έργου η οποία θα απασχοληθεί με την συγκεκριμένη εργασία. Η ομάδα αυτή μπορεί να προέρχεται από το γραφείο δημοσίων σχέσεων της ΔΥΠΕ, από ειδικούς συνεργάτες ή από εξωτερικούς συμβούλους, σε συνεργασία πάντα με την Διοίκηση. Γενικότερα θα ήταν προτιμότερη η ανάθεση της ευθύνης σε ένα εξειδικευμένο στέλεχος της ΔΥΠΕ στην λογική λειτουργίας ενός άτυπου ή και επίσημου γραφείου για την ΕΚΕ.

Η ομάδα έργου θα καταρτίσει καταρχάς λίστα με επιχειρήσεις που η δραστηριότητά τους, σχετίζεται με τις επιλεγμένες δράσεις. Κατόπιν θα έρθει σε επαφή με το αντίστοιχο γραφείο κοινωνικής ευθύνης των επιλεγμένων επιχειρήσεων, για τον καθορισμό συνάντησης. Στη συνάντηση αυτή θα γίνει παρουσίαση της προτεινόμενης δράσης, ενδεικτικού προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, καθώς και των ωφελειών που θα προκύψουν και από τις δύο πλευρές κατά την υλοποίηση. Σε περίπτωση θετικής

ανταπόκρισης, προτείνεται η υπογραφή **πρωτοκόλλου** και η οργάνωση του πλαισίου **συνεργασίας**, με αναλυτικά στάδια, χρονοδιαγράμματα εργασιών και δεσμεύσεις.

4. Σύστημα παρακολούθησης και εφαρμογής των ενεργειών που υλοποιούνται με την στήριξη των επιχειρήσεων.

Προτείνεται για κάθε κατηγορία ενεργειών που θα ενισχύεται από την ΕΚΕ να συγκροτείται ειδική ομάδα Παρακολούθησης και Παραλαβής του έργου. Στην ομάδα αυτή μπορεί να μετέχουν ο Διοικητής ή ένας εκ των δύο Υποδιοικητών της ΔΥΠΕ, ο Διευθυντής ή Διοικητής της κάθε μονάδας στην οποία υλοποιείται το έργο καθώς και ο υπεύθυνος της ΔΥΠΕ για την εφαρμογή της ΕΚΕ.

Βασικό στοιχείο για την εφαρμογή της κάθε ενέργειας είναι η ύπαρξη του παραπάνω Πρωτοκόλλου Συνεργασίας. Με βάση αυτό θα ελέγχεται η τήρηση των δεσμεύσεων και των υποχρεώσεων και θα καταγράφονται τα αποτελέσματα και τα προϊόντα αυτής της συνεργασίας.

5. Προβολή & δημοσιοποίηση της συμμετοχή των επιχειρήσεων στο τομέα της Ε.Κ.Ε

Όπως προαναφέραμε στην παράγραφο 1.3 «στα πολυτιμότερα στοιχεία του ενεργητικού μιας επιχείρησης θεωρείται ότι είναι η αξία της επωνυμίας (*brand value*) και η φήμη. Και ακριβώς επειδή είναι τόσο πολύτιμα, πρέπει να τα διαφυλάξει, να τα προστατέψει και να τα διατηρήσει. Η ΕΚΕ ενσωματωμένη στο *brand management* μπορεί να κτίσει την μακροχρόνια εμπιστοσύνη του καταναλωτή στην επιχείρηση και να εξασφαλίσει αφενός την κερδοφορία της, αφετέρου την ευημερία της κοινωνίας. Η σύγκρουση ανάμεσα στην επιδίωξη του κέρδους και στην ΕΚΕ, οφείλεται σε μία θεμελιώδη διαφορά: η επιχείρηση που ενδιαφέρεται μονάχα για το κέρδος αναγνωρίζει ως κρίσιμο παράγοντα μόνο τους μετόχους της (*shareholders*), ενώ η κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση αναγνωρίζει ως σημαντικούς παράγοντες για τη λειτουργία της όλους όσους συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη δραστηριότητά της (μέτοχοι, εργαζόμενοι, πελάτες, προμηθευτές, τοπική κοινότητα) και τους ονομάζει συμμετόχους (*stakeholders*)».

Είναι λοιπόν φανερό ότι αυτοί οι στόχοι θα πρέπει να ικανοποιούνται και να βραβεύονται από την κοινωνία, για όσους πρωτοπορούν και εκφράζουν έμπρακτα το ενδιαφέρον τους για την κοινωνία.

Στην βάση αυτή προτείνουμε την **ετήσια βράβευση** των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην εφαρμογή της ΕΚΕ στην περιοχή της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας. Η αναγνώριση αυτή μπορεί να υλοποιηθεί σε κεντρική εκδήλωση, στην έδρα της ΔΥΠΕ, στην οποία θα γίνεται παρουσίαση των διαφόρων προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν τον προηγούμενο χρόνο καθώς και με την απονομή διπλωμάτων και βραβείων σε όλους τους εμπλεκόμενους.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στην παρούσα διπλωματική εργασία προσπαθήσαμε να διερευνήσουμε τις δυνατότητες υποστήριξης δράσεων της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Επιδίωξη μας ήταν να καταστήσουμε περισσότερο ορατές τις δυνατότητες που έχει η ΔΥΠΕ για να αναπτύξει μια στρατηγική για την προώθηση της ΕΚΕ, όπως αυτή καθορίζεται από τους στόχους και τις προτεραιότητες της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής για την Υγεία, της αναμόρφωσης του ΕΣΥ αλλά και του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013.

Για την επίτευξη του ως άνω σκοπού:

1. Έγινε παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου της ΕΚΕ. Αναλύθηκαν οι εννοιολογικές προσεγγίσεις και οι πολιτικές που σχετίζονται με την ΕΚΕ και διερευνήθηκαν οι τομείς ενσωμάτωσης της ΕΚΕ στην στρατηγική των επιχειρήσεων.
2. Μελετήθηκαν, μέσω επισκόπησης της αντίστοιχης ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας, οι καλές πρακτικές επιχειρήσεων που χρηματοδοτούν δράσεις κοινωνικής ωφέλειας, όχι απαραίτητα στον κλάδο υγείας αλλά και σε άλλους τομείς της οικονομίας. Επισημάνθηκαν τα οφέλη των επιχειρήσεων από την υιοθέτηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.
3. Έγινε παρουσίαση του υφιστάμενου Ελληνικού νομικού θεσμικού πλαισίου χρηματοδότησης από πηγές της ΕΚΕ.
4. Αναλύθηκαν θέματα που αφορούν τις δημογραφικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις, τις διαθέσιμες υποδομές (μεταφορές, ενέργεια, εκπαίδευση, υγεία) στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, με ιδιαίτερη έμφαση στην επιχειρηματική δραστηριότητα της περιοχής.
5. Επιχειρήθηκε έρευνα πεδίου, με εφαρμογή στο χώρο της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, δράσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από πηγές-φορείς της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που δραστηριοποιούνται στην περιοχή.
6. Παρουσιάστηκαν προτάσεις για τη διασύνδεση της κοινωνικής ευθύνης των ως άνω επιχειρήσεων με τις ανάγκες της ΔΥΠΕ, μέσω ενός συστηματικά οργανωμένου και ολοκληρωμένου πλαισίου ενεργειών από πλευράς ΔΥΠΕ.

Τα ευρήματα που προέκυψαν από την πρωτογενή έρευνα είναι ότι βάσει του ΕΣΠΑ 2007-2013 και των συγκεκριμένων πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων, υπάρχουν πολλές ανάγκες στο χώρο της υγείας και πρόνοιας στη Στερεά Ελλάδα, που μπορούν να καλυφθούν από δράσεις των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με στοιχεία της Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και της 5^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας, έχουν δεσμευτεί από το ΕΣΠΑ 2007-2013 πόροι ύψους 11.300.000 € στον κωδικό 79. Οι προτάσεις έργων που υπάρχουν στο τομέα Υγείας από τα Νοσοκομεία της Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας κοστολογούνται σε ύψος 84.043.573,61 €, ποσό που υπερβαίνει κατά πολύ το ήδη διαθέσιμο.

Ένα από τα βασικότερα μειονεκτήματα της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι ότι, λόγω του περιορισμένου χρόνου, δεν κατέστη δυνατό να γίνει εκτενής έρευνα πεδίου, μέσω διανομής ερωτηματολογίων ή συνεντεύξεων με στελέχη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατό να διερευνηθεί εις βάθος η αντίληψη που έχουν οι επιχειρηματίες της ευρύτερης περιοχής για την ΕΚΕ καθώς και για τα οφέλη που προκύπτουν από την υιοθέτησή της. Επίσης δεν κατέστη δυνατό να διερευνηθεί η γνώση που έχουν οι επιχειρήσεις σχετικά με τις ανάγκες των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης της ΔΥΠΕ Στερεάς Ελλάδας και οι οποίες δεν καλύπτονται από τη δημόσια χρηματοδότηση.

Για την πιο ολοκληρωμένη μελέτη του παρόντος θέματος, ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα παρουσίαζε η πραγματοποίηση περαιτέρω έρευνας στις επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και που η δραστηριότητά τους σχετίζεται με τις επιλεγμένες δράσεις της ΔΥΠΕ. Επίσης θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον να επεκταθεί ο αριθμός των υπό μελέτη επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλη την Ελληνική επικράτεια αλλά και στο εξωτερικό.

Συμπερασματικά, η ΕΚΕ - ως εταιρική πρακτική και κουλτούρα - λαμβάνει όλο και περισσότερο μεγαλύτερες διαστάσεις. Αυτό αποδεικνύεται όχι μόνο από την έντονη συζήτηση που προκαλεί, αλλά και από την επέκταση των πρακτικών της και, κυρίως, τη δημιουργία προσδοκιών στους πολίτες. Αν και δεν μπορεί να παραβλεφθεί

ο ρόλος της οικονομικής και κοινωνικής συγκυρίας στη διαμόρφωση κοινωνικών αξιώσεων από τις επιχειρήσεις, το αίτημα για ανάληψη δράσης των τελευταίων, ανάλογης των δυνατοτήτων τους, παγιώνεται σταθερά. Οι κοινωνικές εταιρικές δράσεις, εφόσον γίνονται με οργάνωση, μεθοδικότητα, προγραμματισμό και επιφέρουν ευνοϊκά αποτελέσματα, γίνονται αποδεκτές από την κοινωνία με ικανοποίηση. Μάλιστα, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην εδραίωση θετικής φήμης, που συντελεί στην αύξηση της κερδοφορίας τους. Τα πολλαπλά για τους οργανισμούς οφέλη που αναλύθηκαν στην ενότητα 1.3 σημαίνουν ότι ένας οργανισμός δεν μπορεί παρά να ωφεληθεί από τη δημιουργία κοινωνικής ταυτότητας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω η ΕΚΕ δεν μπορεί παρά, αργά ή γρήγορα, να αναδειχθεί σε κομβικό τμήμα της σύγχρονης επικοινωνίας και του marketing. Εφόσον σχεδιαστεί και εφαρμοστεί σωστά, η ΕΚΕ καταλήγει σε επιτυχία τόσο για τον οργανισμό που ανέλαβε να υπηρετήσει έναν κοινωνικό στόχο, όσο και για την ίδια την κοινωνία που αντλεί από αυτόν οφέλη. Πρόκειται, με άλλα λόγια, για μια κατάσταση που και τα δύο μέρη κερδίζουν (*win - win situation*). Εφόσον οι πόροι, που άλλως θα δεσμεύονταν για εσωστρεφείς σκοπούς λ.χ. διαφημιστικούς, καταλήγουν να μετουσιώνονται σε κοινωνικά προγράμματα, δεν υπάρχει βάσιμος λόγος να αμφισβητηθεί η αξία της ΕΚΕ. Πόσο μάλιστα, όταν η στρατηγική αυτή καθίσταται πιο πρόσφορη να οδηγήσει τον οργανισμό σε κερδοφορία.

Έτσι, μέσω της ΕΚΕ αυξάνεται η εμπιστοσύνη της κοινωνίας στις επιχειρήσεις και στις δημόσιες οργανώσεις και καλλιεργείται σχέση συνταύτισης και συνυπηρέτησης κοινών στόχων και υπέρτερων, μη υλικών, αξιών. Χωρίς η ΕΚΕ να θεωρείται πανάκεια για το έλλειμμα χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας, η πρόταση που προσφέρει η παρούσα διπλωματική, μέσω της δημιουργίας ενός νέου πλαισίου εταιρικής λειτουργίας και συνεργασίας του δημόσιου τομέα (ΔΥΠΕ) με τις επιχειρήσεις και τις ΜΚΟ, αποδεικνύει ότι μπορούν οι επιχειρήσεις να λειτουργήσουν αποτελεσματικά ασκώντας και την κοινωνική τους ευαισθησία. Κάτι τέτοιο, όμως, προϋποθέτει πως και τα δύο μέρη (Δημόσιος και Ιδιωτικός Τομέας) έχουν ως ένα βαθμό κοινούς στόχους, γεγονός που οδηγεί νομοτελειακά στην εξυπηρέτηση κοινών συμφερόντων και στην απολαβή αμοιβαίων ωφελειών. Εδώ βασίζεται και η πρωτοτυπία και η αξία της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και επομένως της παρούσας διπλωματικής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- COM, (2002), ΕΚΕ: Μια συνεισφορά των επιχειρήσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη, Βρυξέλλες, 2 Ιουλίου 2002, προσπελάστηκε στις 22/11/2009 από <http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/employment_rights_and_work_organisation/n26034_el.htm>.
- COM, (2001) 366 τελικό, *Πράσινο Βιβλίο: Προώθηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την εταιρική κοινωνική ευθύνη*, Βρυξέλλες, 18 Ιουλίου 2001 προσπελάστηκε στις 22/11/2009 από: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/el/com/2001/com2001_0366el01.pdf>.
- CSR Hellas, (2010), προσπελάστηκε στις 22/4/2010 από: <http://www.csrhellas.org/csr_last2/portal/index.php?option=content&perform=view&id=178>.
- Global Compact-Οικουμενικό Σύμφωνο-CSR Hellas, (2010), προσπελάστηκε στις 22/4/2010 από: <http://www.csrhellas.org/csr_last2/portal/gr/misc/4602_2007110146.php3>. t=14/12/1997>
- Global Compact, (2000), «*Αρχές Οικουμενικού Συμφώνου*» προσπελάστηκε στις 3/4/2010 από: <http://eurocharity.info/file_library/GC%20leaflet%20GR.pdf>.
- Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, (2009): Τριμερής Δήλωση για τις πολυεθνικές εταιρείες και την κοινωνική πολιτική, προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από <<http://www.ilo.org/public/english/employment/multi/tridecl/index.htm>>.
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας, (2003), '*Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά κλάδο*', προσπελάστηκε στις 2/2/2010 από: <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0703/Other/A0703_SEL45_TS_AN_00_2000_00_2007_01_P_BI.xls>.
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας, (2003), '*Κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά Περιφέρεια και νομό 1999-2003*', προσπελάστηκε στις 2/2/2010 από: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0703/Other/A0703_SEL57_TS_AN_00_2000_00_2007_01_P_BI.xls

- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας, (2010), προσπελάστηκε στις 2-2-2010 από: <<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>>.
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας, (2001), «Δημογραφικά στοιχεία», ανάκτηση στις 2-2-2010 από: <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1602&r_param=SAM03&y_param=2001_00&mytabs=0>
- Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, (2000), προσπελάστηκε στις 22/11/2008 από: <<http://www.eurocharity.gr/company/3456/1b6d1/244/>>.
- Ελληνικός οδηγός ΕΚΕ, (2008), προσπελάστηκε στις 2/5/2010 από: <http://www.eurocharity.org/file_library/EuroCharity.pdf>.
- Επιχειρησιακό Σχέδιο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, (2002), 01 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε, Θεσσαλονίκη, προσπελάστηκε στις 2/4/2010 από <http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/services/elibrary/epix_sxedia_list/sterea_ellada/>.
- Επιχειρησιακό σχέδιο ΠεΣΥΠ Στερεάς Ελλάδας, (2003), Λαμία, αδημοσίευτο κείμενο.
- Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, (2000), προσπελάστηκε στις 2/4/2010 από: <<http://www.eurocharity.gr/company/3456/1b6d1/244/>>.
- Εφημερίδα Κόσμος του Επενδυτή 13 Μαρτίου (2010), 'Κατανομή του ΑΕΠ ανά Περιφέρεια 1995-2007, προσπελάστηκε στις 2/4/2010 από: <<http://www.3comma14.gr/pi/?survey=4349>>.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 2 Φεβρουαρίου (2007), «Κύρωση συμβάσεων υπέρ νομικών προσώπων εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις», τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 25, Τρίτο Άρθρο, προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.et.gr/search-publication#results>>.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 3 Απριλίου (2005) «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις», τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 81, Άρθρα 1,2,3,5,7,14, προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.et.gr/search-publication#results>>.

- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 5 Δεκεμβρίου (2004), «Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις», τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 253, προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.et.gr/search-publication#results>>.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 23 Φεβρουαρίου (2003), «Αναδιοργάνωση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις», τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 30, προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.et.gr/search-publication#results>>.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 2 Μαρτίου (2001), «Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις», τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 37, Άρθρα 1,2, προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.et.gr/search-publication#results>>.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 3 Οκτωβρίου (1998), «Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις», τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 236, προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.et.gr/search-publication#results>>.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 23 Σεπτεμβρίου (1994), «Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος», τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 151, Άρθρο 8, παρ. 1, περ. δ' και Άρθρο 99, παρ. 1, περ. ε', προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.et.gr/search-publication#results>>.
- Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 2 Φεβρουαρίου (1985), «Ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας», τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 13, προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.et.gr/search-publication#results>>.
- Θανόπουλος, Ι (2003), *Επιχειρηματική Ηθική και Δεοντολογία*, Σταμούλης, Αθήνα
- Κάλλας, Ι (2006), *Η Κοινωνία της Πληροφορίας και ο νέος ρόλος των κοινωνικών επιστημών*, Νεφέλη, Αθήνα
- Κατάλογοι καλών πρακτικών ΕΚΕ (2000), προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <http://www.csrhellas.org/csr_last2/portal/gr/misc/879oz20071101879.php3>.

- Κοινωνικός Απολογισμός της Alpha Bank (2001), προσπελάστηκε στις 15/4/2010 στην ιστοσελίδα: <http://www.qualitynet.gr/Uploads/koinwnikoι_Apologismoι/123.pdf>.
- Κοινωνικός απολογισμός της Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ (2001), προσπελάστηκε στις 15/4/2010 στην ιστοσελίδα: <<http://www.ir.titan.gr/uploads/apologismoι/social-report-GREEK2001.pdf>>.
- Κοινωνικός απολογισμός της Α.Ε.Ε. ΑΡΓΥΡΟΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ & ΒΑΡΥΤΙΝΗΣ (2001), προσπελάστηκε στις 3/2/2010 από: <<http://www.sandb.gr/gr/pdf/social2001.pdf>>
- Μανέττα, Α. Σ. 2008, 'Ενσωμάτωση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στη στρατηγική της επιχείρησης', MSc Thesis, Πανεπιστήμιο Πειραιά, προσπελάστηκε στις 2/11/09 από <<http://digilib.lib.unipi.gr/dspace/handle/unipi/2160>>.
- Μητσοτάκης, Κ. (2001), «Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα», *Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ*, 6 Μαΐου 2001, προσπελάστηκε στις 3/2/2010 από: <<http://www.tovima.gr/default.asp?pid=46&ct=81&artid=116060&dt=06/05/2001>>
- Μουζέλης, Ν. (1997), «Τι είναι η Κοινωνία των Πολιτών, πολυσημικότητα και πολλαπλότητα», *Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ*, 14 Δεκεμβρίου 1997, προσπελάστηκε στις 13/2/2009 από: <<http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=114&artid=94080&d>>
- Ο.Ο.Σ.Α. (2000), «Κατευθυντήριες γραμμές για τις πολυεθνικές εταιρείες», προσπελάστηκε στις 2/4/2009 από: <<http://www.oecd.org/daf/investment/guidelines/>>.
- Ρούντος Ι., Δανάλη Φ., Μιχαρικοπούλου Δ. (2010), «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Επιχειρηματικά οφέλη και υπευθυνότητα », *Εφημερίδα Το Βήμα*, 14 Φεβρουάριος 2010, σελ. 23.
- Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης, (2007). "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013", Αθήνα, προσπελάστηκε στις 4/6/2010 από: <http://www.espa.gr/elibrary/Eggrafo_ESPA_el.pdf>

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Aqueveque, C, & Ravasi, D. (2006), '*Corporate Reputation, Affect and Trustworthiness: An Explanation for the Reputation-Performance Relationship*', accessed 2/5/2010: <<http://www.reputationinstitute.com/members/nyc06/Aqueveque.pdf>>.
- Bossel, H. 1999, '*Indicators for Sustainable Development: Theory, Applications, Methods*', accessed 15/3/2010, <<http://www.ulb.ac.be/ceese/STAFF/Tom/bossel.pdf>>.
- Bronn, P. (2002), '*Corporate Communication and the Corporate Brand*', accessed 2/5/2010: <<http://home.bi.no/fgl96053/bronnchap5.pdf>>.
- Bronn, P, & Vrioni, A. (2001), 'Corporate Social Responsibility and Cause Related Marketing: an Overview', *International Journal of Advertising*, pp. 5-12, accessed 9/2/2010: <<http://www.basisboekmvo.nl/files/cause-related.pdf>>.
- BSR (2010), 'HIV/AIDS in the Workplace-Leadership Examples', accessed 5/3/2010: <<http://www.bsr.org/research/reports-by-category.cfm?DocumentID=6>>.
- Carrol, A, Crane, A, McWilliams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2008), *A history of corporate social responsibility: concepts and practices*, Oxford University Press, Oxford.
- Corporate Governance International Journal (2003), 'A Board Culture of Corporate Governance', Vol 6 Issue 3
- CRS Europe (2005), Invigoration Through Innovation: *Article 13 & CBI/CSR Case Study Series, 'Pfizer'*, accessed 13/2/2010: <http://www.article13.com/CBI/CBICSRCaseStudy_Pfizer_Febr05.pdf>.
- CRS Europe (2005), It simply works better: Making Stakeholders Engagement Work, *Campaign Report on CRS Excellence 2003-2004*, available: <<http://www.csrequest.net/uploadfiles/L8.pdf>>.
- European Commission (2004), 'Third Report on Economic and Social Cohesion' accessed 3/4/2010: <http://www.ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/pdf/cohesion3/cohesion3_part1_ecosoc_en.pdf>.

- European Corporate Governance Institute (2009), Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης, προσπελάστηκε στις 2/3/2010 από: <http://ecgi.org/codes/documents/wn_010724.pdf>.
- European Union (2001). “*Communication from the Commission: A sustainable Europe for a better World. A European Union Strategy for Sustainable Development*”, accessed 8/8/2009: <http://www.europa.eu/eurlex/en/com/cnc/2001/com2001_0264en01.pdf>.
- EU’s Multi Stakeholder Forum on CSR (2004), accessed 5/2/2010: <<http://www.managementlogs.com/2004/07/12-critical-success-factors-for-csr.html>>.
- Frederick, W. (2006), *Corporation be good: the story of corporate social responsibility*, Dog Ear Publishing, Indianapolis.
- Freeman, R.E. (1984), *Strategic Management: A Stakeholder Approach*, Pitman, USA.
- Hanlon, G, Crane, A, McWilliams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2007), *Rethinking Corporate Social Responsibility and The Role of the Firm-On the Denial of Politics*, Oxford University Press, Oxford.
- ICAP GROUP (2004a), Ομαδοποιημένος ισολογισμός και λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως των επιχειρήσεων της Στερεάς Ελλάδας (ΑΕ και ΕΠΕ), προσπελάστηκε στις 10/1/2010 από: <<http://www.icap.gr/Default.aspx?id=927&nt=19&lang=1>>.
- ICAP GROUP (2004b), Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες των επιχειρήσεων της Στερεάς Ελλάδας (ΑΕ και ΕΠΕ), προσπελάστηκε στις 10/1/2010 από: <<http://www.icap.gr/Default.aspx?id=927&nt=19&lang=1>>.
- Irving, S, Harrison, R, & Rayner, M. (2002), ‘Ethical Consumerism-Democracy through the Wallet’, *Journal of research for Consumers*, accessed 13/2/2009: <http://sponsored.uwa.edu.au/jrconsumers/_data/page/3024/IrvingHarrisonRayner.pdf>.
- Johnson, H. (1971), *Business in Contemporary Society: Framework and Issues*, Wadsworth Publishing, Belmont.
- Joseph, E. S. (2001), *Joseph Stiglitz and the World Bank: the rebel within*, Anthem Press, NY, USA.

- Kell, G, & Ruggie, G. (2002), '*Global Markets and Social Legitimacy: The case of the Global Compact*', accessed 5/5/2010: <http://www.yorku.ca/robarts/archives/pub_domain/pdf/apd_ruggiekellfin.pdf>.
- Kotler, Ph, & Lee, N. (2004), '*Corporate Social Responsibility-Doing the Most Good for your Company and your Cause*'. USA: Wiley.
- Kuhn, T, Deetz, S, Crane, A, McWilliams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2007), *Critical Theory and Corporate Social Responsibility: Can/Should We Get Beyond Cynical Reasoning?*, Oxford University Press, Oxford.
- Kurtz, L, Crane, A, McWilliams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2008), *Socially Responsible Investment and Shareholder Activism*, Oxford University Press, Oxford.
- Leme, D, Crane, A, Mc Williams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2008), *Corporate Social Responsibility theories*, Oxford University Press, Oxford.
- Moon, J, Vogel, D, Crane, A, McWilliams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2008), *Corporate Social Responsibility, Government and Civil Society*, Oxford University Press, Oxford.
- Rondinelli, D, & Berry, M. (1999), '*Environmental Citizenship in multinational Corporations: Social Responsibility and Sustainable Development*', accessed 5/3/2010, <<http://www.greeningofindustry.org/gin1999/Rondinelli%20Berry.pdf>>
- Salazar, J, Husted, B, Crane, A, Mc Williams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2007), *Principals and Agents: Further Thoughts on the Friedmanite Critique of Corporate Social Responsibility*, Oxford University Press, Oxford.
- Schrader, U, Hansen, U, & Halbes, S. (2006), '*Why do Companies Communicate With Consumers about CSR? Conceptualization and empirical insights from Germany*', accessed 20/3/2010: <[http://www.ctw-congress.de/ifsam/download/track 1/pap00679_001.pdf](http://www.ctw-congress.de/ifsam/download/track%201/pap00679_001.pdf)>.
- Siegel, D, & Vitaliano, D. 2005, '*An Empirical Analysis of the strategic Use of Corporate Social Responsibility*', accessed 14/4/2010:

<<http://mba.tuck.dartmouth.edu/mechanisms/pages/Papers/CSRSiegelVitaliano101105.pdf>>.

- Smith, N. C, Crane, A, McWilliams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2008), *Consumers as Drivers of Corporate Social Responsibility*, Oxford University Press, Oxford.
- Swanson, D, Crane, A, Mc Williams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2008), *Top Managers as Drivers for Corporate Social Responsibility*, Oxford University Press, Oxford.
- United Nations (1987), Resolutions adopted by the General Assembly, *Report of the World Commission on Environment and Development*, accessed 20/3/2010: <<http://www.un-documents.net/a42r187.htm>>.
- Van Osterhout, J, Heugens, P, Crane, A, McWilliams, A, Matten, D, Moon, J, & Siegel, D (eds) (2007), *Much Ado About Nothing: A Conceptual Critique of Corporate Social Responsibility*, Oxford University Press, Oxford.
- Wallen, C, & Wasserfall, M. (2008), '*Internal Organisational Factors influencing voluntary CSR disclosure*', accessed 20/3/2010: <http://www.gupea.ub.gu.se/dspace/bitstream/2077/17654/1/gupea_2077_17654_1.pdf>.
- Williams, C, & Aguilera, R. (2006), '*Corporate Social Responsibility in a comparative perspective*', accessed 20/3/2010: <<http://www.business.uiuc.edu/aguilera/pdf/Williams%20Aguilera%20OUPfinal%20dec%202006.pdf>>.
- Willmot, M. (2001), *Citizen brands: putting society at the heart of your business*, John Wiley & Sons, Chichester.

Τα Παραδείγματα Καλών Πρακτικών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην Ελλάδα και σε Διεθνές επίπεδο έχουν ληφθεί από τις ακόλουθες εταιρικές ιστοσελίδες:

A.Γ.Ε.Τ ΗΡΑΚΛΗΣ	http://www.aget.gr
ΑΕΕ ΑΡΓΥΡΟΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ & ΒΑΡΥΤΙΝΗΣ	http://www.s.andb.gr/greek/mainen.html
ALPHA BANK	http://www.alpha.gr
ΑΤΛΑΝΤΙΚ Α.Ε	http://www.atlantic.gr
BAYER CROPSCIENCE HELLAS A.B.E.E	http://www.bayercropscience.gr
BIBEXΡΩΜ Α.Ε	http://www.vivechrom.gr
BP HELLAS Α.Ε	http://www.bplubricants.gr
BP INTERNATIONAL	http://www.bp.com
DIAGEO	http://www.diageo.com
EKO Α.Β.Ε.Ε	http://www.eko.gr
EFG EUROBANK ERGASIAS	http://www.eurobank.gr
GLAXOSMITHKLINE	http://www.gsk.com
INTERNATIONAL POWER	http://www.ipplc.com/ipplc/commitment/csrperformance/casestudies04
INTRACOM	http://www.intracom.gr
JANSSEN-CILAG	http://www.janssen-cilag.gr
JOHNSON & JOHNSON HELLAS AEBEE	http://www.csrhellas.org
LEVI STRAUSS & CO	http://www.levistrauss.com
MOTOP ΟΙΑ ΕΛΛΑΣ	http://www.shell.com/gr
NOVABANK	http://www.novabank.gr
ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΛΤΑ	http://www.delta.gr/koinoniki_koin_oh.html
OTE Α.Ε	http://www.ote.gr

PEUGEOT LION HELLAS A.E	http://www.peugeot.gr
PFIZER	http://www.pfizer.com
ΤΙΜ ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ	http://www.tim.com.gr
ΤΙΤΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ	http://www.titan-cement.com
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	http://www.bankofcyprus.gr
VODAFONE-PANAFON ΑΕΕΤ	http://www.vodafone.gr
ΦΑΓΕ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΑΕ	http://www.fage.gr

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Διεθνείς οργανισμοί

- IPCC Intergovernmental Panel on Climate Change
Geneva, Switzerland
- OECD Organization for Economic Cooperation and Development
Paris, France
- CSD United Nations Commission on Sustainable Development
New York, USA
- UNDP United Nations Development Programme
New York, USA
- UNEP United Nations Environmental Programme, Division of Technology,
Industry and Economics
Paris, France
- United Nations Global Compact
New York, USA
- World Bank
Washington, D.C., USA
- CSRwire/Socialfunds
Brattleboro, VT, United States

- Ethical Corporation
London, United Kingdom
- EurActiv.com
Brussels, Belgium
- Washington, DC, United States
- GreenFacts
Brussels, Belgium
- Network 2015
London, United Kingdom
- Point Carbon
Oslo, Norway
- Sustainable Development International
London, United Kingdom

Ινστιτούτα

- CASIN Centre for Applied Studies in International Negotiations
Geneva, Switzerland
- IIED International Institute for Environment & Development
London, UK
- IISD International Institute for Sustainable Development
Winnipeg, Canada
- SEI Stockholm Environment Institute
Stockholm, Sweden
- TERI The Energy and Resources Institute
New Delhi, India
- WRI World Resources Institute
Washington, D.C., USA

Ιδρύματα

- Bellagio Forum for Sustainable Development
Osnabrück, Germany
- Development Gateway
Washington, D.C., USA

- Foundation for Business and Society
Hovik, Norway
- Rockefeller Foundation
New York, USA

MKO

- Asia Pacific Roundtable for Cleaner Production
Manila, Philippines
- Earthwatch Institute (Europe)
Oxford, UK
- IUCN The World Conservation Union
Gland, Switzerland
- WWF International
Gland, Switzerland

Πανεπιστήμια/Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

- AIIESEC International
Rotterdam, The Netherlands
- AGS Alliance for Global Sustainability
Cambridge (USA), Zurich, Tokyo
- Cambridge University Programme for Industry
Cambridge, UK
- LEAD Leadership for Environment and Development
London, UK
- University of North Carolina
Chapel Hill, USA

Λοιποί Οργανισμοί - φορείς

(outside our Regional Network)

- CSR Europe
Brussels, Belgium

- BDI Bundesverband der Deutschen Industrie
Berlin, Germany
- BIAC Business and Industry Advisory Committee
Paris, France
- BSR Business for Social Responsibility
San Francisco, USA
- Conference Board
New York, USA
- CSE Confederation of Swedish Enterprise
Stockholm, Sweden
- EPE European Partners for the Environment
Brussels, Belgium
- IBLF International Business Leaders Forum
London, UK
- ICC International Chamber of Commerce
Paris, France
- WEF World Economic Forum
Geneva, Switzerland
- www.unglobalcompact.org
- www.europa.eu.int
- www.bsr.org
- www.oecd.org
- www.wbcsd.ch